

לציבור לקוחותינו וידידינו

מטריית המידע

(יוני 2024)

הרינו מתכבדים להמציא לכם בזאת את רבעון המידע
ליוני 2024

נשמח לעמוד לרשותכם בכל שאלה או
הבהרה שתתבקש

בעריכת
פרופ' הרצל פטל, רו"ח

המפורסם בעלון זה מובא באופן כללי, תמציתי ולתשומת לב. אין להסתמך עליו מבלי לקבל חוות דעת מקצועית נוספת. דברי החקיקה המופיעים בעלון המידע אינם נוסח רשמי. רק הנוסח הרשמי של החקיקה מחייב.

”עסקה מלאכותית היא עסקה אשר יכול שתהיה חוקית אולם המחוקק רואה בה עסקה לא לגיטימית בהקשר הפיסקאלי. תכנון מס כשלעצמו איננו בלתי לגיטימי וקונסטרוקציה משפטית המביאה להקטנה או ביטול חבות המס אינה פסולה בהכרח.

הזכות לתכנון מס היא מזכויותיו הבסיסיות של הנישום ונובעת מזכות הקניין. העובדה שעסקה מסוימת מביאה להטבת מס אין בה, כשלעצמה, כדי ללמד כי מדובר בעסקה מלאכותית. כדי לקבוע האם מדובר בעסקה מלאכותית יש לבחון האם העסקה מפחיתה מס באופן לגיטימי אם לאו.”

**ו”ע 18-09-24989 נגה שמרת
נ’ מנהל מיסוי מקרקעין טבריה**

דבר העורך

אנו ממשיכים להביא בחוברת זו - בפרק מיוחד: השלכות מלחמת "חרבות ברזל" - את המידע הרלוונטי שפורסם בחוקים, בתקנות ובהודעות לציבור העסקים ובכלל, באמצעות משרדי הממשלה ובראשם משרד האוצר, רשויות המס ואחרים - כדי להסדיר את ענייני המגויסים והעסקים, בחזית ובעורף.

בנוסף, אנו מביאים בחוברת זו כמידי רבעון את עיקרי החידושים שחלו בתקופה האחרונה בכמה מהתחומים המשמעותיים ביותר הנדרשים לצורך הפעלה ומינוף של מיזמים לגווניהם השונים (חברות, שותפויות, יחידים (עצמאיים ושכירים), מלכ"רים וכד') בתחומי המיסוי (מס הכנסה, מיסוי מקרקעין, מס ערך מוסף), דיני עבודה (חוקי המגן במשפט העבודה) וביטוח לאומי, עלויות מימון ומדדים שונים כגון: מדד המחירים הכללי לצרכן, ריבית פריים וכד'. אנו מלקטים מידע זה מהתחיקה, מהפסיקה, מהרגולציה הממשלתית והסקטוריאליית וכן מההוראות והחוזרים המקצועיים של רשויות המס, המוסד לביטוח לאומי, בנק ישראל, ועוד.

יתרונה של החוברת הוא בזה שהיא מביאה מגוון מידע רלוונטי עדכני שיש בו כדי לסייע להנהלות העסקים לנווט את עסקיהן בסבך התחיקה, הרגולציה וההוראות המקצועיות המחייבות.

כאן המקום להודות לפירמות רואי החשבון אשר סייעו בידינו **באדיבותם**, להביא, בין היתר, את החומר הכלול בחוברת זו.

לשכת רואי חשבון בישראל מחזקת את ידי כוחות הביטחון ואת כל אזרחי ישראל בעת מלחמת "חרבות ברזל", שולחת תנחומים למשפחות השכולות, איחולי החלמה לפצועים ונושאת תפילה לשובם בשלום של החטופים.

וכדברי הנביא: "וַיֵּתְצֶרְהָ הָיָא לְיַעֲקֹב - מִמְּנָה יִשְׁעִי" (ירמיהו מג', לז')

בברכה,

פרופ' הרצל פטל, רו"ח

לשכת רואי חשבון בישראל מחזקת את ידי כוחות הביטחון
ואת כל אזרחי ישראל בעת מלחמת "חרבות ברזל",
שולחת תנחומים למשפחות השכולות, איחולי החלמה
לפצועים ונושאת תפילה לשובם בשלום של החטופים

תוכן עניינים כללי

עמוד

- 9 1. השלכות מלחמת "חרבות ברזל"
- 43 2. תמציות פסיקה במס הכנסה, מע"מ ומס שבח
- 57 3. חקיקה ומידע מקצועי
- 89 4. סוגיות בביטוח לאומי ובדיני עבודה
- 125 5. חישוב המס מיגיעה אישית וטבלאות מידע

.1

השלכות מלחמת "חרבות ברזל" על העוסקים והמעסיקים

השלכות מלחמת "חרבות ברזל" על העוסקים והמעסיקים

עמוד	תוכן העניינים
11	1 קבלת סיוע כספי לשימור פעילות עסקית בחבל תקומה
	2 קרן הפיצויים פתחה היום את האפשרות להגשת בקשות למענק לינואר-פברואר עבור עסקים ביישובים מוטי תיירות וביישובים שחלו לגביהם הגבלות מחמירות וכן את האפשרות לבקש מקדמות למרץ אפריל לעסקים ביישובי ספר בדרום ובצפון שפנו
26	3 משרד החקלאות ורשות המיסים חתמו הסכם לפיצוי מגדלי מטעים ופירות הדר
28	4 חוק הקפאה והפחתה של דמי הבראה בשנת 2024 לשם תקצוב הטבות לחיילי מילואים
30	5 עדכון רשימת יישובי ספר
38	6 אי פרסום עמדות חייבות בדיווח חדשות לשנת המס 2023
39	7 ארכה להגשת תביעות לפיצויים בעקבות מלחמת חרבות ברזל
40	

1. קבלת סיוע כספי לשימור פעילות עסקית בחבל תקומה

בתאריך 26.5.2024 פרסם משרד הכלכלה והתעשייה כי מנהלת תקומה בשיתוף הרשות להשקעות במשרד הכלכלה והתעשייה משיקים את מסלול "השקעות הון תקומה אי", שבמסגרתו יוקצו עד 70 מיליוני שקלים במטרה לשקם, ולפעול לשימור הפעילות של העסקים בחבל תקומה הזקוקים לתוכנית שיקום וחיוזוק לצורך יציאה מהמשבר אליו נקלעו בעקבות מלחמת "חרבות ברזל" במסגרת הוראת מנכ"ל 4.74.

למי מיועד המסלול?

לתאגידים או לעוסקים מורשים (לרבות עוסקים פטורים), שזקוקים לסיוע עבור עסק שבבעלותם, שעונה על התנאים הבאים:

- אתר העסק, נכון ליום 6.10.2023, היה ממוקם בחבל תקומה כהגדרתו, והייתה לו פעילות כלכלית-עסקית שהניבה לו הכנסות שהופקו באתר זה.
- העיסוק העיקרי של העסק הוא באחד מענפי הכלכלה המוגדרים בלשכה המרכזית לסטטיסטיקה למעט הענפים המוגדרים בהוראת מנכ"ל 4.74 **כמובא בנספח לחוזר זה.**

מה אפשר לקבל במסגרת המסלול

במסגרת המסלול אפשר לקבל השתתפות בשיעור של 50% מסך ביצוע תכנית השקעות שכוללת:

- **השקעות הון** - השקעות בציוד ומכונות אשר נרשמות כרכוש קבוע בספרי החברה.
- **השקעות במבנה** - בנייה ישירה, פיתוח סביבתי ושיפוץ.
- **ייעוץ להגשת בקשה והכנת תכנית עסקית**. בסעיף זה תוכר הוצאה בהיקף של עד 15,000 ש"ח (עד 7,500 במזומני מענק).

אפשר להגיש בקשות לסיוע במסגרת המסלול - באחת משתי הדרכים הבאות:

מסלול מהיר (ראשי) - המסלול מיועד למבקשי סיוע המגישים תוכנית השקעות עד 3 מיליון ש"ח. הסיוע במסלול הראשי ניתן בדרך כל הקודם זוכה.

מסלול תחרותי - המסלול מיועד למבקשי סיוע המגישים תוכנית השקעות שעולה על 3 מיליון ש"ח. הסיוע במסלול התחרותי ניתן בדרך של הקצאה תחרותית.

הגשת שאלות בקשר למסלול

הציבור מוזמן לעיין בהוראת המנכ"ל ולשלוח הערות או שאלות לגבי המסלול באופן כתוב עד יום 06.06.2024 בשעה 15:00 לתיבת הדוא"ל Tkuma@economy.gov.il. התיקונים להוראה, ככל שיאושרו על ידי הגורמים המוסמכים, וכן התשובות לשאלות, יפורסמו בקובץ באתר המשרד בדף הוראת מנכ"ל 4.74 עד 20.06.2024. הוראה עדכנית תפורסם במידת הצורך.

הגשת בקשות להשתתפות במסלול

שני המסלולים יפתחו להגשת בקשות החל מיום 23/06/2024 בשעה 09:00 ועד
תאריך 29/08/2024 בשעה 15:00.
מה צריך לצרף לבקשה

- תעודת התאגדות או תעודת עוסק מורשה
- במקרה של תאגיד - דוח רשם חברות מלא
- טופס אימות מורשי חתימה
- טופס בקשה חתום
- תכנית עסקית
- [הצהרת המנהלים המוסמכים לחתום בשם התאגיד](#)
- [בקשה לפתיחת/עדכון זכאי בארץ](#)
- דו"ח כספי אחרון מבוקר לשנת 2023 ואם אין עדיין דוח כספי מבוקר לשנת 2023 יגיש דוח כספי מבוקר לשנת 2022 ומאזן בוחן לשנת 2023 (עוסק מורשה יגיש דוח רווח והפסד חתום ע"י רו"ח לכל אחת מהשנים 2022-2023)
- מאזן בוחן לשנה השוטפת
- אישור ניהול חשבון בנק שהונפק עד 30 ימים לפני מועד הגשת הבקשה/צילום צ'ק
- אסמכתאות אודות בעלות על הקרקע או המבנה או הסכם שכירות
- אישור ניהול ספרים
- אישור לצורך ניכוי מס
- ככל שהתקבל פיצוי ממס רכוש בגין השקעות מזכות הנזכרות בבקשתו, או הוגשה בקשה לקבלת פיצוי ממס רכוש שטרם הוכרעה - יש לצרף אסמכתא בדבר הפיצוי שהתקבל או הפיצוי המבוקש
- בבקשות סיוע שיותר מ- 50% מבעלי המניות הם תושבי חבל תקומה נכון ליום 7.10.2023 נדרש לצרף פלט ממשרד הפנים או צילום ספח ת.ז. להוכחת מקום המגורים של בעלי המניות או של העוסק המורשה לצורך בחינת זכאות לניקוד.

המשך הטיפול בבקשה

לאחר הגשת הבקשה, אנו נבדוק את שלמות ותקינות הבקשה ואת העמידה בתנאי הסף. במידה והיו חסרים פרטים או מסמכים, תקבלו על כך הודעה.
לאחר מכן הבקשה תיבדק ותבחן על ידי הוועדה שהוקצתה לכך. החלטת הוועדה תשלח אליך במייל חוזר.
עבור בקשות לסיוע שיהיו זכאיות לתמיכה יתקבל כתב אישור ולאחר, הוכחת עמידה בתנאי התוכנית, יהיה ניתן לקבל את המענק.

איסור כפל הטבות

- מבקש הסיוע שקיבל סיוע בהתאם להוראה זו לא יהא זכאי לקבל סיוע עבור אותם רכיבי השקעה מכל גורם ממשלתי אחר.
- יובהר כי במקרה של רכיבי השקעה הכלולים בבקשה ובגינם התקבל פיצוי ממס רכוש יינתן סיוע עד לגובה של 75% מעלות השקעה במצטבר מהרשות להשקעות וממס רכוש.

המועד האחרון להגשת בקשות: 29.08.2024 בשעה 15:00.

נספח - הוראות מנכ"ל מס' 4.74

מסלול השקעות הון תקומה א' לשימור פעילות עיסקית ביישובי חבל

תקומה מס' 4.74

1. כללי

נוכח מתקפת הטרור הרצחנית של החמאס על מדינת ישראל ביום 7.10.2023, החליטה ועדת השרים לענייני ביטחון לאומי על נקיטת פעולות צבאיות משמעותיות, בהתאם לסעיף 40 לחוק-יסוד: הממשלה.

במסגרת אירועים אלה מרחב שדרות ויישובי עוטף עזה הוכרזו כשטח צבאי סגור שהכניסה אליהם אסורה, וביישובים רבים בישראל התושבים התבקשו להתפנות מבתיהם. בהמשך להודעה על מצב מיוחד בעורף, מדינת ישראל הכריזה על מלחמת "חרבות ברזל" (להלן - "המלחמה").

לאור האמור ובהתאם להחלטת ממשלה מס' 980 מיום 19.10.23 הוחלט על הקמת מנהלת ייעודית, שתישא באחריות ובכלל הסמכויות הנדרשות לצורך ניהול וביצוע פעולות לשיקום ולחיזוק חבל 'התקומה' ואוכלוסייתו באופן מהיר, בטוח ומיטבי בטווח המידי, הבינוני והארוך (להלן - "מנהלת תקומה" או "המנהלת").

בהתאם לאמור ובהתאם להחלטת ממשלה מס' 1699 מיום 17.04.2024 בנושא התוכנית האסטרטגית לשיקום, לחידוש ולפיתוח חבל התקומה ואוכלוסייתו לשנים 2024 - 2028 ותיקון החלטות ממשלה, מנהלת תקומה בשיתוף הרשות להשקעות יפעלו במסגרת התכנית שלהלן במטרה לשקם, ולפעול לשימור הפעילות של העסקים בחבל תקומה הזקוקים לתוכנית שיקום וחיזוק לצורך יציאה מהמשבר אליו נקלעו בעקבות מלחמת "חרבות ברזל".

2. מטרה

- 2.1 הגוראה נועדה לפרט את הכללים ואמות המידה לקבלת סיוע עבור השקעות ברכוש קבוע בעסקים בטווח המידי לשם שיקום ושימור הפעילות העיסוקית לנוכח ההשפעות שליליות של מתקפת הטרור והמלחמה.
- 2.2 בהוראה זו סוגי מסלולים:
- 2.2.1 **מסלול מהיר** - המסלול מיועד למבקשי סיוע המגישים תוכנית השקעות עד 3 מיליון ש"ח. הסיוע במסלול המהיר ניתן בדרך של כל הקודם זוכה.
- 2.2.2 **מסלול תחרותי** - המסלול מיועד למבקשי סיוע המגישים תוכנית השקעות מעל ל-3 מיליון ש"ח. הסיוע במסלול התחרותי ניתן בדרך של הקצאה תחרותית.

3. הגדרות

- 3.1 **"בודק מקצועי"**
אדם ו/או גוף שהמשרד התקשר עמו לשם בדיקת הבקשה והתוכנית העסקית.
- 3.2 **"חבל תקומה"**
בהתאם להחלטת ממשלה מס' 980 מיום 19.10.2023 (הקמת מנהלת לשיקום ולפיתוח חבל התקומה' ואוכלוסייתו).
בהתאם לסעיף ב' להחלטת ממשלה 1027 מיום 10.12.2023 בנושא "מתווה לתוכנית אסטרטגית רב-שנתית לשיקום ולפיתוח "חבל התקומה" ואוכלוסייתו וכלים ליישום" פועל משרד ראש הממשלה בשיתוף עם משרד האוצר ומשרד הביטחון להשלמת עבודת המטה לבחינה של הגדרה "חבל התקומה" שבהחלטה 980. לאחר סיום עבודת המטה תעדכן הוראה זו, ככל הנדרש, הודעה על שינויים, ככל שיהיו, תפורסם באתר המשרד בדף ההוראה.
- 3.3 **"עסק או מבקש הסיוע"**
תאגיד או עוסק מורשה לרבות עוסק פטור המגיש בקשה לסיוע בהתאם להוראה זו שעונה על התנאים הבאים:
- 3.3.1 עיסוקו העיקרי הוא באחד מענפי הכלכלה המוגדרים בלשכה המרכזית לסטטיסטיקה למעט הענפים הבאים: חקלאות ייעור ודיג (סדר A), מינהל מקומי, מינהל ציבורי וביטחון; ביטוח לאומי חובה (סדר 0), ענף ראשי מס' 94 פעילויות של ארגוני חברים בתוך ענף שירותים אחרים (סדר S), משקי בית כמקומות תעסוקה; משקי בית המייצרים מגוון טובין ושירותים לשימוש עצמי (סדר T) ארגונים וגופים חוץ-מדינתיים (סדר U).

3.3.2 יובהר כי לא יינתן סיוע לתאגיד סטטוטורי, חברה ממשלתית, רשות מקומית או חברה בבעלות רשות מקומית.

3.3.3 נכון ליום 6.10.2023 אתר העסק בגינו מוגשת הבקשה היה מצוי בחבל תקומה כהגדרתו, והייתה לו פעילות כלכלית-עסקית שהניבה לו הכנסות שהופקו באתר זה.

3.4 "מנהל המסלול"

מי שמונה ע"י מנהל הרשות להשקעות.

3.5 "תאגיד"

חבר בני אדם אשר התאגד ונרשם בישראל ופועל ע"פ דיני מדינת ישראל, למטרות עסקיות בלבד ולהשאת רווחיו.

3.6 "תכנית עסקית"

בקשת מבקש הסיוע תכלול תכנית עסקית המציגה את השקעות ההון שמבקש הסיוע מעוניין לבצע בטווח המידי על מנת להשיב ולשמר את העסק שבבעלותו. על התוכנית לכלול התייחסות להשפעתה השלילית של המלחמה על פעילות העסק בחבל תקומה וההשקעה הנדרשת על מנת לשמור או לחזור לכל הפחות לרמת הפעילות של העסק ערב המלחמה - בהיקף הלקוחות, היקף המכירות, ברווחיות או בתפוקות וכיו"ב. כמו כן יוצג הניתוח הכלכלי של התוכנית המבוקשת ותכלול: מהות השקעה נדרשת, צפי תפוקות, דרכי המימון, לוחות זמנים וכל מידע נוסף שיידרש לבחינת התוכנית.

4. עקרונות המסלול

4.1 המסלול מיועד למבקשי סיוע המעוניינים לבצע השקעות מזכות כמשמעותן בהוראה זו, במטרה לחזור לרמת הפעילות ערב המלחמה ולהמשיך לפעול בחבל תקומה.

4.2 מחזור המכירות של מבקש הסיוע העומד בבסיס הבקשה

הבחינה תיעשה לפי מחזור המכירות של מבקש הסיוע בשנת 2022. מבקש סיוע שהחל את פעילותו העסקית במהלך שנת 2022 או שנת 2023 ולא פעל במשך 12 חודשים מלאים באותה שנה, יחושב לו מחזור המכירות בתקופה בה פעל בנירמול לשנה מלאה.

לדוגמה חברה שהחלה את פעילותה ביולי 2022 ובמהלך התקופה שמיולי 2022 ועד דצמבר 2022 מחזור ההכנסות שלה הוא 5 מלש"ח, המחזור שילקח בחשבון לצורך חישוב גודל העסק יהיה 10 מלש"ח $(12 \times 5,000,000 / 6)$.

4.3 השקעה מזכה:

כוללת את ההשקעות הבאות: השקעות במבנה, השקעות הון אשר נרשמות כרכוש קבוע בספרי החברה וישמשו לביצוע התוכנית, יועץ להגשת הבקשה והכנת התוכנית העסקית, הכל כמפורט להלן:

4.3.1 "השקעות במבנה"

4.3.1.1 השקעות באחד או יותר מהסעיפים הבאים:

4.3.1.1.1 בנייה ישירה - השקעות בבניית מבנים ו/או הוצאת

תכנון מבנים ופיקוח עליהם.

4.3.1.1.2 פיתוח סביבתי - השקעות בפיתוח חצר: גינון, גידור,

שער ומגרש חניה בשטח פתוח. תקרת ההשקעה

המזכה לעניין סעיף זה היא 180 ש"ח למטר רבוע.

4.3.1.1.3 שיפוץ - השקעות לצורך ביצוע תוספות, שינויים או

תיקונים ברצפות, בקירות, במערכות חשמל,

במערכות מים, במערכות חימום וקירור וכדו'.

4.3.1.2 השקעות במבנה יאושרו בתנאי שמבקש הסיוע עומד

באחד מהסעיפים להלן:

4.3.1.2.1 בעלים או חוכר של הקרקע שבה תתבצע הפעילות;

4.3.1.2.2 בעל הסכם פיתוח תקף עם רמ"י לקרקע בה תתבצע

הפעילות, המאפשר קיומה של פעילות כאמור;

4.3.1.2.3 בעל הסכם שכירות למבנה לתקופה של לפחות -

5 שנים ממועד הגשת הבקשה למסלול, אשר בו תתבצע

הפעילות.

4.3.2 "השקעות הון"

השקעות בציוד ומכונות חדשים בלבד אשר נרשמות בספרי

מבקש הסיוע כרכוש קבוע.

4.3.3 "יועץ להגשת בקשה והכנת תוכנית עסקית"

תוכר ההוצאה בעבור סיוע בהגשת הבקשה והכנת תוכנית

עסקית על ידי יועץ מלווה שאינו שכיר המועסק על ידי מבקש

הסיוע בהיקף של עד 15,000 ש"ח (7,500 ש"ח במונחי מענק).

4.4 ככל שהמע"מ ניתן לקיזוז על ידי מקבל הסיוע, סכום המע"מ לא יוכר

כחלק מההשקעה המזכה בסיוע.

4.5 השקעות המזכות יבוצעו באתר העסק בחבל תקומה. במידה וקיימות

השקעות מזכות אשר מבקש הסיוע נדרש לבצע אותן באתר אחר אולם

צפויה ביגין הכנסה שהופקה או צמחה בחבל תקומה, יש להגיש בקשה

מנומקת מראש אשר תובא לבחינה והחלטה של הוועדה.

4.6 שיעור הסיוע ותקרת השקעות מזכות:

שיעור הסיוע יהיה 50% מתכנית ההשקעות המאושרת בהתאם לתקרות כמפורט להלן.

שיעור הסיוע (50%)	תקרת סך ההשקעה המזכה	מחזור מכירות בשנת 2023/2022
עד 1.5 מיליון ש"ח	3 מיליון ש"ח	עד 10 מיליון ש"ח
עד 5 מיליון ש"ח	10 מיליון ש"ח	מ- 10 מיליון ש"ח ועד 75 מיליון ש"ח
עד 10 מיליון ש"ח	20 מיליון ש"ח	מ- 75 מיליון ש"ח ועד 200 מיליון ש"ח
עד 15 מיליון ש"ח	30 מיליון ש"ח	מעל 200 מיליון ש"ח

4.7 תקופת מועד ההכרה בהשקעות המזכות

יוכרו רק השקעות מזכות שבוצעו החל מ- 15.10.23 ועד סיום תקופת הביצוע בהתאם להוראה.

4.8 תקופת הביצוע של התוכנית

תקופה של 36 חודשים ממועד כתב האישור.

4.9 פריסת הסיוע לאורך תקופת הביצוע:

4.9.1 במסלול המהיר - תשלום של הסיוע במלואו יהיה בהתאם לביצוע ההשקעות המזכות בפועל כנגד הצגת אסמכתאות על ההוצאות שהוציא מקבל הסיוע.

את התשלום ניתן לקבל במספר פעימות בהתאם לקצב ביצוע ההשקעה והדיווח בגינה וכפוף לבדיקת בודק מקצועי.

4.9.2 במסלול התחרותי - פריסת הסיוע לאורך תקופת תכנית תהיה כלהלן:

4.9.2.1 **90%** מסך הסיוע ישולם בהתאם לביצוע שוטף של ההשקעות המזכות בפועל כנגד הצגת אסמכתאות על ההוצאות שהוציא מקבל הסיוע, את התשלום ניתן לקבל במספר פעימות בהתאם לקצב ביצוע ההשקעה והדיווח בגינה וכפוף לבדיקת בודק מקצועי.

4.9.2.2 **10%** מסך הסיוע (יתרת הסיוע) ישולם לאחר שמנהל התוכנית קיבל אישור מבודק מקצועי אשר ביקר באתר הפרויקט ואישר כי ההשקעה המזכה בוצעה בהתאם לתוכנית שאושרה וכללי ההוראה.

4.10 מתן הסיוע כפוף לכך שלמבקש הסיוע אין חובות כספיים בלתי מוסדרים למשרד הכלכלה והתעשייה.

5. תנאי סף

- מבקש הסיוע התחייב לעמוד בעקרונות התוכנית ובתנאי המסלול ובכללם תנאי הסף המצטברים לדיון בבקשה לקבלת הסיוע על-פי הוראה זו:
- 5.1 העסק נשוא הבקשה עונה להגדרה של "עסק או מבקש הסיוע" בהוראה זו.
 - 5.2 הבקשה היא לצורך ביצוע השקעות במטרה לשמר את פעילות העסק ערב המלחמה ולהמשיך לפעול בחבל תקומה.
 - 5.3 המבקש אינו בעל חשבון מוגבל ואינו נמצא בהליך של כינוס נכסים או פירוק;
 - 5.4 מבקש הסיוע התחייב לעמוד בסעיף כפל הטבות שבהוראה זו.

6. הוועדה

6.1 בחירת מקבלי הסיוע בהוראה זו תיעשה בידי ועדה שחבריה יהיו:

- 6.1.1 מנהל הרשות להשקעות - יו"ר;
- 6.1.2 מנהל המסלול מטעם הרשות להשקעות שמינה מנהל הרשות להשקעות - חבר;
- 6.1.3 שני נציגים שמונו על ידי מנהלת תקומה - חברים;
- 6.1.4 נציג החשב הכללי שמינה החשב הכללי במשרד האוצר - חבר;
- 6.1.5 נציג אגף תקציבים במשרד האוצר שמינה הממונה על התקציבים במשרד האוצר חבר;
- לכל חבר ועדה ניתן למנות ממלא מקום.
- 6.1.6 **מוזמן:**
היועצת המשפטית במשרד או נציגתה.

6.2 סדרי עבודת הוועדה

- 6.2.1 מניין חוקי לקבלת החלטה ע"י הוועדה הוא לפחות 4 מחברי הוועדה ביניהם יו"ר, נציג מנהלת תקומה ונציג החשב הכללי.
- 6.2.2 היועצת המשפטית תהיה נוכחת בכל ישיבות הוועדה.
- 6.2.3 בעניינים משפטיים תכריע עמדת נציגת היועצת המשפטית המלווה את הוועדה.
- בנושאים שעניינם ביצוע התקציב תכריע עמדת נציג החשב הכללי.
- 6.2.4 החלטות הוועדה יתקבלו ברוב קולות. במקרה של שוויון קולות יינתן ליו"ר קול כפול.

6.3 סמכויות הוועדה

לוועדה סמכות לקבל כל החלטה הדרושה לשם הפעלת הוראת מנכ"ל זו, ובכלל זה:

- 6.3.1 לבחון את הבקשות השונות;
 - 6.3.2 לבקש מהמבקשים הבהרות לבקשותיהם, ככל שנדרש;
 - 6.3.3 לעשות כל פעולה לצורך בחינת מצגיהם של המבקשים לרבות דרישת ידיעות, מסמכים וראיות אחרות בקשר לביצוע התכנית העיסקית.
 - 6.3.4 לקבל בקשה במלואה או בחלקה או לדחותה;
 - 6.3.5 להחליט על מתן הסיוע באופן מלא או חלקי בהתאם לתנאי הסף ואמות המידה שנקבעו בהוראה ובהתאם לתקציב הקיים ולפרטי הבקשה.
 - 6.3.6 לבחור ביותר ממבקש אחד או להחליט שלא לבחור במבקש כלשהו, לפי שיקול דעתה, בשל נימוקים מקצועיים שירשמו.
 - 6.3.7 הוועדה רשאית לאשר את הסיוע במלואו או בחלקו.
 - 6.3.8 להחליט על הפחתה רוחבית של סעיפי השקעות מסוימים מנימוקים מיוחדים שירשמו.
 - 6.3.9 לפסול בקשות חלקיות, חסרות מותנות, מסויגות או מוטעות;
 - 6.3.10 לאפשר אורכה נוספת לביצוע השקעות הכלולות בתכנית.
 - 6.3.11 לאפשר למבקש הסיוע לעדכן את התכנית המאושרת ובכלל זה לבצע עדכון רשימת השקעות.
 - 6.3.12 לקבוע תנאים, יעדים ואבני דרך בכתב האישור הניתן למקבל הסיוע.
 - 6.3.13 לקבוע החלטה בדבר ביטול הסיוע כמפורט בסעיף ביטול הסיוע.
 - 6.3.14 לקבוע את סדרי עבודת הוועדה.
 - 6.3.15 לקבוע נהלים להפעלת הוראה זו. הנהלים יפורסמו באתר המשרד מעת לעת.
 - 6.3.16 לערוך מעקב שוטף אחר ביצוע ההוראה בהתאם להוראות התכנית.
 - 6.3.17 לקבל כל החלטה הנדרשת לצורך יישום הוראה זו.
- 6.4 מנהל המסלול מוסמך לפעול ליישום הוראת מנכ"ל זו החל מהליך קליטת הבקשות וריכוזן עובר להכנת כל החומר הדרוש לוועדה לצורך קבלת החלטותיה וכלה בפיקוח על התקיימות התנאים לקבלת הסיוע.

7. הגשת הבקשה, בחינתה ואישורה

7.1 הגשת הבקשה

- 7.1.1 מבקש הסיוע יגיש טופס [בקשה להקמת משתמש מקוון - מערכת טפסים \(wmg.co.il\)](#) ויקבל בדואר אלקטרוני חוזר קישור לבקשה מקוונת להשתתפות בתכנית בתוך המערכת הממוחשבת (להלן) - "הבקשה המקוונת".
- 7.1.2 לאחר קבלת פרטי ההתחברות למערכת המקוונת מבקש הסיוע ימלא את הטופס בצורה מקוונת ויצוין את כל הפרטים הנדרשים במערכת וכן יצרף את כל המסמכים הנדרשים.
- 7.1.3 בתום התהליך ישדר מבקש הסיוע את הבקשה ונספחיה דרך המערכת המקוונת.
- 7.1.4 המסמכים הנלווים לבקשה יצורפו כשהם ערוכים וחתומים כדין.

7.2 המסמכים שיש לצרף לבקשה המקוונת:

- 7.2.1 תעודת התאגדות או תעודת עוסק מורשה;
- 7.2.2 במקרה של תאגיד - דוח רשם חברות מלא;
- 7.2.3 טופס אימות מורשי חתימה;
- 7.2.4 טופס בקשה חתום;
- 7.2.5 תכנית עסקית;
- 7.2.6 הצהרת המנהלים המוסמכים לחתום בשם התאגיד - נספח 1;
- 7.2.7 בקשה לפתיחת/עדכון זכאי בארץ - נספח 2;
- 7.2.8 דו"ח כספי אחרון מבוקר לשנת 2023 ואם אין עדיין דוח כספי מבוקר לשנת 2023 יגיש דוח כספי מבוקר לשנת 2022 ומאזן בוחן לשנת 2023 (עוסק מורשה יגיש דוח רווח והפסד חתום ע"י רו"ח לכל אחת מהשנים 2022 - 2023).
- 7.2.9 מאזן בוחן לשנה השוטפת;
- 7.2.10 אישור ניהול חשבון בנק שהונפק עד 30 ימים לפני מועד הגשת הבקשה/צילום צ'ק;
- 7.2.11 אסמכתאות אודות בעלות על הקרקע או המבנה או הסכם שכירות;
- 7.2.12 אישור ניהול ספרים;
- 7.2.13 אישור לצורך ניכוי מס;

7.2.14 ככל שקיבל פיצוי ממס רכוש בגין השקעות מזכות הנזכרות בבקשתו, או הגיש בקשה לקבלת פיצוי ממס רכוש שטרם הוכרעה, יצרף אסמכתא בדבר הפיצוי שהתקבל או הפיצוי המבוקש על ידו.

7.2.15 מבקש סיוע שיותר מ- 50% מבעלי מניותיו הינם תושבי חבל תקומה נכון ליום 7.10.2023 נדרש לצרף פלט ממשרד הפנים או צילום ספח ת.ז להוכחת מקום המגורים של בעלי המניות או של העוסק המורשה לצורך בחינת זכאות לניקוד לפי סעיף 7.4.42.

7.3 בחינת הבקשה

7.3.1 בחינת הבקשות במסלול המהיר:

7.3.1.1 הבקשות ידונו על ידי הוועדה לפי סדר הגשתן בשיטת כל הקודם זוכה.

7.3.1.2 ראשית תיבחן עמדתן בתנאי הסף ולאחר מכן יידונו לגופן.

7.3.1.3 התאריך הקובע לקליטת בקשה הוא התאריך בו שודרה הבקשה המקוונת. בקשה הממתינה להבהרות או מסמכים לא תעכב את הדיון בבקשות שהתקבלו אחריה ותידון במועד בו ושלמה. הוועדה רשאית לדון בבקשות במסלול זה טרם המועד האחרון שנקבע להגשת בקשות וזאת בהתאם לצבר הבקשות ושיקול דעתה.

7.3.2 בחינת הבקשות במסלול התחרותי

7.3.2.1 כלל הבקשות במסלול זה בליווי חוות דעת של בודק מקצועי, יועברו לעיון ולהחלטת הוועדה כמפורט להלן:

7.3.2.2 ראשית, תיבחן עמידתן בתנאי הסף.

7.3.2.3 שנית, תיבחן היתכנותה הכלכלית והפיננסית של התכנית.

7.3.2.4 לאחר מכן ידורגו הבקשות על פי אמות המידה הבאות:

7.3.2.5 **ציון הבדיקה הכלכלית 85 נקודות, כמפורט להלן:**

- פעילות העוסק (10 נק') - ותק העסק בתחום הפעילות, מגוון המוצרים והשירותים שהעסק מוכר, התרשמות מהמיקום והמבנה בו מתבצעת הפעילות, לקוחות, מידע עסקי, קיום עסק קשור ובחינת ההתנהלות העסקית מולו.
- ניסיון עסקי של בעלי העסק ומנהליו (15 נק') - בסעיף זה נבחן בעלי העסק ומנהליו, ניסיונם העסקי בכלל, ובפעילות העסקית בגינה מבוקש סיוע, בפרט.

- **איתנות פיננסית (15 נק')** - בסעיף זה נבחן מצבו הפיננסי של העסק בהתאם לדוחות כספיים מבוקרים של השנתיים שקדמו לשנת הגשת הבקשה ומאזן בוחן לשנת הגשת הבקשה. במקרה של עוסק מורשה יבחן מצבו הפיננסי בהתאם לנתונים הפיננסיים שלו והדוחות הכספיים המוגשים לרשויות המס.

- **תכנית עסקית (25 נק')** - בסעיף זה נבחנת רמת התוכנית העסקית שהוגשה, יכולת העסק לממש אותה ולעמוד בה, כדאיות כלכלית של התוכנית, בחינת תוכנית ההשקעה המבוקשת ומידת השפעתה על חזרת העסק לרמת הפעילות שלו ערב המלחמה.

- **מקורות מימון (20 נק')** - בסעיף זה נבדקים מקורות המימון של העסק: הון עצמי, הלוואות, השקעות חיצוניות והכנסות צפויות.

7.3.2.6 עסק בבעלות תושב חבל תקומה 15 נקודות - לעוסק מורשה שהינו תושב חבל תקומה או למבקש סיוע שיותר מ-50% מבעלי מניותיו הינם תושבי חבל תקומה נכון ליום 07.10.2023 יינתנו 15 נקודות. במקרה של תאגיד שמניותיו כולן או חלקן מוחזקות על ידי תאגיד אחד או יותר יראו בתאגיד המחזיק במניות, אשר מטה שלו ממוקם בחבל תקומה כתושב חבל תקומה לעניין חישוב האחוזים.

7.4 אישור הבקשה

7.4.1 **אושרה הבקשה** - יקבל מבקש הסיוע כתב אישור על-פי הוראה זו מטעם הרשות להשקעות ולפיתוח התעשייה והכלכלה. כתב האישור יכלול, בין היתר, את נושא התכנית המאושרת, היקף ההשקעה המזכה בסיוע שאושרה ע"י הוועדה, סכום ושיעור הסיוע, נספח הכולל את שימת ההשקעות המזכות בסיוע, וכל תנאי אחר שתקבע הוועדה, כתב האישור יחתם ע"י מנהל הרשות להשקעות ולפיתוח התעשייה והכלכלה וחשב המשרד.

7.4.2 **נדחתה הבקשה** - תשלח הודעה מנומקת למבקש הסיוע.

8. דון חוזר

- 8.1 הרואה עצמו נפגע מהחלטת הוועדה, כולה או מקצתה, רשאי להגיש בקשה לדין חוזר בתוך 45 ימים ממועד שליחת מכתב ההחלטה.
- 8.2 בקשה לדין חוזר וצרופותיה יוגשו במערכת המקוונת של הרשות להשקעות. במידת הצורך, יעביר מנהל התכנית את הבקשה לדין חוזר לבחינתו של הבודק המקצועי, טרם העברת הבקשה לדין בוועדה.
- 8.3 במסגרת הדין החוזר, תתחשב הוועדה, בין היתר, אם עובדות שהוצגו בעת שקיבלה את החלטתה לא הוצגו בפניה כראוי. יובהר כי, לא תתאפשר הצגת נתונים חדשים שלא הוצגו בפני הוועדה בעת מתן החלטתה לבקשת הסיוע.
- 8.4 ניתן להגיש בקשה לדין חוזר על כל החלטה פעם אחת בלבד.

9. חובות מקבל הסיוע

- 9.1 מקבל הסיוע מתחייב לעמוד בכל תנאי כתב האישור, בהתחייבויות הנובעות מהוראה זו ובהתחייבויות אותן נטל במסגרת הבקשה.
- 9.2 מקבל הסיוע ידווח על כל שינוי שחל במעמדו המשפטי לאחר הגשת הבקשה או לאחר קבלת כתב האישור.
- 9.3 מקבל הסיוע ימציא אישורים ונתונים, לפי דרישתם.
 - 9.3.1 מקבל הסיוע ינהל מערכת חשבונות נפרדת במסגרת הנהלת החשבונות לגבי כל ההשקעות המזכות במסגרת התכנית המאושרת, המסמכים יתועדו וישמרו בצורה שתאפשר את איתורם בקלות.
 - 9.3.2 הרישומים החשבונאיים בחשבונות אלה יבוצעו בהתאם לכללי החשבונאות המקובלים ובאופן שיאפשר זיהוי ובדיקת כל סכום שהוצא או התקבל במסגרת ביצוע התוכנית המאושרת. הרישום בספרי הנהלת החשבונות הנפרדת, ייערך על פי מסמכי מקור שהוצאו לתאגיד.
- 9.4 יובהר כי במידה ולא יוגשו דיווחים עד היום 180 יום מסיום תקופת הביצוע, התוכנית תיסגר אופן אוטומטי ולא ניתן יהיה לדרוש עוד מענקים בגינה.

10. המחאת זכויות וחובות

- 10.1 מדיניות המשרד היא להתנגד להמחאת זכויות וחובות. עם זאת, רשאי מקבל הסיוע, לאחר קבלת כתב האישור, להגיש בקשה להסבת זכויות וחובות בהתאם להוראת מנכ"ל זו לשיקול דעתה של הוועדה.
- 10.2 אושרה ההסבה ע"י מורשי החתימה של המשרד, יהיה הנסב אחראי לכל חובות העבר בגין כתב האישור של המסב.

11. כפל הטבות

- 11.1 מבקש הסיוע שקיבל סיוע בהתאם להוראה זו לא יהא זכאי לקבל סיוע עבור אותם רכיבי השקעה מכל גורם ממשלתי אחר.
- 11.2 יובהר כי במקרה של רכיבי השקעה הכלולים בבקשה ובגינם התקבל פיצוי ממס רכוש יינתן סיוע עד לגובה של 75% מעלות השקעה במצטבר מהרשות להשקעות וממס רכוש, לדוגמא - עסק קיבל פיצוי ממס רכוש בגין מכונה ששוויה 1,000 ש"ח. עלות רכישת מכונה זהה חדשה הינה 2,000 ש"ח. הרשות להשקעות תשתתף בעלות רכישת המכונה החדשה במענק של עד 500 ש"ח החישוב: $1,000 - (2,000 * 0.75)$.

12. פרסום פרטי מקבל הסיוע באתר המשרד

- 12.1 מבקש סיוע המגיש את הבקשה לפי הוראה זו, מסכים לכך שבמידה ויזכה בהקצאה, יפורסמו באתר האינטרנט של המשרד או במקום אחר שיוחלט לגבי הפרטים הבאים בנוגע לזכייתו:
- 12.1.1 שם מקבל הסיוע, הענף בו הוא פועל והמיקום הגיאוגרפי של המפעל.
- 12.1.2 מרכיבי התכנית שאושרה וסכום הסיוע.
- 12.2 הרשות להשקעות רשאית לעשות שימוש בנתוני מבקשי הסיוע, לרבות באמצעות מי מטעמו, לצורך מחקרים, סקרים, בחינת יעילות התכנית או כל צורך אחר של הרשות להשקעות ולפי שיקול דעתה הבלעדי.

13. פיקוח ובקרה

- 13.1 מקבל הסיוע ימציא לוועדה, למשרד, או מי מטעמם נתונים לפי דרישתם.
- 13.2 מקבל הסיוע מתחייב לאפשר בכל עת למשרד לבקר את פעולותיו, לפקח על ביצוע כתב האישור במועדים ובתנאים שיקבעו על ידם ולפעול על פי הנחיות המשרד, כפי שתיתנה מעת לעת.

14. שינויים

- כל שינוי בכתב האישור יידרש לקבל אישור מראש של וועדה ושל מורשי החתימה במשרד הכלכלה.

15. ביטול הסיוע

15.1 במקרים המפורטים להלן תראה הוועדה הפרה יסודית של תנאי הורה זו ותהיה רשאית להחליט על ביטול הסיוע כולו, או חלקו, הן זה ששולם והן זה שטרם שולם, ולדרוש את החזר החלק ששולם בתוספת ריבית והפרשי הצמדה, כמשמעותם בחוק פסיקת ריבית והצמדה, מיום תשלומם ועד יום החזרתם בפועל.

15.2 המקרים לעניין סעיף 15.1 הם:

15.2.1 מקבל הסיוע לא שיתף פעולה עם הביקורת המשרד בלתאם לאמור בסעיף פיקוח ובקרה.

15.2.2 מקבל הסיוע נכנס להליך של כינוס נכסים או פירוק.

15.2.3 מתן נתונים כוזבים בעתה גשת הבקשה או לאחריה לרבות לעניין פיצוי שהתקבל מרשות המיסים.

15.2.4 הסיוע אינו משמש למטרות שלשמן הוא ניתן.

16. גבייה

כל סכום המגיע לאוצר המדינה מכוח ההוראה ייגבה דרך שגובים מס, ופקודת המיסים (גביה) תחול כאילו היו סכומים אלה מס כמשמעותו באותה פקודה.

17. תקציב

מתן הסיוע כפוף לאישור התקציב מדי שנה בשנה, למגבלות התקציב, ולתקציבו המאושר של המשרד.

2. קרן הפיצויים פתחה היום את האפשרות להגשת בקשות למענק לינואר-פברואר עבור עסקים בישובים מוטי תיירות ובישובים שחלו לגביהם הגבלות מחמירות וכן את האפשרות לבקש מקדמות למרץ אפריל לעסקים ביישובי ספר בדרום ובצפון שפנו

בהודעת רשות המיסים מתאריך 16 באפריל 2024 כמובא להלן, נקבע כי החל מתאריך 16.4.2024, יוכלו עסקים בעיר אילת, במועצה האזורית תמר, וביישובים בכל הארץ שנכללים בהגדרה "אזור שנפגע בחודש דצמבר" ונכללים ברשימה המפורסמת באתר רשות המיסים להגיש בקשה מקוונת למענק בגין הנזק העקיף שנגרם להם כתוצאה מהמלחמה **בחודשים ינואר-פברואר 2024**.

במסגרת החלטת הממשלה בנוגע למענק סיוע לעסקים בישובים כאמור, נקבע כי עסקים בישובים אלה יזכו למענק בחודשים ינואר-פברואר 2024, בהתאם לנוסחה שנקבעה במסלול הוצאות מזכות. כעת, השלימה רשות המיסים את היערכותה לקליטת בקשות מקוונות מעסקים הזכאים למענק מכוח החלטה זו.

על מנת להגיש בקשות יש להיכנס למערכת, לעבור הזדהות, ולבחור באפשרות "מענק סיוע ליישובים מוטי תיירות / יישובים נפגעים בצפון". תנאי הסף לקבלת פיצויים הם מחזור של 12 אלף ש"ח עד 400 מיליון ש"ח וירידה של 25% לפחות במחזור העסקאות בין החודשים ינואר-פברואר 2023 לחודשים ינואר-פברואר 2024. עבור עסקים שלא היו פעילים עדיין בחודשים ינואר-פברואר 2023, יבוצע החישוב על ידי השוואת מחזור העסקאות בחודשים ינואר-פברואר 2024 לממוצע המחזורים מיום פתיחת העסק ועד ל-31 באוגוסט או 30 בספטמבר 2023, בהתאם לשיטת הדיווח למע"מ.

למענק זכאים רק עסקים שנפתחו לפני ה-30 בספטמבר 2023. על מנת שהמערכת תוכל לחשב את גובה המענק, יש להגיש דוח תקופתי למע"מ בגין החודשים שעבורם נדרש המענק, דוח ניכויים ככל שמבקשים מענק בגין הוצאות שכר, לפני הגשת בקשה במערכת. אם יידרשו מסמכים לבדיקת עמידה בתנאי הזכאות ותשלום המענק, רשות המיסים תבקש אותם ממגישי הבקשה לאחר הגשתה.

המענק ישולם תוך 7 עד 14 ימים מיום הגשת הבקשה (למעט מקרים בהם נדרשת בדיקה פרטנית והמצאת מסמכים). אם תוך 21 יום מיום הגשת הבקשה לא התקבלה החלטה, תשולם מקדמה לעוסק בסך של 60% מסכום המענק.

במקביל, פתחה קרן הפיצויים לטובת בעלי עסקים ביישובי ספר בדרום ובצפון שפנו את האפשרות להגיש בקשה למקדמה לפיצויים עבור הנזק העקיף שנגרם להם בשל מלחמת חרבות ברזל גם עבור החודשים **מרץ-אפריל 2024**.

למקדמה זכאים בעלי עסקים ביישובי ספר בדרום ובצפון הארץ שפנו לפי החלטות הממשלה וביישובי ספר באזור קו העימות בהתאם להנחיות התגוננות של פיקוד

העורך והנחיות תנועה של פיקוד צפון, ונגרם להם נזק עקיף בשל המלחמה ועומדים בתנאי הזכאות לתשלום פיצויים לפי תקנות מס רכוש, בכלל זה הפסקת פעילות. רשימה מלאה של היישובים המזכים במקדמה מופיעה באתר רשות המיסים.

תקרת המקדמה עומדת על מיליון ₪, וניתן להגיש בקשות למקדמה למרץ אפריל עד ה-30 ביוני 2024. במקביל, ניתן עדיין להגיש בקשה למקדמות עבור החודשים נובמבר-דצמבר 2023 עד ה-30 באפריל 2024, ועבור החודשים ינואר-פברואר 2024 עד ה-31 במאי 2024. עד כה הוגשו כ-14 אלף בקשות למקדמות על ידי עסקים, ושולם סכום של למעלה מ-1.4 מיליארד ₪.

לפי החוק, בעלי עסקים ביישובי ספר שנגרם להם נזק כלכלי בשל מלחמה יכולים לתבוע פיצוי מלא בגין הנזק הכלכלי שנגרם להם - נזק עקיף. לא פעם, עסקים אלה נאלצים להמתין עד סוף הלחימה על מנת שיוכלו להעריך את מלוא הנזק שנגרם להם ולתבוע פיצויים. מתוך רצון לסייע לבעלי עסקים אלו בהתמודדות עם המצוקה התזרימית, מאפשרת קרן הפיצויים ברשות המיסים לאותם עסקים ביישובי ספר, בדרום ובצפון הארץ, להודיע על נזק ולבקש מקדמה לפני הגשת תביעה.

3. משרד החקלאות ורשות המיסים חתמו הסכם לפיצוי מגדלי מטעים ופירות הדר

בתאריך 16 באפריל 2024 פורסמה הודעה משותפת למשרד החקלאות ורשות המיסים, ולפיה: לפי המתווים שסוכמו, המגדלים יקבלו פיצויים על אובדן יכול רווח בתקופת המלחמה, כמפורט להלן:

משרד החקלאות ורשות המיסים גיבשו מסלולי פיצוי ייעודיים למגדלי מטעים ופירות הדר בגין אובדן יכול רווח בשל אי קטיף או קטיף חלקי, בשל המצב הביטחוני. הפיצוי הינו על בסיס תחשיב שנקבע מראש לדונם ולסוג הגידול. המסלולים יחולו על הענפים: **תפוחים, קיווי, אבוקדו, בננה ופירות הדר**. הפיצוי הינו עבור חקלאים ששטחיהם מצויים **במרחק של עד 20 ק"מ מגבול רצועת עזה, ועד 9 ק"מ מגבול הצפון**. המסלול המהיר יאפשר פיצוי בגין הנזק שנגרם לחקלאים ויסייע לשמור על רציפות תפקודית לטובת ביטחון המזון של אזרחי מדינת ישראל.

ענף ההדרים מתחיל את עונת הקטיף בחודש ספטמבר, מגיע לשיא התפוקה בחודש דצמבר ומסתיים בחודש אפריל. המלחמה פרצה בתחילת הקטיף והשלכותיה ניכרות ומתמשכות על ענף ההדרים עד היום. ענף ההדרים עתיר ידיים עובדות ובשיא עונת הקטיף הענף מעסיק כ-8,500 עובדים - 500 עובדים תאילנדים, 1,500 עובדים ישראלים וכ-6,500 עובדים פלסטינאים. במהלך המלחמה מרבית התאילנדים עזבו את הארץ, הוטל סגר על השטחים והעובדים הפלסטינאים לא הורשו להיכנס, וכן הגבלה כניסת עובדים ישראלים לחלקות ביישובי הספר. מצב זה יצר מחסור חמור בידיים עובדות, שגרם לפגיעה קשה בענף. כמו כן, בשל המלחמה נוצר קושי לבצע טיפולים במטעים בשל המגבלות שהטיל הצבא. החקלאים, שלא התפנו מביתם, עיבדו את החלקות תחת שגרת מלחמה ובשל כך הייתה פגיעה בפעילות הגידול, השקיה, טיפולי הגנת הצומח והדברה. הדבר גרם לפגיעה באיכות הפרי ופחיתה ביבול הראוי לקטיף ולשיווק. על פי נתוני משרד החקלאות, בשטח שעליו יחול ההסכם מצויים כ-60 אלף דונם המשמשים לגידול הדרים (50 אלף בדרום ו-10 אלף בצפון).

לפי המתווה שסוכם, הפיצוי יתבסס על אובדן הכנסה לדונם, שנובע גם מפחיתה ביבול, פחיתה באיכות ופחיתה במחיר כתוצאה מפגיעה באפיקי יצוא ושיווק, אי השקיה, חוסר טיפול במזיקים ובפחת. מדובר בנזק מתמשך לענף, עונת הקטיף עדיין לא הסתיימה וגם המלחמה נמצאת בעיצומה. הפיצוי מתייחס רק לנזק העקיף לעונה הנוכחית ואינו מתייחס לנזק עתידי, שעלול להתבטא בעונה הבאה, כתוצאה מאי הטיפול.

באזורי הלחימה עד 9 ק"מ בצפון ועד 7 ק"מ בדרום, המגדל יהיה רשאי לדרוש את הפיצוי המלא והתוספות לפי המתווה, לאורך כל עונת שיווק ההדרים לפי הזנים השונים. חקלאים אשר נמצאים **בטווח 7-20 ק"מ באזור העוטף**, יהיו רשאים לקבל את מלא הפיצויים, על הזנים שמועדי סיום הקטיף שלהם הוא **עד ינואר 2024**, כולל

זנים שמועד הקטיף שלהם מאוחר מכך, החקלאי יוכל לתבוע עבורם פחת עודף בלבד לגבי כל עונת הגידול, לאור ההכרה בכך שהפחת המוגדל נגרם כתוצאה מהטיפול החלקי שנגזר בגלל המלחמה.

ענף המטעים באזורי הספר נמצאים בשלב הקטיף החל מקיץ 2023 ועד לסיום בתחילת השנה. במרבית המטעים הסתיים כבר הקטיף לפני פרוץ המלחמה, ולכן המטעים במתווה זה לפיצוי בגין ירידה בקטיף או אי קטיף הם: מספר זני **תפוחים**, **אבוקדו**, **קיווי** ו**בננות**. באזורי הלחימה, לא ניתן היה להיכנס ולעבד את המטעים. חלק גדול מהחקלאים התפנו מביתם, היה מחסור בידיים עובדות והדבר גרם לפגיעה בקטיף בחלק מהפירות ולפגיעה באיכות הפרי ופחיתה ביבול הראוי לקטיף. החקלאים עיבדו את החלקות תחת שגרת מלחמה, ובשל כך הייתה פגיעה בפעילות הגידול, השקיה, טיפולי הגנת הצומח ועוד.

לפי המתווה שסוכם, **הפיצוי יתבסס על אובדן הכנסה לדונם בגין אי קטיף או קטיף חלקי**. הואיל והנזק מתמשך, שכן עונת הקטיף עדיין לא הסתיימה והמלחמה עדיין בעיצומה, **הפיצוי מתייחס רק לנזק העקיף**, שנגרם בעונה הנוכחית ואינו מתייחס לנזק עתידי שעלול להתבטא בעונה הבאה כתוצאה מאי טיפול, איחור בקטיף או חוסר קטיף בכלל, פגיעת מזיקים ועוד. כימות הנזק העתידי, ככל שיהיה, יתבסס על ההסכמות במתווה זה.

בענף הבננות, לאור מצב המטעים, בחלקם יאלצו המגדלים לעקור את המטע ולהמתין מספר שנים עד שניתן יהיה לחדש את הנטיעה. מדובר במטעים צעירים מתחת לשבע שנות גידול. בגין אובדן הרווח בשנים אלו **יניתן למטעים שיעקרו פיצוי בסך 15,750 ₪ לדונם**.

4. חוק הקפאה והפחתה של דמי הבראה בשנת 2024 לשם תקצוב הטבות לחיילי מילואים

ביום 18.03.24, פורסם חוק הקפאה והפחתה של דמי הבראה בשנת 2024 לשם תקצוב הטבות לחיילי מילואים, התשפ"ד-2024.

החוק קובע כי על המעסיק להפחית יום הבראה אחד, ממכסת ימי ההבראה לה זכאי העובד בשנת 2024, במועד בו הוא משלם את דמי ההבראה. את דמי יום ההבראה המופחת על המעסיק להעביר לרשות המיסים ככל ניכוי במקור.

בתאריך 14.04.24 פרסמה רשות המיסים באמצעות רו"ח פזית קלימן - סמנכ"לית בכירה שומה וביקורת הודעה המבהירה איך וכיצד ובאילו תנאים יש לבצע את ההפחתה והעברת סכום ההפחתה לרשות המיסים, כלהלן:

ביום 18.3.2024 פורסם בספר החוקים 3180 חוק הקפאה והפחתה של דמי הבראה בשנת 2024 לשם תקצוב טבות לחיילי מילואים, התשפ"ד-2024 (להלן: "החוק").

בחוק נקבע כי מעסיק יפחית לעובד מתשלום דמי ההבראה בשנת 2024, במועד התשלום, את "מחיר יום הבראה" (כפי שהוגדר בחוק) החל לגבי אותו עובד. ההפחתה כאמור, תחול על שכרו של עובד שזכאי לפי הסכם או נוהג לדמי הבראה בשנת 2024, למעט עובד המועסק על ידי יחיד שלא במסגרת עסק או משלח יד, לדוגמה - עובד במשק בית המועסק כאמור.

הסכום שיופחת על ידי המעסיק (המוגדר בחוק כ-"סכום השתתפות"), יועבר לאוצר המדינה, ומנגנון העברת התשלום על ידי המעסיקים יהיה באמצעות העברתו לפקיד השומה כאילו היה מס שנוכה במקור. סכום ההשתתפות האמור, כולל את מחיר יום ההבראה שחושב לגבי כל עובד (הסכום שיש להפחית מדמי ההבראה), וכן תשלומים שהמעסיק היה נדרש להוציא אלמלא ההפחתה של מחיר יום ההבראה ובכלל זה תשלומי ביטוח לאומי, תשלום לקרן השתלמות, מס שכר ועוד, כפי שיפורט בהמשך.

עוד נקבע בחוק, שסכום יום הבראה שלפיו יחושבו דמי ההבראה בשנת 2024 לעובד, יהיה זהה לסכום של יום הבראה שלפיו חושבו דמי ההבראה לאותו עובד בשנת 2023. על כן, מעסיק שחלה עליו חובה לעדכן את מחיר יום ההבראה בשנת 2024 נדרש להעביר, כחלק מסכום ההשתתפות, את הסכום המשקף את הסכום שנחסך לו בשנה זו בשל הקפאת מחיר יום הבראה לעובד עבור מלוא הימים בשלם משולמים דמי ההבראה (לרבות יום ההבראה המנוכה משכר העובד), בהתאם לחוק. בהנחה זו מפורטים הכללים בדבר הפחתת מחיר יום הבראה והעברת סכום ההשתתפות לפקיד השומה כפי שנקבעו בחוק:

1. קביעת "מחיר יום הבראה" להפחתה מדמי הבראה המשולמים לעובד:

- א. משכורתו של עובד המועסק במשרה מלאה, יופחת יום הבראה אחד.
- ב. ממשכורתו של עובד המועסק במשרה חלקית, יופחת חלק יחסי מיום הבראה בהתאם לחלקיות המשרה.
- עובד המועסק במשרה חלקית ומשכורתו משולמת על בסיס שעתי, חלקיות המשרה תחושב כמנה המתקבלת בנוסחה שלהלן, ולא יותר מ-1:

מספר שעות העבודה החודשיות שבעדן מחושבים לעובד דמי הבראה בתקופה שבעדה הם מחושבים		
מספר שעות העבודה החודשיות במשרה מלאה כנהוג במקום עבודתו	X	מספר חודשי העבודה בתקופה שבעדה מחושבים לו דמי הבראה

דוגמה: עובד אשר מספר שעות העבודה החודשיות בתקופה בעדה מחושבים לו דמי הבראה (במונחים שנתיים) הינו 1,620 שעות, מספר חודשי העבודה לחישוב דמי הבראה הינם 12 ושעות העבודה במשרה מלאה במקום עבודתו הינו 180 לחודש, חלקיות משרתו לצורך ניכוי יום הבראה תהיה 75% בהתאם לחישוב מטה:

$$\frac{1,620}{180 * 12}$$

- ג. ממשכורתו של עובד המועסק בחלק מהתקופה שבעדה משולמים לו דמי הבראה בשנת 2024, יופחת חלק יחסי מיום הבראה בהתאם לחלקיות ההעסקה באותה תקופה.
- ד. ממשכורתו של עובד המועסק במשרה חלקית וכן בחלק מהתקופה שבעדה משולמים לו דמי הבראה בשנת 2024 ("חלקיות העסקה"), יופחת חלק יחסי מיום הבראה בהתאם למכפלה של חלקיות המשרה וחלקיות ההעסקה.
- דוגמה:** עובד המועסק ב 75% משרה ודמי הבראה משולמים לו רק בגין שישה חודשי עבודה (מחצית השנה) יופחתו משכרו 37.5% ממחיר יום הבראה.

2. מועדי הפחתת יום הבראה:

- א. עובד שדמי הבראה משולמים לו כתשלום שנתי, יופחת מחיר יום הבראה ביום התשלום.
- ב. עובד שדמי הבראה משולמים לו כתשלום חודשי או מדי תקופה, הפחתת מחיר יום הבראה תיקבע כדלקמן:

עובד שתשלום דמי ההבראה משולמים לו במספר פעימות במהלך שנת 2024, כמו: מדי חודש או במספר פעימות אחר (ולא פעם בשנה), מחיר יום ההבראה שיופחת משכרו בכל פעימה יהיה באופן יחסי בהתאם למספר הפעימות בו משולמים לו דמי ההבראה. הפחתה זו תחושב לעובד במשרה חלקית, משרה שעתית והעסקה חלקית בהתאמות המתחייבות.

דוגמה: עובד המועסק במשרה מלאה המקבל דמי הבראה מדי חודש ושווי יום הבראה לו הוא זכאי עומד על 480 ש"ח, יש לנכות משכרו בכל חודש 40 ש"ח (480/12) המהווים את החלק היחסי ממחיר יום ההבראה ששולם לו.

בדוגמא זו, עובד המועסק במשרה חלקית, יופחת משכרו מדי חודש 40 ש"ח כפול חלקיות משרתו.

עובד המועסק במשרה שעתית, חלקיות משרתו תחושב בכל חודש כמפורט מטה:

מספר שעות העבודה החודשיות שבעדן
מחושבים לעובד דמי הבראה באותו חודש

מספר שעות העבודה החודשיות במשרה
מלאה כנהוג במקום עבודתו

ככל שתשלומים אלו או חלקם שולמו לעובד בשנת 2024 טרם פרסום חוק זה, יש להפחית את מחיר יום ההבראה כמפורט בחוק ובהנחיה זו באופן יחסי עבור התשלומים שקדמו למועד זה וטרם הופחתו והועברו לפקיד השומה (לרבות חלקו של המעסיק בסכום ההשתתפות), במועד הראשון שבו מבוצעים ההפחתה והתשלום לאחר פרסום חוק זה.

3. עובד שבמקום דמי הבראה ממומן לו נופש או שניתנת לו הטבה אחרת בעין, הפחתת מחיר יום הבראה תיקבע כדלקמן:

במקרים בהם לעובד ממומן נופש או ניתנת לו הטבה אחרת בעין, חלף תשלום דמי ההבראה בשנת 2024, יחושב מחיר יום ההבראה לעובד בהתאם לעלות השווי הכולל של ההטבה שניתנה לעובד, מחולקת במספר ימי ההבראה להם הוא זכאי בשנת 2024, לפי הנהוג במקום עבודתו, אילו היו משולמים לו דמי הבראה ואלמלא הוראות חוק זה.

במקרים אלו המעסיק יקטין את מימון הנופש בגובה מחיר יום ההבראה או יקטין את סכום ההטבה האחרת הניתנת בעין לעובד, וסכום ההקטנה יועבר לפקיד השומה (כפי שפורט בהמשך).

דוגמה: עובד זכאי לעשרה ימי הבראה ומעסיקו נוהג להוציא את עובדיו לנופש שעלותו 5,000 ש"ח לעובד. לפיכך, מחיר יום הבראה של עובד זה הינו 500 ש"ח. בשנת 2024 המעסיק יוציא את העובד לנופש שעלותו 4,500 ש"ח ויעביר את מחיר יום הבראה, בתוספת סכום ההשתתפות, לפקיד השומה.

4. **מקרים בהם יופחת רק מחצית ממחיר יום הבראה, "עובד בהפחתה חלקית":**
על אף האמור לעיל, בהתאם לחוק ישנם עובדים שממשכורתם יופחת רק מחצית מחיר יום הבראה, בכפוף לשני התנאים המצטברים הבאים:

א. עובד שמשכורתו החודשית הממוצעת אינה עולה על 6,000 ש"ח (משכורת - הכנסת עבודה על פי סעיף 2(2) לפקודת מס הכנסה, כלומר משכורת ברוטו).

ב. עובד שאלמלא חוק זה היה זכאי בשנת 2024 לחמישה ימי הבראה בלבד. לעניין זה, המשכורת החודשית הממוצעת הינה ממוצע המשכורות בתקופה של שלושת החודשים ינואר 2024 עד מרץ 2024, ואולם, אם העובד לא היה זכאי למשכורת בעד חודש מהחודשים האמורים, יובאו בחשבון, במקום שלושת החודשים האמורים, שלושת החודשים האחרונים שקדמו לחודש אפריל 2024 שבהם היה זכאי למשכורת.

המשכורת החודשית הממוצעת של עובד המועסק במשרה חלקית, לעניין זה, לא תעלה על 6,000 ש"ח כפול חלקיות משרתו.

דוגמה: משכורתו החודשית הממוצעת של עובד המועסק ב-75% משרה עומדת על 4,000 ש"ח. שכרו נמוך מ-4,500 ש"ח המהווים 75% מ-6,000 ש"ח, ולכן הוא נכנס להגדרת "עובד בהפחתה חלקית" ככל שהוא זכאי לחמישה ימי הבראה בלבד. חלקיות המשרה לגבי עובד שמשכורתו משתלמת על בסיס שעתי תחושב כמנה המתקבלת בנוסחה שלהלן, ולא יותר מ-1:

מספר שעות העבודה החודשיות שבהן עובד בתקופה האמורה		
מספר שעות העבודה החודשיות במשרה מלאה כנהוג במקום עבודתו	X	מספר חודשי העבודה שבהן עובד בתקופה האמורה

דוגמה: עובד בעבודה שעתיית שעבד 162 שעות בשלושת החודשים בהם נקבעת משכורתו הממוצעת ומספר שעות העבודה החודשיות במשרה מלאה הנהוגות במקום עבודתו הינו 180 שעות, חלקיות משרתו לצורך ניכוי יום הבראה תהיה 30% בהתאם לחישוב מטה:

על כן, אם משכורתו הממוצעת לא עלתה על 1,800 ש"ח (30% מ-6,000 ש"ח) הרי שיכנס להגדרת "עובד בהפחתה חלקית".

5. הקפאת סכום יום הבראה לעובד:

בחוק נקבע כי סכום יום הבראה שלפיו יחושבו דמי הבראה בשנת 2024 לעובד, יהיה זהה לסכום של יום הבראה שלפיו חושבו דמי הבראה לאותו עובד בשנת 2023. כלומר, מעסיק שחלה עליו חובת עדכון, לפי התחייבות בהסכם או נוהג, לעדכן בשנת 2024 את הסכום של יום הבראה שלפיו מחשבים לעובד את דמי הבראה בשנת 2024, הרי שבהתאם לסעיף 2 לחוק לא יבוצע עדכון בשנת 2024.

הסכום שנחסך למעסיק, בגין כל ימי הבראה שמשולמים לעובד, כתוצאה מהקפאת דמי הבראה בשנת 2024 יועבר כחלק מסכום ההשתתפות לפקיד השומה במועד בו משולמים דמי הבראה.

6. סכום ההשתתפות:

בחוק נקבע כי המעסיק מחויב בתשלום **סכום ההשתתפות** לפקיד השומה. סכום ההשתתפות הינו הסכום הכולל את כל המפורט להלן:

- א. מחיר יום הבראה החל לגבי העובד.
 - ב. תשלומי חובה שעל המעסיק לשלם לפי חוק הביטוח הלאומי וחוק מס ערך מוסף (מס שכר), ולגבי מעסיק שמעביר תשלומים לקרן השתלמות - גם הסכום שעליו להעביר לקרן השתלמות בעבור העובד, והכול בשל תשלום מחיר יום הבראה לגבי העובד.
 - ג. לגבי מעסיק שחלה עליו חובת עדכון - כלל הסכום שנחסך למעסיק בעניין תשלום דמי הבראה בשנת 2024 בשל הקפאת הסכום של יום הבראה שלפיו מחושבים דמי הבראה בשנת 2024 לגבי העובד, בתוספת תשלומי החובה כמפורט בסעיף ב לעיל, שהיה עליו לשלם בשל הסכום האמור, לגבי העובד, אלמלא הקפאת סכום יום הבראה.
- כאמור, סעיף זה רלוונטי למעסיק שחלה עליו חובת עדכון סכום יום הבראה מדי שנה, לפי התחייבות בהסכם או לפי נוהג, כפי שפורט בסעיף 5 לעיל.
- עובד שהחל לעבוד אצל המעסיק בשנת 2023 וזכאי בשנת 2024 לראשונה לתשלום דמי הבראה, ותשלום דמי הבראה ששולם לו מתייחס לתקופה העולה על 12 חודשים - לעניין סכום ההשתתפות, הקפאת סכום יום הבראה בגין זכאותו לדמי הבראה יהיה עבור 12 חודשים בלבד.

כמו כן, נקבע כי לא יראו את סכום ההשתתפות ששולם לפקיד השומה כהכנסה בידי העובד לעניין פקודת מס הכנסה.

עם זאת, **לא תובא בחשבון** הפחתת דמי הבראה או הפחתת המשכורת לעניין הסכום המשולם בעד העובד לקופת גמל לקצבה ולעניין ההכנסה לחישוב

תשלומים לקופת גמל לקצבה, או החיוב במס או הפטור ממנו בשל תשלומים כאמור, לפי העניין, לפי הוראות סעיפים 3(ה), 9(ל7), 45 ו-47 לפקודת מס הכנסה.

בנוסף, בסעיף 4 לחוק מפורטים סכומים המשתלמים על פי חוקים שונים שגם לענין חישובם לא תובא בחשבון הפחתת דמי הבראה או הפחתת המשכורת.

7. התייחסות ל"נושא משרה":

הוראות החוק יחולו על נושא משרה כהגדרתו בחוק ועל מי שמשלם לו משכורת אף שלא מתקיימים ביניהם יחסי עבודה, בשינויים המחויבים.

לענין נושא משרה שלא משולמים לו דמי הבראה בשנת 2024 - משלם המשכורת יפחית ממשכורתו, המשולמת לו בחודש יולי 2024 סכום של 471.4 ש"ח. סכום ההשתתפות לגבי נושא המשרה כאמור, יהיה סכום השווה ל- 471.4 ש"ח בתוספת תשלומי חובה כמפורט בסעיף 6(ב) המתייחס לסכום ההשתתפות.

8. הוספת סעיף 246 לפקודת מס הכנסה:

במסגרת החוק תוקנה פקודת מס הכנסה ונוסף סעיף 246 כהוראת שעה, "סכום ההשתתפות שיש לשלמו לפקיד השומה לפי חוק הקפאה והפחתה של דמי הבראה בשנת 2024 לשם תקצוב הטבות לחיילי מילואים - הוראת שעה".

בחוק נקבע כי מעסיק חייב בתשלום של סכום ההשתתפות לפקיד השומה ויחולו לענין זה הוראות סעיף 246 לפקודת מס הכנסה. הסעיף קובע כי יראו את סכום ההשתתפות שיש לשלמו לפקיד השומה, לענין ההוראות לפי פקודת מס הכנסה, כמס שנוכה במקור לפי סעיף 164, ואשר יש לשלמו לפקיד השומה לפי סעיף 166 במועד שבו משולמים דמי הבראה לעובד בשנת 2024, ולענין נושא משרה שלא משולמים לו דמי הבראה בשנת 2024 - במועד תשלום משכורתו בחודש יולי 2024.

הוראות הפקודה בענין חובת ניכוי לפי סעיפים 164 ו-166 והסעיפים הנוגעים להם, חלות על חובת תשלום סכום ההשתתפות.

9. דגשים נוספים להנחיה זו:

- החוק חל על דמי הבראה המשולמים בפועל על ידי המעסיק בשנת 2024.
- יובהר כי כל הוראה בהסכם עבודה שלפיה תשלום דמי הבראה האמורים להיות משולמים בשנת 2024 יעשה במועד שאינו במהלך השנה האמורה - אין לה תוקף.
- כמו כן, יובהר כי ככל שנקבעה הוראה בהסכם לאחר יום 1.1.2024 לפיה אין לעדכן את סכום יום הבראה בשנת 2024, אין בכך כדי לגרוע מחובת המעסיק להעביר לפקיד השומה את סכום ההשתתפות שהיה חל אלמלא הוראה זו.

- דמי הבראה שלא שולמו לעובד לפי חוק זה לא ישולמו לו גם לאחר תום שנת 2024.
- הוראות החוק חלות גם על חיילים המשרתים בצבא קבע.
- עובד המועסק ביותר ממקום עבודה אחד, כל מעסיק יפעל בהתאם להנחיה זו בגין דמי הבראה שהוא משלם בשנת 2024.
- מכיוון שמעסיק מחויב להעביר את סכום ההשתתפות עבור עובד לפקיד השומה במועד שבו משולמים דמי הבראה לעובד בשנת 2024, במקרה בו עובד סיים את עבודתו אצל המעסיק ושולמו לו דמי הבראה בשנת 2024 לרבות תשלומי הפרשים וכלל חובות המעסיק, בטרם כניסת החוק לתוקף, אין חובת תשלום של סכום ההשתתפות.
- יש לעדכן את תוכנת השכר בהתאם לקבוע בחוק.

10. הנחיות לדיווח ותשלום:

- א. הדיווח והתשלום של סכום ההשתתפות (הפחתה של דמי הבראה) יבוצע בתיק הניכויים של המעסיק בדוח ניכויים טופס 102.
- ב. בדוח הניכויים נוסף סוג ניכוי חדש - סוג ניכוי 10 בשם "הפחתה של דמי הבראה". בסוג ניכוי זה יש לדווח את הנתונים הבאים המתייחסים לכלל העובדים שבגינם הופחתו דמי הבראה - עובד במשרה מלאה, משרה חלקית או שעתית, הטבה בעין ונושאי משרה:
 - מספר עובדים - מספר העובדים שבגינם הופחתו דמי הבראה.
 - סה"כ סכום המשכורות, שבגין הופחתו דמי הבראה, לאחר הפחתת דמי הבראה.
 - סה"כ חיובים מהפחתה של דמי הבראה - סכום החיובים לתשלום בגין "הפחתה של דמי הבראה" כולל סכום ההשתתפות של המעסיק.
 - סה"כ חיובים לתשלום - יש לכלול בשדה זה את סך התשלומים שיש לשלם בגין כל סוגי הניכויים שבדוח כולל הסכום של הפחתה של דמי הבראה.
- ג. ניתן לדווח על סוג ניכוי 10 "הפחתה של דמי הבראה" באמצעים הבאים:
 - באופן מקוון באתר האינטרנט של רשות המיסים בקישור "דיווח ותשלום דו"ח ניכויים". ניתן לדווח את הדו"ח ולשלם באחד מהאמצעים הבאים - בכרטיס אשראי במגבלת הסכום לתשלום, בהעברה בנקאית באמצעות חיבור לאתר הבנק בו מתנהל חשבון הבנק של המשלם או בהפקת שובר ברקוד לתשלום בבנק הדואר בלבד.
 - באמצעות המייצג במערכת המייצגים.

- בפניה למשרד השומה - הדוח יוקלד לתיק הניכויים של המעסיק ויופק שובר ברקוד לתשלום המס בבנק הדואר בלבד.
- יודגש כי, לא ניתן לדווח בפנקס הניכויים לשנת 2024 על סוג ניכוי 10 "הפחתה של דמי הבראה" שכן מדובר בסוג ניכוי חדש שלא היה קיים במועד הפקת הפנקסים. כמו-כן, לא ניתן להפיק פנקס חדש עם סוג ניכוי זה.

11. דיווח בדוח השנתי בניכויים - דוח 126:

במסגרת הדיווח השנתי בניכויים לשנת 2024 - דוח 126 יתווספו דיווחים בשל סכום ההשתתפות כמפורט:

א. ברשומה 20 (רשומת פרט) יתווספו שני שדות:

- מחיר יום ההבראה החל לגבי העובד (סעיף 6.6 א להנחיה).
- חלקו של המעסיק בשל העובד (סעיפים 6.6 ב ו-6.6 ג להנחיה).

ב. ברשומה 40 יתווספו ארבעה שדות:

- סה"כ מחיר יום ההבראה החל לגבי כל העובדים (סעיף 6.6 א להנחיה).
 - סה"כ חלקו של המעסיק בשל כל העובדים (סעיפים 6.6 ב ו-6.6 ג להנחיה).
 - סה"כ משכורות להפחתה של דמי הבראה כפי שדווחו בדו"ח חודשי (טופס 0102).
 - סה"כ חיובים מהפחתה של דמי הבראה כולל השתתפות המעסיק כפי שדווחו בדו"ח חודשי (טופס 0102).
- מיקום השדות, הבקורות וכללי הדיווח, הן ברמת העובד והן ברמת המעסיק לרבות הפרדה ברשומת הפרט בין מחיר יום ההבראה לבין חלקו של המעסיק בסכום ההשתתפות, יפורטו במבנה הקובץ שיפורסם לשנת 2024.
- הנחיות לגבי הפירוט שיידרש בטופס 106, בהתבסס על נתונים אלו, יפורסם לקראת סוף השנה.

5. עדכון רשימת יישובי ספר

בתאריך 7 באפריל 2024 פורסמה הודעת שר האוצר בדבר הוספה של היישובים הבאים ברשימת "ישוב ספר" כהגדרתו בסעיף 35 לחוק מס רכוש וקנין פיצויים, תשכ"א - 1961:

בוקעתא
בני יהודה
חד נס
חספין
כפר ורדים
קצרין
רמת טראמפ

ישובים אלה נחשבים עתה כיישובי ספר לעניין נזק עקיף שאירע בתקופה שמיום 7.10.2023 ועד ליום 7.10.2024. עדכון היישובים הוא למפרע - מיום 7.10.2023.

6. אי פרסום עמדות חייבות בדיווח חדשות לשנת המס 2023

בתאריך 31.03.2024 הודיעה רשות המיסים על אי פרסום עמדות חייבות בדיווח חדשות לשנת המס 2023, וזה לשון ההודעה:

"בהתאם להוראות סעיף 131 לפקודת מס הכנסה, הוראות סעיף 67 לחוק מס ערך מוסף, הוראות סעיף 231 לפקודת המכס והוראות סעיף 21 לחוק הבלו (כל החוקים יחד להלן: "החוקים") שעניינם "נקיטת עמדה חייבת בדיווח", רשות המיסים מפרסמת את העמדות החייבות בדיווח לכל שנה. בהתאם להוראות החוקים פרסום העמדות החייבות בדיווח לשנה מסוימת יתבצע עד ליום 31/12 של אותה השנה.

בהתאם לחוק הארכת תקופות ודחיית מועדים (הוראת שעה - חרבות ברזל) (הליכי מס ומענקי סיוע), התשפ"ד - 2023, ניתנה אורכה לרשות המיסים לפרסם את רשימת העמדות החייבות בדיווח החדשות לשנת 2023 עד ליום 31.03.2024.

רשות המיסים מודיעה כי בשל מלחמת חרבות ברזל ולאור פניות של השכות המקצועיות וגורמי המקצוע, הוחלט על אי פרסום עמדות מקצועיות חדשות לשנת 2023. לאור האמור, הדיווח הנדרש בהתאם להוראות החוקים לעיל, בדוחות לשנת המס 2023, הוא בגין עמדה הנכללת בדוח השנתי למס הכנסה ובדיווחים התקופתיים במיסוי העקיף (מע"מ, מכס ובלו), העומדת בניגוד לעמדות שפרסמה רשות המיסים עד לתום שנת המס 2022, לרבות העמדות שכבר פורסמו משנת 2016 ואילך וטרם פורסם עדכון לגביהן.

סך העמדות שפורסמו ומחייבות דיווח בדוח לשנת המס 2023 במס הכנסה עומד על 100 עמדות (סה"כ פורסמו 113 עמדות בנטרול 13 עמדות שבוטלו ו/או מוזגו לעמדות אחרות). במע"מ המספר עומד על 13 (סה"כ פורסמו 14 עמדות בנטרול עמדה שבוטלה), במכס המספר עומד על 19 (22 עמדות שפורסמו בנטרול 3 עמדות שבוטלו) ובבלו על הדלק פורסמה עמדה אחת. כל זאת כאשר הסמכות שניתנה בחוק עומדת על תקרה של 450 עמדות עד לסוף 2022.

7. ארכה להגשת תביעות לפיצויים בעקבות מלחמת חרבות ברזל

ביום 18.03.2024 פרסמה רשות המיסים הודעה לציבור בנושא שבנדון, ולפיה: "לאור התמשכות המצב הביטחוני בו שרויה המדינה עקב מלחמת "חרבות ברזל", ועל מנת להקל על ציבור לקוחות רשות המיסים, החליט מנהל רשות המיסים, שי אהרונביץ', על מתן אורכה להגשת תביעות לפיצוי בהתאם לחוק התוכנית לסייע כלכלי (הוראת שעה - חרבות ברזל), התשפ"ד- 2023 (להלן: החוק), ובהתאם לתקנות מס רכוש וקרן פיצויים (תשלום פיצויים) (נזק מלחמה ונזק עקיף) (חרבות ברזל) (הוראת שעה), שפ"ד-2023 (להלן: התקנות).

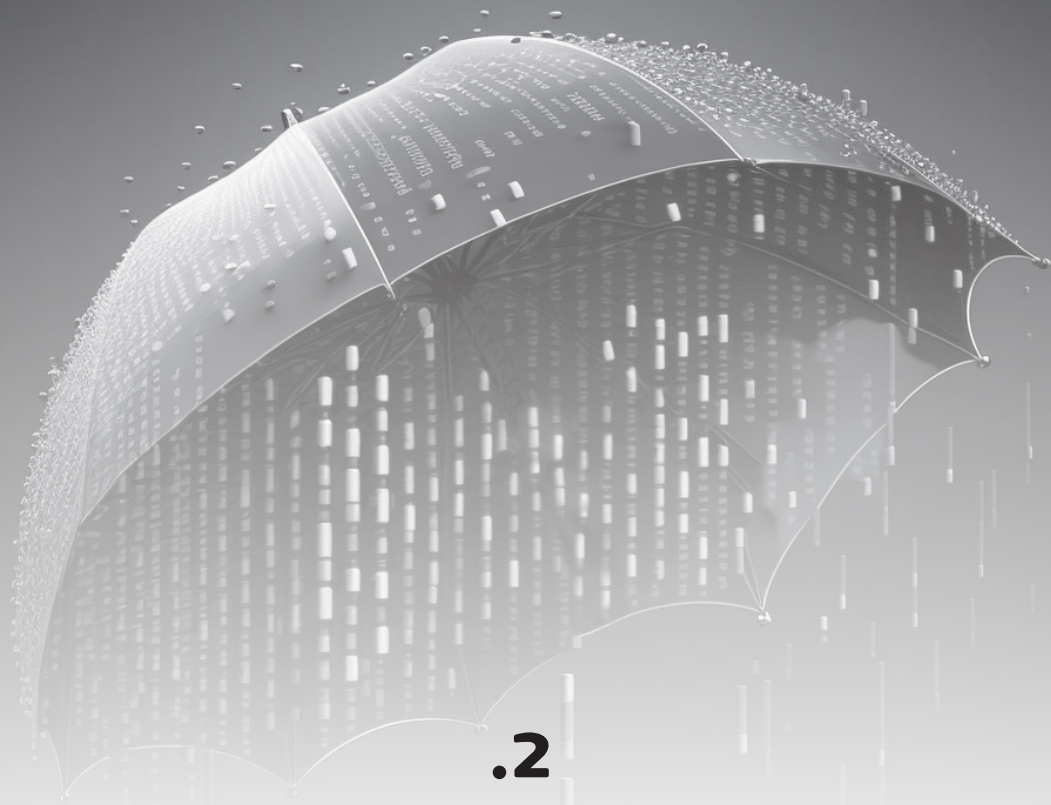
להלן לוח המועדים להגשת תביעות במסלולים השונים לתקופת זכאות אוקטובר, נובמבר ודצמבר 2023:

מסלול	תקופת זכאות	סמכות חוקית	תאריך פתיחת הגשת תביעה	תאריך אחרון להגשת תביעה	תאריך ארכה ראשונה	תאריך ארכה שניה
הוצאות מזכות	אוקטובר 2023	לחוק התוכנית לסייע כלכלי (הוראת שעה - חרבות ברזל). התשפ"ד-2023	19.11.2023	19.2.2024	19.3.2024	19.5.2024
מחזורים, שכר, חקלאות	אוקטובר 2023	תקנות מס רכוש וקרן פיצויים (תשלום פיצויים) (נזק מלחמה ונזק עקיף) (חרבות ברזל) (הוראת שעה) תיקון מס' 2). התשפ"ד-2024	19.12.2023	19.3.2024	19.4.2024	19.6.2024
הוצאות מזכות	נובמבר דצמבר 2023	לחוק התוכנית לסייע כלכלי (הוראת שעה - חרבות ברזל). התשפ"ד-2023	15.1.2024	15.4.2024	15.6.2024	

תאריך אורכה שניה	תאריך אורכה ראשונה	תאריך אחרון להגשת תביעה	תאריך פתיחת הגשת תביעה	סמכות חוקית	תקופת זכאות	מסלול
	15.7.2024	15.5.2024	15.2.2024	לחוק התוכנית לסייע כלכלי (הוראת שעה - חרבות ברזל). התשפ"ד-2023	נובמבר דצמבר 2023	הוצאות מזכות (עוסק המדווח בשוטף פלוס וקבלן מבצע, שמדווח למע"מ בדיווח חד חודשי)
	15.7.2024	15.5.2024	15.2.2024	תקנות מס רכוש וקרן פיצויים (תשלום פיצויים) (נזק מלחמה ונזק עקיף) (חרבות ברזל) (הוראת שעה) (תיקון מס' 2). התשפ"ד-2024	נובמבר דצמבר 2023	מחזורים, שכר, חקלאות
	15.7.2024	15.5.2024	15.2.2024	תקנות מס רכוש וקרן פיצויים (תשלום פיצויים) (נזק מלחמה ונזק עקיף) (חרבות ברזל) (הוראת שעה) (תיקון מס' 2). התשפ"ד-2024	נובמבר דצמבר 2023	מחזורים, שכר, חקלאות (עוסק המדווח בשוטף פלוס וקבלן מבצע, שמדווח למע"מ בדיווח חד חודשי)

להלן לוח המועדים להגשת תביעות בגין נזק ישיר ונזק עקיף בהתאם לתקנות העיקריות (מסלול אדום):

מועדי הגשה מאושרים למלחמת חרבות ברזל - ישובים מפונים	מועדים להגשה לפי החוק	סוג התביעה
נזק שאירע באזורים מפונים - הודעה על נזק - 14 יום מחזרה לישוב המפונה. הגשת תביעה - עד 3 חודשים מיום חזרה לישוב המפונה.	הודעה על נזק - 14 יום מקרות הנזק הגשת תביעה - 3 חודשים מקרות הנזק	נזק ישיר
עד 3 חודשים מסיום המלחמה	3 חודשים מקרות הנזק	מסלול אדום

.2

תמציות פסיקה עדכנית במס הכנסה, מע"מ ומס שבח

תמציות פסיקה עדכנית במס הכנסה, מע"מ ומס שבח

התמציות שלהלן כוללות (בסופן) קישור לנוסח המלא של פסקי הדין שמתפרסם במיסים אונליין. תוקף הקישור מוגבל בזמן למי שאינם מנויי מיסים אונליין.

עו"ד איתן צחור

עמוד

תוכן העניינים

1. העברת הבעלות בדירה מהבעל לאשתו תהא פטורה ממס רכישה לפי תקנה 21 גם אם לבני הזוג דירה נוספת בחו"ל
45
2. על רשויות המס לחשב מס שבח בלי להקטין את המחיר המקורי של הנכס בגובה הפחת אם במהלך החזקת הנכס התקבלו דמי שכירות פטורים ממס
47
3. דחיית עתירה בעניין ביטול הפחתת שווי דמי שימוש לרכב "היברידי מתון"
50
4. קבלת ערעורים כנגד פקיד השומה בטענת עסקה מלאכותית ובטענה למחילת שטרי הון בין חברת אם לחברת בת
51

1. העברת הבעלות בדירה מהבעל לאשתו תהא פטורה ממס רכישה לפי תקנה 21 גם אם לבני הזוג דירה נוספת בחו"ל

העוררת ובעלה הם תושבי חוץ ומרכז חייהם בשוויץ, אולם הם מרבים לשהות בישראל. ביום 1.11.1998, טרם נישואיהם, רכש בן הזוג (דירת פנטהאוז בבניין בתל אביב. במהלך ביקוריהם בישראל, בני הזוג מתגוררים בדירה. ביום 2.11.2021 העביר הבעל את מלוא זכויותיו בדירה לאשתו, ללא תמורה. לפיכך ביקשה האשה פטור ממס רכישה על פי תקנה 21 לתקנות מס רכישה (לפיה יחול פטור ממס רכישה בעת העברת זכויות בדירת מגורים ללא תמורה לבן זוג, כאשר בני הזוג מתגוררים יחדיו בדירה).

מנהל מיסוי מקרקעין סירב להעניק את הפטור, ומכאן ערעור זה. לעמדת המנהל, תקנה 21 תחול רק ביחס לבני זוג אשר מתגוררים יחד בדירת מגורים שהיא דירת הקבע העיקרית שלהם בפרק זמן נתון. לטענתו, תקנה 21 לא נועדה לחול על מגורים משותפים במספר מקומות מגורים שייחשבו כמגורי קבע (בין בישראל ובין בחו"ל), באותה תקופת זמן.

בית המשפט המחוזי בבאר שבע פסק, כי ניתן להיווכח שבהגדרה של דירת מגורים לפי תקנה 21 לתקנות, אין כל תנאי, דרישה או חובה שדירת המגורים תהיה דירת המגורים היחידה, אלא אך דירה "המשמשת או המיועדת לשמש למגורים", ואין כל תנאי או דרישה למגורי קבע בדירה אחת בהכרח. נראה שהמחלוקת בענייננו היא ביחס לתנאי הרביעי: האם בני הזוג מתגוררים יחד בדירה. בית המשפט קבע שהמנהל העלה טענה זו בלא שום ביסוס ראוי. אין ולו רמז, לא בלשון התקנה ולא בכל מקור חיצוני, שלכך התכוון מחוקק המשנה. אילו רצה המחוקק יכול היה בנקל לקבוע כי הפטור יינתן רק ל"דירה יחידה" כהגדרתה בסעיף 9 לחוק מיסוי מקרקעין. גם מהפסיקה שהביא המנהל להוכחת עמדתו עולה, כי ניתן מבחינה עקרונית להתגורר בשני "בתים": אין כל מקום להשוות בין נסיבות המקרה דנן ובין נסיבות פסק דין אחר שדן בעולה חדש על פי תקנה 12 לתקנות מס רכישה, כאשר מטבע הדברים, עולה חדש נדרש להעתיק את מרכז חייו לישראל ולהתגורר בה על מנת ליהנות מן ההטבה.

ניתן להקיש לענייננו מהמקרים שעוסקים בשאלת "מרכז החיים" של הנישום. בפסיקה כבר נקבע, כי יכולים להיות לנישום שני מרכזי חיים מקבילים. ודאי שיתכנו שני "בתים" מקבילים, בהם הנישום מתגורר. אדם בעל שני מרכזי חיים, הגיוני שיהיה לן "בית" בכל מרכז חיים. "חזקת הימים" היא חזקה חד-כיוונית, כך שבהחלט ייתכן שתושב ישראל יבלה רוב ימיו בחו"ל, יחזיק דירה למגורי קבע בחו"ל, והוא עדיין ייחשב תושב ישראל. משנמצא כי אין מניעה עקרונית להתגורר בשני בתי קבע במקביל, והדבר יכול לקיים את לשון התקנה, יש לבחון עובדתית, אם בני הזוג אכן התגוררו

בדירה. מטבע הדברים, הנטל להוכיח כי בני זוג מתגוררים יחדיו בדירה, כאשר הם מתגוררים במקביל בדירה אחרת, הוא נטל כבד יותר, אך אם הם מצליחים לעמוד בו - יש להעניק להם את הפטור.

במקרה זה, לאחר בחינת הראיות, נמצא שהעוררת הרימה את הנטל המוטל עליה והוכיחה כי היא ובן זוגה התגוררו יחדיו בדירה. הדירה היא "בית" לכל דבר ועניין ובני הזוג מתגוררים בה באופן קבוע. בני הזוג לא חולקים את הדירה עם אחרים והיא עומדת אך ורק לרשותם, כפי שנוהגים ב"בית" שבו מתגוררים. אין כל משמעות לכך שבתה של העוררת התגוררה בדירה תקופה מסוימת בזמן הקורונה, אך שיש טעם לפגם בכך שעובדה זו הוסתרה ע"י ב"כ העוררת. ניתן להיווכח כי בני הזוג מוציאים דרך קבע אלפי שקלים בחודש על מנת לתחזק את הדירה, והם שוהים בה, ואך ורק בה, מספר חודשים בשנה. במצב עניינים שכזה, ניתן לראות את בני הזוג כמי שמתגוררים בדירה.

למקרה שיתוקנו התקנות, יש לציין שמקרים שבהם בני זוג מתגוררים בשתי דירות מגורים הם נדירים וחריגים. עם זאת, יש טעם לפגם במתן הפטור לאותם זוגות, שכן התוצאה היא כי דווקא זוגות שיש להם את האמצעים הכלכליים להתגורר בשתי דירות מגורים, הם שיהנו מהפטור. כמו כן, היה ראוי שהתיקון העתידי יעניק פטור למקרה שבו הועברו רק מחצית מהזכויות בדירה לכל בן זוג ואילו במקרה שבפנינו ראוי להעניק פטור רק בגין 50% מהדירה, על מנת לשרת את התכלית האמורה (על יתרת הערך ממילא יחול מס רכישה מופחת). סיכומם של דברים, הערר מתקבל.

[י"ע 13755-04-23 קרולין אן בולג נ' מנהל מיסוי מקרקעין, מיום 6.5.2024, בפני כב' השופטים ירדנה סרוסי, יהושע בליצקי ותמיר שדה, פורסם במיסים אונליין](#)

2. על רשויות המס לחשב מס שבח בלי להקטין את המחיר המקורי של הנכס בגובה הפחת אם במהלך החזקת הנכס התקבלו דמי שכירות פטורים ממס

המדובר בתביעה ייצוגית הנוגעת לבעלי דירות מגורים שמכרו את דירותיהם וחויבו במס שבח בסכום גבוה יותר בשל דרישת רשויות מס שבח להפחית את המחיר המקורי שבו נרכשה הדירה בגובה הפחת שניתן היה לדרוש בתקופת השכרת הדירה כאשר דמי השכירות היו פטורים ממס.

התובע הייצוגי במקרה הנדון רכש ביום 7.10.1996 דירת מגורים בחיפה (להלן: "הדירה"), לצורך השכרתה למגורים. שווי הרכישה עמד על סך של 446,460 ש"ח. כעבור כ-23 שנה, ביום 8.5.2019, מכר התובע הייצוגי את הדירה תמורת 900,000 ש"ח. לאורך כל שנות החזקתו בדירה, התובע הייצוגי השכיר אותה תמורת דמי שכירות בסכום הנמוך מתקרת הפטור ממס הקבועה בחוק הפטור, ולכן היה פטור לחלוטין מתשלום מס הכנסה בתקופת השכרת הדירה. בעת המכירה, התובע הייצוגי חישב את השומה העצמית ללא הפחתה של רכיב הפחת משווי הרכישה, כך שסכום המס לתשלום עמד על 9,263 ש"ח. לאחר מכן, בדיון שנערך במשרדי מיסוי מקרקעין חיפה טענה רשות המסים כי לפי הוראת נוהל פנימי 5/2007, יש להפחית את סכום הפחת משווי הרכישה. בהתאם לכך, נערכה שומת מס שבח בה הופחת פחת משווי הרכישה בסך של 108,937 ש"ח ובשל כך הוגדל סכום השבח ומס השבח בהתאם.

לטענת רשות המסים, יש להחיל במקרה זה את העיקרון של סעיף 122 לפקודת מס הכנסה שחוקק בשנת 1987, שהנהיג מסלול מס קבוע בשיעור של 10% לבעלי דירות, שלפיו בעת מכירת דירות אלה יש להוסיף לתמורה את סכום הפחת שניתן היה לנכות בעת ההשכרה. לטענת התובע הייצוגי, חוק הפטור לדמי שכירות בסך 4,200 ש"ח (דאז) חוקק לאחר סעיף 122 לפקודה. כמו כן, בעת חקיקת חוק הפטור מהשכרה פרסמה רשות המסים ביום 19.9.1990 את הוראת הביצוע הראשונה בנושא זה, לפיה במכירת דירת מגורים שהושכרה למטרת מגורים והיתה פטורה מתשלום מס הכנסה, אין להביא בחשבון בעת חישוב השבח את הפחת, כלומר, אין לנכות פחת משווי הרכישה של דירה כזו. והנה, בחלוף 17 שנים תמימות היא פרסמה ביום 27.2.2007 את הוראת ביצוע מיסוי מקרקעין 5/2007 השנייה, שבה ביטלה את ההוראה הקודמת, ומכאן התביעה הייצוגית.

לטענת רשות המסים, נישום שיש לו הכנסה מהשכרת דירה למגורים יכול לבחור בין שלושה מסלולי מיסוי חלופיים. המסלול הראשון הוא המסלול הרגיל, לפי סעיף 121 לפקודה, שאז הנישום רשאי לנכות פחת מההכנסה; המסלול השני הוא מסלול מס המחזור לפי סעיף 122 לפקודה, מה שרשות המסים מכנה "מסלול המס המופחת", במסגרתו ישלם הנישום מס הכנסה בשיעור קבוע של 10% בגין דמי השכירות. הנישום אינו רשאי לדרוש ניכוי פחת, ולפי סעיף 122(ג) לפקודה, בעת מכירת הדירה

יתווסף לשווי המכירה הסכום המירבי של הפחת; והמסלול השלישי הוא מסלול הפטור המלא, שבו הנישום אמנם איננו רשאי לנכות פחת לפי תקנות הפחת על דירות מגורים, אך עדיין יש לנכות את הפחת משווי הרכישה של נישום כזה בעת שהוא מוכר את הדירה, משום שהפחת כבר מגולם בפטור ממס. לעמדת רשות המסים, עיון בהליכי החקיקה מוכיח שתכלית חקיקתו של סעיף 122 לפקודה ותכלית חקיקתו של חוק הפטור דומות במהותן - הגדלת מלאי הדירות המוצעות להשכרה למגורים. עוד טוענת רשות המס לקיומו של עקרון ההקבלה האופקית, ומכאן שיש להחיל את סעיף 18(ג) לפקודה שנועד להבטיח שהוצאות אשר הוצאו בייצור הכנסה פטורה לא יוסטו, כך שנישום לא ייהנה מהטבת מס כפולה (הן בתקופת ההשכרה והן בשל מכירה).

בית המשפט המחוזי פסק כי ראשית, גם כאשר קיימת לנישום זכות השגה וערר ניתן להגיש תובענה ייצוגית, זאת, במקרים חריגים בעלי חשיבות ציבורית מיוחדת, שבהם מתעוררת שאלה משפטית עקרונית המשותפת לנישומים רבים והדעת נותנת כי אין טעם בבירור הטענה במסגרת הליכי ההשגה והערר (למשל, כאשר סכום המס במחלוקת הוא נמוך, וסביר להניח שתובע בודד לא יטרח להגיש בגינה השגה וערר).

מכאן לגופו של עניין. ניכוי הפחת לעניין השבח נועד למנוע מצב של כפל הטבה בגין אותו רכיב הוצאה - פעם אחת כהוצאה לצורך ייצור הכנסה במסגרת דיני מס הכנסה, ופעם נוספת לצורך חישוב השבח במסגרת דיני מס שבח מקרקעין. עם זאת, כאשר הנישום נמנע מלעשות שימוש בפחת בעת ששילם מס הכנסה, אזי אין מקום לקיזוז הפחת משווי הרכישה. וביישום לענייננו, ניכוי הפחת משווי הרכישה מוצדק אך ורק מקום בו המוכר כבר ניכה פחת בעת תשלום הכנסותיו מהנכס, וזאת על מנת למנוע מהמוכר הטבת מס כפולה. לעומת זאת, אין הצדקה כזו מקום בו המוכר לא ניכה פחת מהכנסותיו השוטפות מן הנכס, שאז אין כל חשש מפני הטבה כפולה. בחוק הפטור מדמי שכירות לא קיימת הוראה דומה להוראת סעיף 122(ג) לפקודה, לפיו יש להוסיף את הפחת בעת המכירה, ולא בכדי. אם נקבל את פרשנותה של רשות המיסים יוצא, שלא רק שלא הייתה כאן "הטבה כפולה" לנישום (שכן הנישום שהשכיר דירה במסלול הפטור המלא מעולם לא ניכה את הפחת מהכנסותיו בגין הדירה), אלא שלמעשה, יחול כרסום בפטור המלא ממס שהמחוקק התכוון ליתן לאותו נישום בגין הכנסתו מהשכרת הדירה. ההיקש לסעיף 122 מבוסס על הנחה שגויה, לפיה עניינו של סעיף 122 לפקודה במס מופחת. ולא היא: סעיף 122 מטיל מס מחזור ולכן השיעור מוקטן שכן לא מוגשות הוצאות ולא מוגש דוח ולכן שיעור המס מוקטן. בנוסף, חשוב לתת את הדעת בהקשר זה לכך שסעיף 122 לפקודה נחקק בשנת 1987, בעוד שחוק הפטור נחקק רק שלוש שנים לאחר מכן, בשנת 1990, כך שלנגד עיני המחוקק כבר עמד ההסדר של סעיף 122(ג) לפקודה. המהפך שחל בעמדת רשות המיסים לא נסמך על שינוי כלשהו במצב הסטטוטורי או בפסיקת בתי המשפט שקדמה לו. הוא גם לא נומק על ידי רשות המיסים מעולם, אפילו לא

במסגרת ההליך כאן. עובדה זו כשלעצמה מעוררת תמיהה רבתי. העיקרון הכללי הוא, שאין לכרסם בפטור ממס באמצעות קיזוז הפסדים כנגד הכנסה פטורה. עמד על כך כב' השופט י' עמית בע"א 2895/08 (**הלכת מודל בטון**). רשות המיסים מנסה לבסס את טענתה זו על הוראת סעיף 18(ג) לפקודה, ואולם, בצדק מקשה התובע הייצוגי בהקשר זה ושואל, מה עניין שמטיה להר סיני. הקביעה בסעיף 18(ג) לפקודה היא קביעה שונה בתכלית, שנועדה למנוע מצב בו נישום יעשה שימוש בהוצאות שהוציא לשם השגת הכנסה פטורה ממס, לצורך ניכוי מהכנסה אחרת שאינה פטורה.

הואיל ורשות המסים משליכה את יהבה על פסקי הדין של ועדות הערר בעניין **וימן, בצלאל ומנדלסון**, יש להבהיר כי החלטותיהן של ועדות הערר אינן הלכה המנחה את בית משפט זה ואין להן מעמד של תקדים מחייב ביחס לערכאות שיפוטיות אחרות (סעיף 20 לחוק-יסוד: השפיטה). לא זו אף זו. טענת ההסתמכות על החלטות של ועדת הערר בסוגיית ניכוי הפחת, דינה להידחות באשר רשות המיסים עצמה סברה במשך 17 שנים תמימות, מאז חוקק חוק הפטור בשנת 1990 ועד לפרסומה של הוראת 5/2007, כי אין מקום לנכות פחת משווי הרכישה בעת מכירת דירה פטורה. השינוי בעמדתה בוצע ללא כל הסבר.

מן המקובץ עולה, כי רשות המסים עשתה דין לעצמה, ובניגוד לקביעת המחוקק, גבתה ועודנה גובה כספי מס שבח ביתר מחברי הקבוצה, אגב פרשנות מוטעית של חוק הפטור ועל יסוד היקש מהוראת חוק אחרת הדנה בכלל במי שבחר במסלול מס המחזור. בעשותה כן, גבתה רשות המסים מחברי הקבוצה מס שלא כדין ובחוסר סמכות. משכך, דין התובענה הייצוגית להתקבל.

נוכח כלל השיקולים אשר פורטו לעיל, יש להעמיד את הגמול לתובע המייצג ואת שכר הטרחה לבא כוח הקבוצה על סכום כולל של 5 מיליון ש"ח. מתוך סכום זה, שכרו של בא כוח הקבוצה יעמוד על סך 4.2 מיליון ש"ח, והגמול לתובע המייצג יעמוד על סך 800 אלף ש"ח. על רשות המסים להשיב לידי כל אחד מחברי הקבוצה, תוך ארבעה חודשים, את סכום מס השבח ששילם ביתר, בצירוף הפרשי הצמדה וריבית כחוק מיום התשלום ועד יום ההחזר, ונכון להיום סך של 177.1 מיליון ש"ח.

[ת"צ 20-01-42666 התובע הייצוגי: עו"ד רשף חן נ' מדינת ישראל - רשות המיסים, מיום 23.5.2024, בפני כב' השופט חגי ברנר, פורסם במיסים אונליין.](#)

3. דחיית עתירה בעניין ביטול הפחתת שווי דמי שימוש לרכב "היברידי מתון"

בהודעת רשות המיסים מיום 2.4.2023, שכותרתה "הודעה בנוגע לרכב היברידי מתון (MILD HYBRID) מסוג סוזוקי" נקבע, כי מתבטלת ההפחתה בשווי דמי השימוש ברכב, לה היו זכאים נישומים שהוצמדו להם על-ידי מעסיקיהם רכבים מהדגמים שפורטו בהודעה, החל מיום 1.1.2024. זאת מכיוון שלאחר בדיקה שנערכה בעקבות התדיינות משפטית בעניין סקודה, התברר למדינה כי קיימים רכבים המכונים 'היברידי מתון' שסווגו כרכב היברידי לכל דבר ועניין, למרות שבפועל הם לא עומדים בהגדרת "רכב משולב מנוע (hybrid)" כפי שנקבעה בתקנות מס הכנסה (שווי השימוש ברכב) (הוראת שעה), התשע"ז-2015 (להלן: הוראת השעה). לעמדת העותרת, די בכך שמנוע הבוכנה ישמש להנעת הרכב, והמנוע החשמלי יסייע בכך, אך אין דרישה ליכולת הנעה עצמאית על-ידי המנוע החשמלי. כמו כן, העותרת טענה כי לא ניתנה לה זכות טיעון בטרם פורסמה ההודעה, וכי ההודעה לוקה בחוסר סבירות קיצונית, תוך הפרת חובת ההגינות.

בית המשפט הגבוה לצדק פסק שתיקרו של הדין נסוב על הפרשנות של ההגדרה שבהוראת השעה, לפיה רכב היברידי הוא "רכב בעל מנוע ... אשר יכול לפעול יחד עם מנוע הבוכנה כאמור או במקומו, לצורך הנעת הרכב". דהיינו, כי המנוע החשמלי צריך להיות מסוגל לפעול, לשם הנעת הרכב, באחת משתי תצורות - יחד עם מנוע הבוכנה או במקומו; ואילו פקיד השומה טוען כי מדובר בדרישות מצטברות (קרי, כי המנוע החשמלי צריך להיות מסוגל לפעול, לשם הנעת הרכב, בכל אחת משתי התצורות האמורות - עם מנוע הבוכנה או במקומו). קריאה 'יבשה' של חלק זה בהגדרה לא מספקת מענה למחלוקת בין הצדדים. ברם, פרשנותה של העותרת מובילה לתוצאה לפיה רכב שכולל מנוע חשמלי קטנטן בעל הספק זעום, יכול להיחשב כרכב היברידי בהקשרנו. זוהי תוצאה אבסורדית שאין לקבלה. בבסיס הוראת השעה עמד עקרון הנייטרליות במיסוי בין רכב בעל הנעה רגילה ובין רכב בעל הנעה היברידי. תכלית הוראת השעה הייתה שהמנוע החשמלי של רכב היברידי יוכל לפעול לצורך הנעת הרכב באופן ממשי וכי לא די בכך שהמנוע החשמלי יהיה 'סרח עודף' למנוע הבוכנה.

באשר לסמכות: הרשות פעלה בגדרי סמכותה עת ביקשה לתקן שגגה שנפלה בסיווג כלי רכב מסוג 'היברידי מתון' בכל הקשור להוראת השעה. אין חולק בדבר הצורך בהקפדה על הליך מינהלי תקין לשם הגנה על ערכי ההגינות והשוויון תוך הקפדה על מתן זכות טיעון ונימוק. אולם במכלול הנסיבות של המקרה דנא, גם אם נכיר בכך שדרך התנהלותה של המשיבה לא הייתה מיטבית, אין מדובר בפגמים המצדיקים את ביטול ההחלטה גופה. העתירה נדחית.

[בג"ץ 8629/23 מכשירי תנועה ומכוניות \(2004\) בע"מ נ' מדינת ישראל - רשות המיסים, מיום 19.5.2024, בפני כב' השופטים יצחק עמית, חאלד כבוב, רות רונן, פורסם במיסים אונליין.](#)

4. קבלת ערעורים כנגד פקיד השומה בטענת עסקה מלאכותית ובטענה למחילת שטרי הון בין חברת אם לחברת בת

חברת האם, שהוקמה בקיסריה בקיסריה ביום 1.5.98 והחלה את פעילותה בשנת 1999, מפעילה בקיסריה בקיסריה מפעל תעשייתי לייצור ולשיווק מוצרי אריזה מפלסטיק באמצעות טכנולוגיית הזרקה. חברת הבת הוקמה ביום 4.1.01 ע"י קיבוץ יקום (האגודה) והפעילה מפעל תעשייתי לייצור מיכלים ופקקים מפלסטיק, בטכנולוגיה של ניפוח. חברת האם רכשה את מניות חברת הבת מהאגודה, בשלושה שלבים - החל משנת 2008 ועד להשלמת רכישת 100% מהמניות בשנת 2013. שלושת ההסכמים נחתמו בין חברת האם, חברת הבת והאגודה. הרכישה הראשונה בוצעה ביום 11.8.08 אז חברת האם השקיעה בחברת הבת סכום כולל של 18,400,000 ש"ח תמורת הנפקת 10 שטרי הון והקצאת 100 מניות רגילות, המהוות 50% מהון המניות של חברת הבת. בנוסף נקבע, כי 4 שטרי הון שהיו בידי האגודה בסכום כולל של 49,758,567 ש"ח, יומרו לשטרי הון צמיתים, אשר ייפרעו, ללא הצמדה וריבית, רק במקרה של פירוק חברת הבת ולאחר פירעון כל חובותיה האחרים. כן נקבע, כי מעמדם של שטרי ההון הצמיתים (של האגודה) ושל מניות הבכורה (שהוקצו במסגרת ההסכם לחברת האם) יהיה שווה ופירעונם יבוצע פרי פסו. הרכישה השנייה בוצעה ביום 11.3.12 ואז חברת האם השקיעה בחברת הבת סכום כולל של 5,400,000 ש"ח בדרך של שטר הון צמית, וכן נקבע כי חברת האם מתחייבת להעמיד לחברת הבת את המימון הנדרש להמשך פעילותה. עוד נקבע כי מר עמנואל שלם (מנכ"ל חברת האם ובעל מניותיה) ימונה ליו"ר חברת הבת, וכי משרת המנכ"ל תאוּש בכפוף להמלצת חברת האם ולאישור האגודה. רכישת יתרת הזכויות בחברת הבת: ביום 12.9.13 נחתם הסכם הרכישה השלישי לפיו העבירה האגודה את יתרת המניות המוחזקות על ידה (100 מניות) לידי חברת האם תמורת 10,410,000 ש"ח, כך ששיעור האחזקה שבידי חברת האם בהון המניות של חברת הבת הוא 100%. בנוסף, הוסכם כי כלל שטרי ההון שהונפקו ע"י חברת הבת לטובת האגודה, יועברו לידי חברת האם "ללא תמורה" (סעיף 2.2 להסכם). מאז שנת 2009 ועד שנת 2013, לאחר שכבר נרכשו (לפחות) מחצית הזכויות בחברת הבת ע"י חברת האם, הצטברו אצל חברת הבת הפסדים בסך של 54,248,000 ש"ח. מדובר בהפסדים שנוצרו מהפעילות העסקית. ביום 30.12.13, מספר חדשים לאחר החתימה על הסכם הרכישה השלישי, חתמו חברת האם וחברת הבת על הסכם העברת פעילותה של חברת האם בתחום ייצור ושיווק מוצרי אריזה מפלסטיק לחברת הבת. ביום 30.1.14 הגישה חברת האם למשיב הזדעה על "העברת נכסים קבועים בהתאם להוראות סעיף 104א לפקודת מס הכנסה" בתמורה להקצאת מניות, כאשר מועד תוקף העברה הינו 1 בינואר 2014. הזדעה זו משקפת את העברת הפעילות מחברת האם לחברת הבת, כחלק מהליכי שינוי ארגוני (להלן: "שינוי המבנה"). תוצאת הסכם ההעברה היא אפוא העברת הפעילות בתחום הייצור, כאשר האחזקה בחברות הקשורות נותרה בידי חברת האם.

בזמן הסמוך לקבלת ההודעה לפי סעיף 104א לפקודה, פקיד השומה לא התנגד לשינוי המבנה. הפעילויות של חברת האם ושל החברות הקשורות אליה הועברו מקיבוץ יקום לקיסריה.

ביום 21.6.14, כחצי שנה לאחר מועד שינוי המבנה, פרצה שריפה בחלק המזרחי במפעל בקיסריה (להלן: "השריפה"). אין חולק כי מדובר היה בשריפה משמעותית במיוחד אשר פגעה קשות במערערות. לאחר דין ודברים שהיה בין המערערות לבין חברת הביטוח ובעקבות חוות הדעת שהגיש המערך, הגיעו הצדדים ביום 25.2.15 להסכם פשרה. לפי ההסכם לסילוק התביעות שילמה חברת הביטוח סך של 155 מיליון ש"ח למבוטחות - בהתאם לחלוקה שנקבעה בין הצדדים לאותו הסכם (להלן: "תשלומי הביטוח"). תשלומי הביטוח הניבו למערערות רווח הון - אשר דווח למשיב.

המחלוקת המיסויית: בין הצדדים התנהלו הליכי שומה רחבי היקף. פקיד השומה הכיר בכך שרווח הון בסך של 37,000,000 ש"ח (כתוצאה מתשלומי הביטוח לחברת הבת) יוחס בצדק לחברת הבת. לאור זאת, חברת הבת תהא רשאית ככלל לקזז רווח הון זה כנגד הפסדיה המועברים (ככל שיוותרו לה הפסדים לקיזוז). בין הצדדים נותרו שתי סוגיות עיקריות שבמחלוקת שהן:

א. שינוי מבנה - האם אופן שינוי המבנה והעברת הפעילות לפי סעיף 104א לפקודה נעשו במטרה להימנע ממס או להפחיתו בצורה בלתי נאותה בהתאם לסעיף 86 לפקודה. לחילופין, האם קיימת עסקת מכירת פעילות מאת חברת הבת אל חברת האם ומה שווי עסקה זו ("הסוגיה הראשונה").

ב. שטר הון - סוגיית ההכנסה ממחילת חוב בסך של 49 מיליון ש"ח: חברת הבת דיווחה על הפסדים עסקיים בסך 54,248,000 ש"ח (להלן: "ההפסד העסקי המועבר"). בדוח השנתי של חברת הבת לשנת המס 2014, דיווחה חברת הבת על קיזוז חלק ניכר מההפסד העסקי המועבר, כנגד הכנסה חייבת בסך כולל של 50,303,000 ש"ח (הכנסה חייבת מרווח הון) (כתוצאה מתשלומי הביטוח בגין נזקי השריפה) בסך 45,171,000 ש"ח, וכן הכנסה חייבת מעסק בסך של 5,132,000 ש"ח. כתוצאה מכך, יתרת ההפסדים המועברים נותרה בסך של כ-3,900,000 מיליון ש"ח בלבד.

לטענת פקיד השומה, שינוי המבנה, באופן בו נעשה - העברת פעילות חברת האם לחברת הבת באופן המשמר את ההפסדים המועברים (של חברת הבת) במטרה לקזזם כנגד ההכנסה החייבת מהפעילות המשותפת - היא עסקה מלאכותית שנועדה להביא להפחתת מס בלתי נאותה. לפיכך החליט המשיב בצו השומה לבטל את קיזוז ההפסדים המועברים בסך של 50,303,000 ש"ח, ולחייב בשומה את חברת הבת בהתאם.

שומה חלופית: במסגרת טענותיו כנגד שינוי המבנה, המשיב הוציא לחברת הבת אף שומה חלופית. לפיה, אם לא תתקבל טענתו העיקרית, שיש להתעלם מהעברת

הפעילות מחברת האם לחברת הבת, המשיב יטען כי יש לראות את העברת הפעילות כאילו בוצעה בכיוון ההפוך - מכירת הפעילות של חברת הבת אל חברת האם.

טענה נוספת של פקיד השומה נוגעת להכנסה של חברת הבת ממחילת חוב בשל מחילת שטרי ההון שהיו לאגודה: עד להסכם הרכישה השלישי (משנת 2013), לאגודה היו שטרי הון בגין השקעות שביצעה בעבר בסך של 49,758,000 ש"ח. המשיב קבע כי לא מדובר בשטרי הון צמייתים, אלא למעשה בהתייבויות רגילות ושוטפות. בנוסף קבע המשיב, כי האגודה, במסגרת הסכם הרכישה השלישי, ויתרה לחברת הבת על תשלום התייבויות אלה - ולפיכך יש לזקוף לחברת הבת הכנסה ממחילת חוב בסך הני"ל של שטרי ההון, וזאת בהתאם להוראות סעיף 3(ב) לפקודה. הכנסה זו - ממחילת החובות של חברת הבת לאגודה, תוכל מבחינת המשיב להתקזז כנגד ההפסד העסקי המועבר של חברת הבת, וקיזוז זה כמעט ויאפס את ההפסד העסקי המועבר.

בית המשפט דחה את טענות פקיד השומה. נקבע כי התנהלות המערערות, על כלל רכיביה, נעשתה משיקולים עסקיים מובהקים ותוך שימוש לגיטימי בכלים שיצר המחוקק:

א. אין מקום ליישם בענייני של המערערות את הוראות סעיף 86 לפקודה ואף לא היה מקום להוצאת שומה חלופית. בכל הנוגע להכנסה שזקף המשיב לחברת הבת ממחילת שטרי ההון, בית המשפט סבור כי בהתאם להסכם הרכישה השלישי, שטרי ההון לא נמחלו אלא הועברו לחברת האם - ולכן לא היה מקום לזקיפת ההכנסה. לעניין סעיף 86 לפקודה, בפסיקה שניתנה במהלך השנים שולבו לא פעם יסודות משתי העילות - כך שנבחנה הן מלאכותיות העסקה והן מידת הנאותות שיש לייחס לה. מבחן היותה של עסקה "עסקה מלאכותית" עבר במרוצת השנים שינויים וכיום הגדרתו - מבחן יסודיות הטעם המסחרי הקובע כי עסקה אינה מלאכותית אם לולא המטרה המסחרית, הנישום לא היה מבצע את העסקה. המבחן אינו בודק רק אם קיימת מטרה מסחרית, ואין ספק בדבר שקיומה של זו הוא תנאי הכרחי, אך אין זה תנאי מספיק. לצורך סיפוקו של המבחן נדרש גם כי המטרה המסחרית תהיה סיבה "יסודית", כך שלולא ציפיותו של הנישום כי זו תתממש, לא היה נכנס לעסקה מלכתחילה. מבחן העל הוא מבחן האיזון המהותי בין זכות הנישום לתכנון מס ובין האינטרס הציבורי בקיום מערכת מס שוויונית וצודקת. בית המשפט העליון נדרש לנושא רכישת חברה בהפסדים ושאלת קיזוז הפסדיה, בפסק הדין בעניין **בן ארי**. בית המשפט קבע, כי לא היה טעם מסחרי לרכישת יתרת המניות - זולת הרצון לקזז את ההפסדים, וכי מדובר על כן בעסקה מלאכותית. אלא שלמרות זאת, בית המשפט העליון קבע כי בן ארי זכאי לקזז חלק יחסי מהפסדי העבר, בהתאם לחלקו בהון המניות. מן הכלל אל הפרט: הפסדיה המועברים של חברת הבת, נכון לתום שנת 2013

עומדים על כ-54 מיליון ש"ח. הפסדי חברת הבת אינם נעלמים, ובכל מקרה זכותה לקצום כנגד רווחים השייכים באופן ברור לה (ולא לחברת האם).

ב. זכות חברת האם לקיזוז ההפסדים - בהתאם להלכה שנקבעה בפסק דין **בן ארי**: הזרמת הפעילות החדשה לחברה בה צבורים ההפסדים, מתירה לבעל מניות לקצו הפסדים מועברים - בהתאם לחלקו היחסי כפי שהיה בחברה בעת היווצרות ההפסדים.

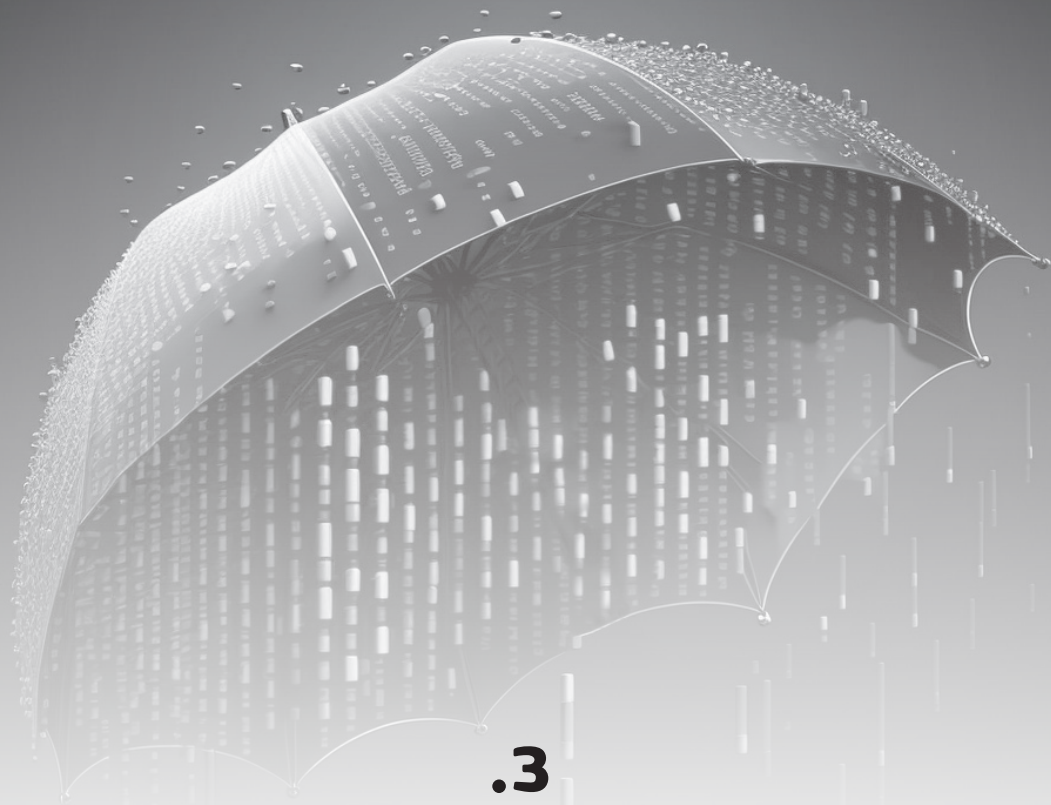
לאור האמור ובהיעדר כל טענות מפי המשיב, יש לקבוע כי חברת האם זכאית לקצו כנגד הכנסותיה, לכל הפחות חלק יחסי מהפסד המועבר - בהתאם ליחס החזקתה במועד היווצרות ההפסדים. בנסיבות המקרה כאן, בית המשפט אינו סבור כי הפעולות שנקטו המערערות, על כלל רכיביהן, מהוות עסקה מלאכותית ואין בהן משום הפחתת מס לא נאותה: (א) רכישת מניות חברת הבת לאורך השנים: מדובר בשתי חברות העוסקות בתחומים משיקים (ייצור אריזות מפלסטיק), תוך שימוש בטכנולוגיות שונות - אשר המחשבה העסקית הייתה כי ישלימו זו את זו. המשיב לא העלה שום טיעון ביחס לרכישת המניות במרוצת השנים - בכל שלוש הפעילות, ואין שום ספק כי זו נבעה מטעמים מסחריים. (ב) הצורך בשילוב פעילות חברת האם וחברת הבת: המערערות הסבירו את הצורך בשילוב הפעילות, כדי להתייעל, לחסוך בעובדים ובמשאבים וכדי לנסות להגיע לתוצאות טובות יותר. (ג) הבחירה בביצוע שינוי המבנה בדרך של העברת פעילות חברת האם לחברת הבת, והותרת חברת האם כחברת אחזקות: לאור ההסברים שסיפקו המערערות ובשים לב לתמונה בכללותה, אין לקבל את טענות המשיב, ואין לראות באופן ביצוע שינוי המבנה כעסקה מלאכותית או ככזו שתכליתה הפחתת מס בלתי נאותה. תמיהתו של המשיב, כיצד זה פעילות של חברה מצליחה מופקדת כביכול בידי חברה מפסידה, אינה משכנעת. היה בטענה זו ממש, אם ניהול חברת הבת המפסידה היה נותר במתכונתו הקודמת, קודם להסכם הרכישה השלישי. משבוצה הרכישה השלישית, בעל מניות חברת האם מינה עצמו כמנכ"ל חברת הבת והוא מינה אנשים מטעמו תוך יישום שיטות הניהול שלו. זאת המשמעות של המהלך הכולל שבוצע, אשר לא ניתן ולא נכון לראות אותו באופן מקוטע. לא רק שאין כאן "עסקה מלאכותית" בשל הטעמים המסחריים שהוצגו, אלא שבנסיבות העניין הפחתת המס הנוצרת, בדמות קיזוז ההפסדים, אינה הפחתת מס בלתי נאותה.

השומה החלופית: במסגרת השומה החלופית מבקש המשיב למסות עסקה אשר לא בוצעה, לאכוף על הצדדים את מה שלא התכוונו לו, וליצור אגב כך יש מאין - רווח הון בסכום עתק אצל חברת הבת (אשר יצמצם את ההפסדים המועברים). אין בעצם היות חברת האם גדולה יותר ומבוססת יותר, כדי לחייב ניתוב הפעילות בדרך שנקבעה בשומה החלופית. זקיפת ההכנסה ממחילת שטרי ההון: בית המשפט סבור כי מדובר בשטרי הון צמיתים, וכי אלה לא נמחלו אלא הועברו במסגרת הסכם הרכישה השלישי אל חברת האם. מעמדם של שטרי ההון שונה באופן ברור לשטרי

הון צמיתים, כפי שהיה נוהג בנסיבות דומות כל רוכש סביר, כדי לוודא כי האגודה לא תעמיד לפתע לפירעון שטרי הון בסך הקרוב ל-50 מיליון ש"ח. לאור זאת, באופן עקבי וברור בכל הדוחות של חברת הבת החל משנת 2008 ואילך, שטרי הון (באותו סך של 49,758,567 ש"ח) הוגדרו כשטרי הון צמיתים. יש התייחסות ברורה ונפרדת ל"שטרי הון" סתם, לעומת אותם "שטרי הון צמיתים" - מושא הדיון כאן. שטרי הון הצמיתים לא נמחלו אלא הועברו לידי חברת האם: אף אם היה מדובר ב"התחייבויות" שאינן במישור הון של החברה (ולא כך הוא), שטרי הון לא נמחלו אלא הועברו לחברת האם: בתמורה למניות ישולם לאגודה סך של 10,410,000 ש"ח ("התמורה"). טענות המשיב בעניין זה אינן עקביות. יש שהוא טוען למחילת חוב, ויש שהוא מכיר בכך ששטרי הון נמכרו לחברת האם (ואם הם נמכרו לחברת האם, הם לא נמחלו). לגבי חברת האם - כאן דומה כי המשיב מתעלם ממשמעותו של שטר הון הצמיתי, ומכך שכפי שבסופו של דבר אף המשיב הודה - כאשר יימשכו בעת הפירוק רווחים שייותרו בידי חברת הבת. בפירוק לפי סעיף 93 לפקודה, כל הערכים הכספיים הם תמורה של בעל המניות, והעלות היא מה שהוא השקיע. זאת אומרת, אם הוא השקיע 0 בשטרי הון ויהיה פירוק, על כל הדבר הזה הוא ישלם מס בפירוק או במכירה.

די באמור עד כה, כדי לקבל את הערעור של חברת הבת כנגד שומת המשיב אשר קבעה לה הכנסה ממחילת חוב בשל מחילת שטרי הון. כאמור לעיל, נמצא כי שטרי הון הצמיתים לא נמחלו, ולפיכך דין הערעור להתקבל.

[ע"מ 21-02-38077 מוצרי שלם אריזות \(1998\) בע"מ ואח' נ פקיד שומה נתניה, מיום 25.4.2024, בפני כב' השופט אבי גורמן, פורסם במיסים אונליין.](#)

.3

חקיקה ומידע מקצועי

חקיקה ומידע מקצועי

עמוד	תוכן העניינים
59	1. תקציר החקיקה (*)
60	2. פרסומי רשות המיסים (*)
60	2.1 מס הכנסה
61	2.2 החלטות מיסוי
62	2.3 מיסוי מקרקעין וקבלנים
63	3. מידע מקצועי
63	3.1 חשבונות ישראל - שאלות ותשובות
74	3.2 מערכת התרומות הדיגיטלית - החל מתאריך 1.1.2025
79	3.3 מענקים לתמיכה בכלכלה מעגלית [באדיבות הפירמה קוסט פורר גבאי את קסירר, רו"ח]
81	3.4 נוהל לקבלת כספי מיסים בשל רווח ממימוש אמצעי תשלום מבוזר [קריפטו]
85	3.5 הגדלת נקודות זיכוי להורים לילדים עד גיל 3, רטרואקטיבית מתאריך 1.1.2024
86	3.6 זיכוי בגין תרומה בשווה כסף - נכס הון
87	3.7 רפורמה במיסוי עסקים זעירים [באדיבות הפירמה פאן קנה ושות', רו"ח]

(*) בעריכת עו"ד איתן צחור

1. תקציר החקיקה (*)

חוק לתיקון פקודת היבוא והיצוא (מס' 6), התשפ"ד-2024 (תיקון עקיף לפקודת המכס - מס' 30) מיום 17.1.24, ס"ח 3148, עמ' 468.

חוק תשלום מיוחד לשם השגת יעדי התקציב (הוראת שעה - חרבות ברזל), התשפ"ד-2024 מיום 17.3.24, ס"ח 3176, עמ' 602.

חוק הקפאה והפחתה של דמי הבראה בשנת 2024 לשם תקצוב הטבות לחיילי מילואים, התשפ"ד-2024 (תיקון עקיף לפקודת מס הכנסה - מס' 270), מיום 18.3.24, ס"ח 3180, עמ' 614.

חוק סיוע להורים לילדים עד גיל שלוש (תיקוני חקיקה), התשפ"ד-2024 תיקונים עקיפים: פקודת מס הכנסה - מס' 271; חוק להגדלת שיעור ההשתתפות בכוח העבודה ולצמצום פערים חברתיים (מענק עבודה), התשס"ח-2007), מיום 20.3.24, ס"ח 3184, עמ' 640.

חוק לתיקון פקודת מס הכנסה (מס' 272), התשפ"ד-2024 (תיקון עקיף: חוק איסור הלבנת הון, התש"ס-2000), מיום 7.4.24, ס"ח 3205, עמ' 786.

ראו גם:

הצעת חוק לתיקון פקודת מס הכנסה (מס' 270) (תיקונים להגברת השקיפות בדיני המס ולעמידה בדרישות בין-לאומיות בעניין חילופי מידע), התשפ"ד-2024, מיום 6.3.24, הצ"ח (ממשלה) 1726, עמ' 694.

חוק החיילים המשוחררים (החזרה לעבודה) (תיקון מס' 19 והוראת שעה), התשפ"ד-2024 (תיקון עקיף לחוק הביטוח הלאומי - מס' 245), מיום 30.5.24, ס"ח 3216, עמ' 912.

תקנות מס רכוש וקרן פיצויים (שיעור הפרשה לקרן פיצויים) (הוראת שעה), התשפ"ד-2024, מיום 7.3.24, ק"ת 11193, עמ' 1886.

תקנות מס רכוש וקרן פיצויים (תשלום פיצויים) (נזק מלחמה ונזק עקיף) (חרבות ברזל) (הוראת שעה) (תיקון מס' 3), התשפ"ד-2024, מיום 9.4.24, ק"ת 11241, עמ' 2300.

הודעת המסים (גבייה) (תשלום לצד שלישי שהומצא לו צו עיקול בדרך אלקטרונית), התשפ"ד-2024, מיום 9.4.24, ק"ת 11241, עמ' 2304.

צו מס ערך מוסף (שיעור המס על מלכ"רים ומוסדות כספיים) (תיקון), התשפ"ד-2024, מיום 14.4.24, ק"ת 11248, עמ' 2326.

תזכיר לתיקון חוק מס ערך מוסף, מיום 7.3.24.

2. פרסומי רשות המיסים (*)

2.1 מס הכנסה

- רשות המסים עדכנה ופרסמה מסלולים ירוקים חדשים בנושא שינוי מבנה, מיוזמים ופיצולים (הודעות דוברות מיום 11.3.24)
- ניתוב שלב א ושינויים בשידור דוחות ושומות יחידים וחברות לשנת המס 2023 (הוראת ביצוע מס הכנסה מס' 5/2024 מיום 24.3.24)
- זיכוי בגין תרומה בשוה כסף - נכס הון (הודעת החטיבה המקצועית מיום 31.3.24)
- חוק סיוע להורים לילדים עד גיל שלוש (תיקוני חקיקה), התשפ"ד-2024 (הודעת סמנכ"לית בכירה שומה וביקורת מיום 26.3.24)
- רשות המסים עדכנה ופרסמה מסלולים ירוקים חדשים בנושא קרנות השקעה (הודעות לציבור מיום 31.3.24)
- עמדות חייבות בדיווח - שנת מס 2023 (הודעת רשות המיסים מיום 31.3.24)
- נחתם הסכם בין קרן הפיצויים במס רכוש ומשרד החקלאות למגדלי ירקות בבתי צמיחה (הודעת דוברות מיום 31.3.24)
- נוהל לקבלת כספי מסים בשל רווח מממוש אמצעי תשלום מבוזר (הוראת ביצוע מס' 6/2024 מיום 3.4.24)
- עדכון חוזר מס הכנסה מספר 2/2022 בנושא סעיף 8(ג) לפקודה - פריסת הכנסה (מיום 8.4.24)
- פריסת תגמולי מילואים מהמוסד לביטוח לאומי (הודעות לציבור מיום 8.4.24)
- נוהל מתן אורכות להגשת דוחות לשנת המס 2023 - הסדר האורכות למייצגים (הודעת סמנכ"ל בכיר שירות לקוחות מיום 16.4.24)
- חוק הקפאה והפחתה של דמי הבראה בשנת 2024 לשם תקצוב הטבות לחיילי מילואים, התשפ"ד-2024 - הנחיות ליישום (הודעת סמנכ"לית בכירה שומה וביקורת מיום 24.4.24)
- ביטול הפחתת שווי שימוש לרכב היברידי מתון (הודעות דוברות מיום 21.5.24)
- עדכון 5 נוהל מתן ארכות להגשת דוחות לשנת המס 2022 - הסדר האורכות למייצגים (הודעת סמנכ"ל בכיר שירות לקוחות מיום 26.5.24)
- הוראות ביחס להעברת כספים בהתאם לחוק חלוקת חיסכון פנסיוני (הודעת החטיבה המקצועית / מחלקת קופות גמל ומיסוי יחידים מיום 13.6.24)

2.2 החלטות מיסוי

לראשונה: רשות המסים בישראל פרסמה החלטת מיסוי משותפת עם מדינת אמנה (הודעות לציבור מיום 18.3.24)

הבהרה להחלטת מיסוי בהסכם - מכירת נכס המוחזק ע"י חברה שמנייתיה הועברו בהתאם להוראות סעיף 104ב(ו) לפקודה בין חברות אחיות (החלטת מיסוי 2992/24 מיום 6.3.24)

שינוי מבנה דו שלבי הכולל העברת מניות חברה לחברת החזקות בהתאם להוראות סעיף 104א לפקודה ומיד לאחר מכן העברת מניות בהתאם להוראות סעיף 104ג לפקודה - החלטת מיסוי בהסכם (החלטת מיסוי 4034/24 מיום 6.3.24)

מיזוג חברות בדרך של החלפת מניות בהתאם לסעיף 103כ לפקודת מס הכנסה - החלטת מיסוי בהסכם (החלטת מיסוי 4821/24 מיום 6.3.24)

מיזוג של חברה אם עם ולתוך חברה בת בהתאם להוראות סעיפים 103ב ו-103ג לפקודת מס הכנסה - החלטת מיסוי בהסכם (החלטת מיסוי 5591/24 מיום 6.3.24)

הבהרה להחלטת מיסוי בהסכם - העברת נכס בהתאם להוראות סעיף 104א לפקודה ע"י חברה מעבירה, לחברה חדשה, לאחר שלחברה המעבירה ניתן אישור להעברת נכסים לחברה אחות בהתאם להוראות סעיף 104ב(ו) לפקודה (החלטת מיסוי 8807/24 מיום 6.3.24)

עסקת מכירת מקרקעין, פירוק חברת בית והחלת סעיף 194 לפקודה - החלטת מיסוי בהסכם (החלטת מיסוי 3154/24 מיום 20.5.24)

סיווג החברה כחברה משפחתית - החלטת מיסוי בהסכם (החלטת מיסוי 7094/24 מיום 20.5.24)

פטור מניכוי מס במקור בחשבון נותן שירותים פיננסיים - החלטת מיסוי בהסכם (החלטת מיסוי 8818/24 מיום 3.6.24)

ניכוי מס במקור במכירת נכסים דיגיטליים (החלטת מיסוי 5711/24 מיום 9.6.24)

זכאות למעמד תושב חוזר וותיק לחוקר - החלטת מיסוי בהסכם (החלטת מיסוי 3331/24 מיום 30.5.24)

העתקת מדינת ההתאגדות של חברת החזקות זרה המחזיקה במניותיה של חברה בישראל - החלטת מיסוי בהסכם (החלטת מיסוי 3168/24 מיום 30.5.24)

2.3 מיסוי מקרקעין וקבלנים

מתן אופציה ייחודית במקרקעין לשוכר - החלטת מיסוי בהסכם (החלטת מיסוי
0392/24 מיום 12.3.24)

"דירת מגורים" לצורכי הפטור לפי פרק חמישי 4 לחוק מיסוי מקרקעין - החלטת
מיסוי בהסכם (החלטת מיסוי 6005/24 מיום 12.3.24)

3. מידע מקצועי

3.1 חשבוניות ישראל - שאלות ותשובות

רשות המיסים פרסמה מגוון שאלות ותשובות להן בעניין יישום פרויקט "חשבוניות ישראל", כלהלן:

1. מהם העקרונות העיקריים של מודל חשבוניות ישראל, ומה נדרש מהספק ומהלקוח?

החל מה-1 בינואר 2024 בהתאם ל"בקשת הספק" - תנפיק רשות המיסים לעוסקים מספרי הקצאה לחשבוניות מס. מבחינת הלקוח בעסקה, קיום מספר הקצאה על גבי חשבוניות המס הינו תנאי בסיסי לניכוי מס התשומות מכל חשבוניות מס שסכומה לפני מע"מ גבוה מהתקרה שנקבעה בחוק (לשנת 2024 - 25 אלף ש"ח ובהמשך תרד התקרה עד לרמה של 5,000 ש"ח). מבחינת הספק בעסקה, במהלך שנת 2024 כל בקשה למספר הקצאה לכל חשבוניות מס תיענה אוטומטית בחיוב. בהמשך, ייבחנו הבקשות בהתאם לקריטריונים שנקבעו על מנת להבטיח כי מדובר בעסקת אמת.

2. האם שנת 2024 היא שנת פיילוט?

המושג פיילוט אינו קיים בחוק, ולפיכך יודגש כי שנת 2024 אינה שנת פיילוט אלא שנה בתפעול מלא על כלל העוסקים. הייחוד בשנה זו הינה העובדה כי בשנת 2024 כל בקשה להקצאה תיענה אוטומטית בחיוב.

3. איך הספק מבקש מספר הקצאה?

ניתן לבקש מספר הקצאה באחת משתי הדרכים הבאות:

באמצעות תוכנת הנהלת החשבונות:

הפעולה תבצע אוטומטית מהתוכנה, במהלך הרגיל של הפקת חשבונית המס, ובתנאי שהספק משתמש בגרסה עדכנית של תכנת הנהלת חשבונות שקיבל/רכש מבית התכנה. ממפיק החשבונית לא נדרש כל שינוי התנהלות לעומת המצב טרם החוק.

בקשה שמוגשת עצמאית דרך יישום ייעודי שפותח ברשות המיסים:

לאחר הזדהות ליישום, יש לכלול בבקשת ההקצאה את: מספר העוסק מורשה של הלקוח, הסכום לפני מע"מ, סכום המע"מ ומספר החשבונית עליה יירשם מספר ההקצאה. להחלטת מפיק החשבונית - ניתן לציין גם את פרטי העסקה.

מספר ההקצאה ינתן רק כאשר נתוני החשבונית "תקינים" כהגדרתם בדיווח המפורט (תאריך תקין, ספרת ביקורת של הלקוח, וכד').

4. האם רק הספק בעצמו, או כל אחד יכול לבקש מספר הקצאה בשם העסק?

כל אדם (בגיר) שקיבל במערכת הרשאות חדשה הרשאה מהעוסק עצמו* לנושא "חשבוניות ישראל", רשאי לבקש מספר הקצאה. על מנת לתת ולקבל הרשאה, העוסק והמוסמך מטעמו חייבים להירשם לאזור האישי (רישום חד פעמי באמצעות המערכת לרישום לקוח לשירותים דיגיטליים), ובמידה והעוסק רוצה לתת הרשאה לאחרים - להוציא חשבונית מס, עליו לוודא שגם הם נרשמו לאזור האישי. לאחר רישום לאזור האישי, מתן ההרשאות מתבצע בהרשאות לפעולות דיגיטליות.

העוסק יכול לתת למוסמך הרשאה לנושאים שיבחר, והמוסמך יידרש לאשר שהוא אכן "מסכים" לבצע את הפעולות. בכל עת, גם העוסק וגם מי שהוסמך מטעמו יכולים לבטל את ההרשאה. ההרשאה הינה לתקופה שיקבע העוסק, ושבוועיים טרם פקיעתה, העוסק והמוסמך מטעמו יקבלו תזכורת לחידושה.

בחודש 1/2024 הושק שירות חדש שמאפשר למייצג להגדיר "מורשה על" על סמך הצהרת עו"ד. השירות מתואר בקישור זה ונועד לכל המקרים בהם הדירקטור לא מצליח לבצע צימוד בינו לבין החברה. (עודכן 2/2024) מובהר כי האחריות לביצוע הפעולות - נותרת תמיד על העוסק. * העוסק; בחברה - הדירקטורים הרשומים, בשותפות - השותף הנציג, באיחודי עוסקים - הדירקטורים בכל חברה באיחוד.

5. האם לצורך כניסה ליישום להגשת בקשה למספר הקצאה ניתן להשתמש בכרטיס "חכם" או בסיסמת מע"מ הרגילה?

יישומי חשבוניות ישראל יפעלו באמצעות מערכת ההזדהות החדשה או באמצעות כרטיס "חכם", אך לא עם סיסמת מע"מ הרגילה, הכרטיס החכם יסייע בהליך הרישום לאזור האישי (עודכן 2/24).

6. איפה רואים את מספר ההקצאה שקיבל הספק, ואיך הלקוח יכול לוודא שהמספר שמופיע על החשבונית אכן הוקצה ע"י מע"מ?

לאחר שבתי התכנה יפצו לעוסקים גרסה עדכנית, מספר ההקצאה יודפס / יירשם על גבי חשבונית המס תחת כותרת "מספר הקצאה:" וזאת בנוסף למספר האסמכתא ה"רגיל".

הלקוח יכול לוודא שמספר ההקצאה שעל החשבונית אכן הוקצה ע"י מע"מ, בכניסה בהזדהות ליישום ייעודי ששע"ם העמיד לרשות העוסקים במהלך חודש 11/2023. רק העוסק (כלקוח) ומי שקיבל הרשאה מטעמו יוכלו לראות חשבוניות שהספק הוציא עבור אותו לקוח בלבד.

מספר ההקצאה (9 ספרות) יופיע ע"ג החשבונית, רצוי מתחת למספר האסמכתא, לבחירת העוסק; בעמוד הראשון או בכל העמודים.

מספר ההקצאה הינו רנדומלי (ללא ספרת ביקורת) ומייד עם קבלתו אצל הספק, יופיע גם באזור האישי של הלקוח.
בחודש 11/2023 הושק [השירות לבקשת ואימות מספר הקצאה](#), מי שקיבל הרשאה במערכת ההרשאות יכול להתנסות בשירות זה. (עודכן ב-2/24).

[7. האם מספר ההקצאה יהיה רלוונטי גם עבור חשבוניות עסקה או רק עבור חשבוניות מס? האם המספר נדרש גם עבור תשומה מסוג: עסקת אקראי, רשומון יבוא, חשבונית P "מסמך אחר שאישר המנהל"?](#)

מספר ההקצאה רלוונטי אך ורק למסמך מסוג חשבוניות מס, ואינו רלוונטי לחשבונית עסקה או לכל מסמך שאינו חשבונית מס - הן לצורך ניכוי מס תשומות, וכפועל יוצא להגשת בקשה למספר הקצאה.
רק תשומה המבוססת על מסמך מסוג חשבונית מס שנושאת תאריך מאוחר מיום 31.3.2024 חייבת לכלול מספר הקצאה. (עודכן ב-11.23).

[8. האם לחשבוניות עצמיות נדרש מספר הקצאה?](#)

חשבונית עצמית "נחלקת" לשני סוגים:

1. לחשבונית עצמית "רגילה" שאינה קשורה לחוק החדש - אין צורך במספר הקצאה.
2. החל משנת 2025, במקרים מסוימים רשות המיסים תאפשר לספק לבחור בחלופת "היפוך חיוב" ולהעביר את חבות המע"מ בעסקה ללקוח. במקרה כזה, יוציא הספק ללקוח חשבונית עם מע"מ בשיעור 0% הכוללת מספר הקצאה, והלקוח יוציא חשבונית עצמית וידווח בדוח המפורט את מספר ההקצאה שנכלל ע"ג חשבונית ה"אפס" שקיבל מהספק.

[9. ספק קיבל מספר הקצאה, אך בטרם מסירת החשבונית ללקוח גילה שיש טעות והוא מבקש לבטל את החשבונית - האם נדרש מספר הקצאה עבור הודעת הזיכוי? האם נדרש לדווח על החשבונית ועל הודעת הזיכוי בדוח המפורט למע"מ?](#)

ככלל - אין צורך לבקש מספר הקצאה עבור זיכוי בכל סכום ומכל סיבה, ואין צורך לכלול את החשבונית המבוטלת ואת הזיכוי בדיווח המפורט. אולם, במידה והספק בחר לכלול את החשבונית והזיכוי בקובץ הדוח המפורט, **מומלץ** שבשורת הדיווח של הזיכוי בקובץ - יכלל מספר ההקצאה שהתקבל עבור החשבונית שבוטלה.

ככל שמספר ההקצאה הופק ביישום האינטרנטי (לא דרך API / התכנה), והסתבר שהוא שגוי, בשלב זה אין אפשרות לבצע פעולת ביטול, ופשוט לא להשתמש בו.

יודגש כי למרות האמור במסמך ליצרני התכנה, אין צורך במספר הקצאה לזיכוי. (עודכן ב-11.23).

יחד עם זאת, אם תוגש בקשה למספר הקצאה לזיכוי בכל סכום ומכל לסיבה, כמו גם בקשה למספר הקצאה בסכום נמוך מהנדרש בחוק, או ללקוח "פרטי" - שע"ם יחזיר מספר הקצאה (עודכן 2/24).

10. האם מותר לבקש מספר הקצאה בדיעבד, גם לאחר שהחשבונית נמסרה ללקוח? ואיך למסור את המספר ללקוח?

ניתן להגיש בקשה למספר הקצאה עד שנה לאחר תאריך החשבונית, אולם עד קבלת מספר זה - הלקוח לא יוכל להזדכות על המע"מ. ככל ומדובר בחשבונית מפנקס, הלקוח יקבל מהספק את מספר ההקצאה בכל דרך שיבחר - מייל, טלפון או דרך היישום, וירשום את המספר ע"ג חשבונית המקור שקיבל מהספק. ככל שהספק שולח ללקוח העתק לחשבונית ממוחשבת, מלבד הוספת מספר ההקצאה וכותרת "העתק" - הספק לא ישנה את מסמך חשבונית המקור. הספק מורשה להוסיף לרשומת החשבונית בקובץ הקבוע את שדה מספר ההקצאה. אין להוציא מסמך מקור חדש הכולל את מספר ההקצאה אלא להפיק העתק שיכלול גם את מספר ההקצאה. הלקוח נדרש לשמור הן את מסמך המקור והן את מסמך ההעתק. (עודכן ב-11.23).

11. האם נדרש מספר הקצאה גם בחשבוניות מס המופקות בקופה רושמת?

כן, בכפוף לסכום העסקה כקבוע בחוק (עודכן 2/24).

12. חברות שמדווחות תחת תיק איחוד עוסקים, האם כל חברה נדרשת לפנות למע"מ בנפרד? האם לכל חברה צריך לפתוח משתמש? והאם נדרש לבקש מספר הקצאה עבור עסקאות עם חברות "אחיות" באותו איחוד.

כל חברה באיחוד שמפיקה חשבונית מס, חייבת בקבלת מספר הקצאה באופן פרטי מהנהלת החשבונות שלה. בעסקאות עם חברות "אחיות" בתוך האיחוד, כאשר התשומה מותרת בקיזוז חלקי, נדרש מספר הקצאה על מנת לקזז את המע"מ. אין מניעה לבקש מספר הקצאה גם עבור עסקאות המותרות בקיזוז מלא או שאינן מותרות בקיזוז כלל.

13. האם הסימולטור של הדוח המקוון / המפורט למע"מ יבדוק את מספר ההקצאה (גם בעסקאות וגם בתשומות)?

הסימולטור תוכנן לבדוק גם את התאמת מספר ההקצאה שבדוח הלקוח - אל מול הנתונים שנקלטו בשע"ם מדיווח הספקים. על מנת לבצע את הבדיקה, יש לבצע "שידור ללא קליטה" של קובץ 874 (PCN עודכן 2/24).

14. מהי הגרסה המעודכנת של ההנחיות ליצרני התכנה, האם קיים תרגום לאנגלית?

להלן קישור לכלל מסמכי ההנחיות אל יצרני התכנה.

15. כיצד אפשר לבדוק שהעדכונים בתוכנה מתאימים לנדרש - כיצד מבוצע רישום למערכת ה-SANDBOX של שע"ם?

יש לפעול בהתאם להנחיות הכלולות במסמך ליצרני התוכנה והקישורים הכלולים בו.

16. בדוח המפורט (874PCN) היכן נדרש לכלול את מספר ההקצאה? ומי נדרש לכלול את מספרי ההקצאה?

בדוח המפורט, מספר ההקצאה יכלול בשדה הייעודי "עתידי" שאופיין לצורך זה כבר בשנת 2010 (עד שנת 2023 השדה מכיל 9 אפסים), ההנחיות המדויקות - בהתאם לאמור במסמך ליצרני התוכנה. הלקוח חייב לכלול את מספרי ההקצאה בכל תשומה שנדרשת בגין חשבונית שסכום המע"מ גבוה מהתקרה שנקבעה בחוק (4,250 ש"ח לשנת 2024) - זהו תנאי בסיסי לקבלת הקובץ כתקין.

בהתאם לחוק - הספק חייב לכלול את מספרי ההקצאה בדיווח העסקאות. למרות האמור לעיל, על מנת להקל על ציבור העוסקים, הוחלט כי קובץ 874 PCN המתייחס לתקופות 4-9/2024, ייקלט גם ללא ציון מספר ההקצאה הן בעסקאות והן בתשומות, ובלבד ששאר השדות שנכללים בקובץ תואמים במדויק את הערכים שעל גבי חשבוניות המקור (תאריך, אסמכתא, ספק, סכום). (עודכן ב-2.24).

17. בדוח המפורט (874PCN) של הלקוח - האם אפשרי שמספר ההקצאה בתשומה לא יהיה תואם לנתון שדווח ע"י הספק לשע"ם?

בדוח המפורט של הלקוח - מספר ההקצאה ופרטי החשבונית (זיהוי הצדדים לעסקה, האסמכתא וכד') חייבים להיות זהים לפרטים שנמסרו ע"י הספק, למעט הערך בשדה המע"מ שיכול להיות נמוך מהערך שדווח הספק.

18. האם במקרה שמלכ"ר/מוסד כספי / אדם פרטי יבקש לקבל חשבונית עם מספר הקצאה (על אף שאין חובה כזו), האם יונפק לעוסק מספר הקצאה, או שמא בשל העובדה שיוזן מספר הרישום של המלכ"ר/ מוסד כספי/אדם פרטי תתקבל שגיאה?

פניות לקבלת מספר הקצאה עבור חשבונית המונפקת לכל מי שאינו עוסק יתקבלו, ובלבד שמספר ההזדהות של הלקוח (מספר עמותה, מספר זהות) הינו תקין.

19. האם וכיצד ניתן לקלוט את נתוני חשבונית הספק אל פקודת היומן אצל הלקוח?

יצרני התוכנה הזמנו לפתח יישום באמצעותו יוכל מנהל החשבונות של הלקוח להזין אך ורק את סוג התנועה ואת מספר ההקצאה שעל חשבונית הספק, וכל שאר נתוני הכותרת בחשבונית יקלטו בפקודת היומן (לרבות תאריך החשבונית, סכום ההוצאה, סכום המע"מ, מספר האסמכתא וכד').
יש להתעדכן אצל יצרן התוכנה לגבי ההפעלה של יישום זה.

20. מה עושות חברות שפיתחו את התוכנה עבור עצמן (אינן לקוח של בית תוכנה מולו הרשות עובדת)?

גם חברות אלו נדרשות לבצע ההתאמות.

21. מה לגבי חברות שמקבלות את מערכות ה-IT כהכתבה מה-Head Quarters הזר בחו"ל ואין להן כלל פונקציית IT ותמיכה מקומית?

גם חברות אלו נדרשות לבצע ההתאמות.

22. האם יוארך זמן ההערכות מעבר ל 1.1.2024?

מאחר והלקוח לא יכול לנכות מס תשומות ללא מספר הקצאה, ולא יכול לוודא האם ספק זה או אחר קיבל הקלה, הרי שבמועד הפעלת החוק כל ספק המפיק חשבוניות שחייבות מספר הקצאה, חייב להיות מסוגל לבקש מספר הקצאה. נזכיר כי ניתן לבקש מספר הקצאה באחת החלופות:

- א. באמצעות תכנת הנהלת החשבונות
- ב. באמצעות היישום באזור האישי
- ג. באמצעות חברות "תווכה" שיודעות לקבל הרשאה מהעסק, ולבקש בשמו מספרי הקצאה.

בשל מלחמת חרבות ברזל, רשות המיסים הודיעה לציבור כי חשבוניות שנושאות תאריך 1.1.2024 עד 31.3.2024 יוכרו כתשומה גם ללא מספר הקצאה, ולפיכך ספק שטרם סיים להיערך למהלך, יהיה פטור מלבקש מספר הקצאה, ואינו חייב להודיע על כך לרשות המיסים או ללקוחותיו. (עודכן ב-11.23).

23. אנחנו מפיקים כיום עשרות חשבוניות בחודש דרך קובץ טעינה לתכנת הנהלת החשבונות, חלק מהחשבוניות מעל 25,000 ש"ח חלק פחות, האם יבדקו רק החשבוניות הרלוונטיות?

בשנת 2024 כל חשבוניות המס יקבלו מספר הקצאה אוטומטית.

24. מרגע הפקת חשבונית המס, כמה זמן יעבור עד לקבלת מספר ההקצאה?

מספר ההקצאה ינתן מיידית, בדומה לזמני התגובה המתקבלים מחברות האשראי.

25. האם הלקוח יכול לטעון למערכת קובץ עם מספרי החשבוניות של ספקים שונים ולראות שמספרי ההקצאה "תקינים", או שמא הוא נדרש לבדוק ספק אחר ספק?

בשלב זה הבדיקה תתאפשר ברמת חשבונית בודדת. במהלך שנת 2024 - בהתאם לסדרי העדיפויות, שע"ם מתכנן להעמיד אפשרות להפקת קובץ חשבוניות שהספקים דיווחו, כך שניתן יהיה לבצע בדיקות "תקינות" מספרי ההקצאה לרשימת חשבוניות ספקים - מחוץ למערכת של שע"ם. בשלב זה ניתן לבצע בדיקה על קבוצת חשבונית תשומה כמפורט בשאלה 13. (עודכן 2/24).

26. מה מצופה מעוסקים המדווחים על בסיס מזומן - עוסקים אלה לא אמורים להפיק חשבונית מס טרם הגעת מועד החיוב, אלא "דרישת תשלום" (חשבון עסקה / פרופורמה) - מסמך שאינו מכוח הוראות ניהול ספרים?

גם אם מסמך חשבון עסקה/פרופורמה טרם כלול בהוראות ניהול פנקסים, הלכה למעשה המסמך כלול במרבית התוכנות, כמסמך "תקני" - על מנת שהספק והלקוח ידעו את תנאי העסקה. לפיכך - מסמך זה ישמש כ**מסמך מקדים**, שיאפשר ללקוח לקבל "אישור הקצאה" - וודאות עקרונית לקבלת מספרי הקצאה עבור חשבוניות מס בגין **אותה** עסקה - גם טרם ביצוע התשלום. ככל שהצדדים לעסקה "מוכרים" זה לזה, ואין חשש לאמינות הספק, יתכן והלקוח לא ידרוש "אישור הקצאה" למסמך מקדים.

27. מה קורה אם "אישור הקצאה" ניתן עבור סכום מסוים, ובעת הפקת החשבונית (למשל בשל שינוי בשער הדולר) הסכום שונה?

ככל וסכום החשבונית בגין מסמך מקדים נמוך מהסכום הנקוב באישור ההקצאה המתייחס לאותו מסמך, ואף גבוה עד 5% מהסכום המקורי, הרי שהחשבונית תקבל מספר הקצאה.

28. האם "אישור הקצאה" למסמך מקדים תקף רק לחשבונית אחת? או לכל החשבוניות המתייחסות לאותו מסמך מקדים?

יצרני התכנה הונחו כי עבור כל חשבונית מס שתופק בגין אותו מסמך מקדים תוגש בקשה נפרדת להקצאת מספר הקצאה הכוללת את מספר ה invoice_id ששודר במסגרת הבקשה לאישור הקצאה בגין אותו מסמך מקדים. ככל שהסך הכספי המצטבר של חשבוניות המס בגין אותו מסמך מקדים נמוך מהסכום המקורי שנקוב באישור ההקצאה, הרי שיינתן עבורן מספר הקצאה.

29. באפיון מצוין כי בשנת 2024 "כל חשבונית תקינה תקבל הקצאה" -

מה המשמעות של חשבונית תקינה? איזה פרמטרים יבדקו?

לשנת 2024 - חשבונית תקינה הינה חשבונית שעברה בדיקות לוגיות לפי הנדרש בדיווח המפורט.

בשנים הבאות יופעלו בדיקות "פרטניות" לכל חשבונית בנפרד, עפ"י אלגוריתם פרטני לכל עוסק שיעודכן מעת לעת, ולא יפורסם לציבור.

30. מה יקרה אם לקוח ינסה לקזז תשומות מחשבונית החייבת מספר

הקצאה, אשר אינה כוללת מספר כזה?

חשבונית הנושאת תאריך מאוחר מיום 31.3.2024 שחייבת מספר הקצאה ואינה כוללת אותו - אסורה בניכוי כתשומה, ולפיכך במקרה כזה, הדיווח המפורט לא ייקלט, עד השמטת אותה התשומה מהקובץ. ניכוי מס תשומות על סמך חשבונית מס ללא מספר הקצאה הינו עבירה על חוק מע"מ. (עודכן ב-11.23).

31. האם יש צורך בפירוט השורות הקיימות בחשבוניות (פירוט

המק"טים)? כרגע הן מוגדרות כשדות רשות, האם יש מצבים בהם יש חובה לשדר אותם או שזה לבחירת העוסק?

לנושא "חשבוניות ישראל" שדות אלו הינם שדות רשות. בעתיד, ליישומים אחרים שיפותחו בעתיד, יתכן ושדות אלו יהיו שדות חובה.

32. בחשבונית מס / חשבון עסקה ישנן שורות פירוט (מק"ט וכד') - האם

קיימת מגבלה של כמות השורות לפירוט?

קיימת מגבלה של עד כ- 400 שורות.

33. כיצד נרשמים לרשימת הדיוור של יצרני התוכנה?

הרישום לרשימת הדיוור הינו באמצעות אתר [רשות המיסים](#) - רישום לרשימות הדיוור של רשות המיסים.

34. האם יש כתובת מייל אליה ניתן להפנות שאלות בנוגע למודל

חשבוניות ישראל שאינן כלולות במקבץ השאלות כאן?

ניתן לפנות בשאלות במייל: invoices@taxes.gov.il; ולנושאים טכנולוגיים בלבד שאינם נכללים בקישור זה, יש לפנות למייל זה: APISupport@taxes.gov.il

35. האם חברה שמנהלת ספרים בחו"ל תוכל לקבל מספרי הקצאה

באמצעות ממשק של השרת שלה בחו"ל?

המערכת תוכננה כך שתאפשר גם לעוסקים שמנהלים ספרים בחו"ל לקבל מספרי הקצאה.

36. איזה שירות להקצאת חשבוניות יהיה קיים למערכות Billing הנדרשות

להפיק אלפי חשבוניות בכל "סבב חיובים"?

השירות קיים בפורטל המפתחים ובמסמך ליצרני התכנה, ראו Multiapproval (עודכן 2/24).

37. כיצד מבוצעת הזדהות בתוכנה?

ההזדהות מבוצעת באמצעות Token שנשתל בתכנה עצמה, אשר אותו יש לחדש בכל מספר חודשים, בהתאם למסמך יצרני התוכנה. ככל שהעוסק מפיק חשבוניות באופן "ממוכן" - תהליך אוטומטי של חיוב (ללא מגע יד אדם), הרי שניתן להסתפק להפעיל תוקן אירגוני אחד, אולם ככל שהחשבוניות מופקות ע"י מספר אנשים (מנהלי חשבונות), הרי שכל אדם המפיק חשבונית חייב תוקן על שמו שיותקן בהתאם להנחיות יצרן התוכנה (עודכן 2/24).

38. במידה ונדרש ביטול של דרישת תשלום - האם נדרש מספר הקצאה

למסמך הביטול?

אין צורך לבקש מספר הקצאה למסמך הביטול.

39. האם ניתן יהיה להוציא חשבונית אחת עבור מספר דרישות תשלום?

לא ניתן לקבל מספר הקצאה עבור חשבונית מס אחת שמתייחסת למספר דרישות תשלום, זו תהיה "בקשה חדשה".

40. האם ניתן יהיה לקיים קשר של many 2 many? כלומר מספר חשבוניות

שמופקות עבור כמה דרישות תשלום. איך זה יקבל ביטוי בנתונים

שמועברים?

לא.

41. האם ספק יכול לבקש מספר הקצאה עבור חשבונית שתופק במועד

שונה ממועד הפנייה?

ניתן לבקש מספר הקצאה עבור חשבונית שנושאת תאריך עד 30 ימים מאוחר ממועד הפנייה, וכן בקשה בדיעבד עבור חשבונית שיצאה שנה טרם הפנייה. (עודכן ב-11.23).

42. האם מלכ"ר/מוסד כספי נדרש למספרי הקצאה על חשבונית שקיבל

מספק?

ככל ומלכ"ר / מוסד כספי אינו מקזז את התשומה - אין צורך במספר הקצאה, הספק לא נדרש לבקש עבורו מספר הקצאה. במידה ומלכ"ר/מוסד בנקאי קיבל חשבונית עם מספר הקצאה, הוא אינו חייב לכלול את מספר ההקצאה במסגרת הדוח המפורט PCN 874.

יחד עם זאת, כאשר מקזזים לפי סעיף 43 תשומה שהתקבלה מעוסק (למשל במכירת נדל"ן שנרכש מעוסק / עבר השבחה) - לגבי תשומות שנושאות תאריך מוקדם מיום 1.4.2024 - הן אינן נדרשות למספר הקצאה והן יקוזזו כפי שקוזזו במסגרת עסקת האקראי (יודגש כי עסקת האקראי עצמה אינה דורשת מספר הקצאה).

תשומות שהתקבלו מעוסק שנושאות תאריך החל מיום תחולת החוק בפועל ויקוזזו במסגרת סעיף 43 ידרשו למספר הקצאה גם בעסקת

אקראי, למעט תשומות שהינן מסמך אחר או חשבונית עצמית שאינן נדרשות למספר הקצאה גם בשנת 2024.

כלומר רק חשבונית שתתקבל מעוסק והמלכ"ר יבקש לקזז אותה בעתיד במסגרת סעיף 43א וסכומה עומד בדרישות החוק, (25,000 בשנת 2024), תידרש לקבל מספר הקצאה. מדובר על חשבוניות שנושאות תאריך החל מיום 1.4.2024 (עודכן ב-11.23).

43. מחסנית חירום:

בשלב זה ההנחיה היא להמשיך ולהיערך לכך טכנולוגית. יובהר כי בחוק לא הוגדר מושג זה, אלא נקבע כי רק בעת כשל משמעותי של שע"מ, מע"מ יאפשר לנכות מס תשומות גם ללא מספר הקצאה. יודגש כי הרעיון להקצות מספרי החירום כוון מראש אר ורק לכשל טכנולוגי של שע"מ ולא לתקלת תקשורת מקומית.

בכל מקרה של כשל "מקומי" - עומדות לרשות מוציא החשבונית 3 חלופות:

1. לבקש מספר הקצאה באמצעות היישום העצמאי.
2. להמתין במסגרת הזמן המותר בחוק (עד 14 יום מיום החיוב במס) עד תיקון הכשל, ורק אז להוציא חשבונית.
3. להוציא את החשבונית ללא מספר הקצאה, ולבקש מספר הקצאה בדיעבד כאשר יתוקן הכשל.

• נזכיר כי ישנה אפשרות לקבל מספרי הקצאה עבור מקבץ חשבוניות, כך שאפשר להעביר את הבקשה בצורה מרוכזת. יובהר כי בשנת 2024 כל בקשה להקצאה תקבל מספר. (עודכן ב-11.23).

44. האם הרשות תוכל לתת לנו מספרי הקצאה מראש ולא על סמך

עסקה ספציפית?

מאחר והרשות תפעיל על כל חשבונית מבחנים שונים ובדיקות המבוססות על פרטי העסקה, ומאחר והלקוח יבקש לאמת באמצעות האזור האישי שאכן מספר ההקצאה המופיע ע"ג החשבונית הונפק ע"י רשות המיסים ומתייחס לאותה חשבונית, הרי שאין אפשרות לתת מספרים "מראש", אלא לכל עסקה/צבר עסקאות. (עודכן ב-11.23).

45. עמילי מכס מוציאים חשבוניות מעל 25,000 אבל רכיבי השירות

החייבים במע"מ הם לרוב נמוכים מהסכום החייב מספר הקצאה.

האם נדרש מספר הקצאה?

מאחר והעסקה המתוארת כוללת רכיב שירות/עמלה החייב במע"מ, וערך המע"מ בחשבונית קטן מסך של 4,250 ש"ח = 25,000 X 17% (לשנת 2024), הרי שאין חובה לפנות לקבלת מספר הקצאה בגין אותה עסקה, והלקוח שמקבל כזו חשבונית, אינו נדרש למספר הקצאה לצורך ניכוי מס תשומות. יחד עם זאת, ככל ואתם משתמשים בתכנה שערוכה לתהליך, מומלץ

"להגיש בקשה" ולקבל מספר הקצאה על כל החשבונות, ובכך ליצור אחידות בתהליך. תשובה זו תקפה גם עבור עוסקים אחרים המתנהלים באופן דומה, כגון עורכי דין, סוחרים וכו'. (עודכן ב-11.23).

[46. האם הודעות חיוב שמוציא הלקוח לספק חייבת מספר הקצאה?](#)

מאחר והודעת חיוב מקטינה את דרישת מס התשומות, אין לבקש עבורה מספר הקצאה. יודגש כי מסמך זה יצא מספר החוקים הנוגע למע"מ (הוראות ניהול פנקסים), והספק חייב להוציא הודעת זיכוי לצורך הקטנת מס העסקאות, בהתאם להנחיות בחקיקה. (עודכן ב-11.23).

[47. כאשר חשבונית לא מקבלת מספר הקצאה, האם הספק יקבל](#)

[אינדיקציה לגבי הסיבה בגינה בקשתו נדחתה?](#)

ככל שמדובר בסירוב למספר הקצאה בנסיבות טכניות, הספק יקבל על כך אינדיקציה (והפנייה אל יצרן התכנה שלו). לשנת 2024 סירוב יכול להתקיים אך ורק בשל נסיבות טכניות.

ככל שמדובר בסירוב "מהותי" (שאינו טכני) בשנת 2025 ואילך - מאחר ומערכת הערכת הסיכונים של הרשות אינה מפורסמת, ומשתנה מעת לעת, לא יימסר לספק מידע חסוי. יעמדו בידיו מספר חלופות להמשך העסקה ללא מספר הקצאה, וכן האפשרות לטעון את טענותיו בפני חדר בקרה שהוקם לטובת נושא זה.

בהקשר זה, יודגש כי חשבונית ללא מספר הקצאה תודפס "כרגיל", כאשר בהמשך לכותרת "מספר הקצאה": - לא יצוין דבר, שהרי אין מספר. (עודכן ב-11.23).

[48. בחשבונית מעורבת, מה מהווה תנאי למספר הקצאה, האם סכום](#)

[המע"מ או הסכום הכללי לפני מע"מ?](#)

הקריטריון לבקשת מספר הקצאה ודיווח בדוח המפורט הינו סכום המע"מ כנגזרת של הסכום הקבוע בחוק. למשל, לשנת 2024 נדרש מספר הקצאה רק כאשר סכום המע"מ גבוה מ 4,250 ש"ח (עודכן ב-2/24).

[49. מלבד השאלות כאן, האם פורסמו מצגות ושאלות תשובות נוספות?](#)

ניתן להוריד [מצגות הסבר בקישור זה](#), ולעיין [בשאלות נוספות בקישור זה](#) (עודכן ב-2/24).

[50. האם כל חשבונית "גדולה" שנדרשת כתשומה בדוח 8/24 חייבת מספר הקצאה?](#)

לא בהכרח - חשבונית שנושאת תאריך עד ה- 1/4/24 שאינה כוללת מספר הקצאה תוכר כתשומה גם אם תיכלל בדוח מאוחר יותר, למשל 8/2024 (עודכן ב-2.24).

3.2 מערכת התרומות הדיגיטלית - החל מתאריך 1.1.2025

בתאריך 9.04.2024 פרסמה רשות המיסים דף מידע להנפקת קבלות עבור תרומות לפי סעיף 46 לפקודה שתחילתו מתאריך 1 בינואר 2025 ואילך.

רקע

בדף המידע מבהירה רשות המיסים שכחלק מתהליכי שיפור השירות לציבור ומתוך מחויבות לשמור על זכויותיהם של ציבור משלמי המיסים במדינת ישראל, החל מיום 1.1.2025 יתבקשו מוסדות הציבור שהינם בעלי אישור לפי סעיף 46 לפקודת מס הכנסה (להלן: "עמותות"), להנפיק את הקבלות לתורמים באמצעות תוכנה להפקת קבלות על תרומות המאפשרת התממשקות למערכת התרומות הדיגיטלית של רשות המיסים. העברת פרטי הקבלות למערכת המקוונת תקל על תורמים לאותן עמותות לממש את זכאותם לזיכוי במס בקלות ובמהירות, ובעתיד אף תאפשר לרשות המיסים ליזום מהלכים של פנייה מרוכזת לתורמים שלא מימשו את ההטבה באמצעות "מעטפות ירוקות". כמו כן, היא תחסוך לתורמים את הצורך באיסוף ושמירת הקבלות בגין תרומותיהם, אשר ירוכזו עבורם באזור האישי באתר רשות המיסים.

מה עושה המערכת הדיגיטלית?

המערכת מקצה מספר רישום ייחודי לכל קבלה בגין תרומה המופקת מהתוכנה הממוחשבת של העמותה ומעבירה בצורה אוטומטית את פרטי הקבלה לרשות המיסים. מספר הרישום הייחודי יופיע על הקבלה בגין תרומה בנוסף למספר האסמכתא. פרטי הקבלה נשמרים באזור האישי של התורם ויוכלו לשמש אותו לצורך ביצוע תיאום מס דוח להחזר מס ובעתיד אף לצורך זיכוי אוטומטי על ידי המעסיק.

כיצד עמותה מתחברת למערכת הדיגיטלית?

ראשית, על העמותה להירשם לשירותים הדיגיטליים של רשות המיסים. לאחר מכן ניתן לקבל מספר רישום ייחודי לכל קבלה המופקת באמצעות תוכנה המיועדת להפקת קבלות בגין תרומות המחוברת לשירותי רשות המיסים. מומלץ לעמותות המחזיקות באישור לפי סעיף 46 לפנות ליצרן התוכנה או הפלטפורמה הדיגיטלית המשמשת אותן להפקת קבלות, ולוודא כי הם ביצעו את תהליך ההתממשקות מול המערכת הדיגיטלית וכי הגרסה שבה משתמשת העמותה היא הגרסה העדכנית.

בנספח להלן מובאות שאלות ותשובות כפי שמובאות בדף המידע כאמור.

נספח

שאלות ותשובות בנושא מערכת התרומות הדיגיטלית

1. מהי המערכת ומה מטרתה?

על פי סעיף 46 לפקודת מס הכנסה, אדם או חבר בני אדם שתרם בשנת מס מסוימת סכום העולה על המינימום שנקבע בפקודה (207 ש"ש לשנת 2024) לקרן לאומית, או למוסד ציבורי אשר קיבל לצורך סעיף זה אישור מרשות המיסים וועדת הכספים של הכנסת (להלן - עמותה), יזכה מהמס שהוא חייב בו באותה שנה בשיעור של 35% מסכום התרומה - אם הוא יחיד, או בשיעור הקבוע בסעיף 126(א) מסכום התרומה - אם הוא חבר-בני-אדם, ובלבד שסכום הזיכוי הכולל באותה שנת מס בגין תרומות לא יעלה על 30% מההכנסה החייבת של התורם באותה שנה, או על התקרה שנקבעה בפקודה (10,354,816 מיליון ש"ש לשנת 2024) לפי הנמוך מביניהם והכל בכפוף להוראות סעיף 46 לפקודה.

עד לאחרונה, על מנת לממש את זיכוי המס, היה על התורם לאסוף קבלות המעידות על התרומות מהעמותות להם תרם ולהגישן לפקיד השומה, יחד עם בקשה לתיאום מס, החזר מס או דיווח שנתי למס הכנסה. בנוסף, מספר מועט של מעסיקים ותורמים מימשו את זכותם למתן זיכוי תרומות דרך תלוש השכר של עובדיהם על פי הוראת הביצוע 7/2012. מציאות זו הובילה למיצוי נמוך של ההטבה, בעיקר בקרב תורמים פרטיים שתרמו סכומים קטנים. על מנת להגביר את מיצוי הזכויות בציבור, השיקה רשות המיסים בסוף שנת 2023 מערכת דיגיטלית לניהול מידע בנוגע לתרומות.

המערכת תאפשר לעמותות להעביר ישירות למאגרי המידע של רשות המיסים את כל המידע בנוגע לתרומות שקיבלו. מידע זה יאפשר לרשות המיסים להעביר לכל תורם ריכוז של כל התרומות המזכות שתרם לאורך שנת המס ישירות לאזור האישי שלו באתר רשות המיסים. בעתיד, המידע יועבר גם למערכת הדיווח המקוונת להגשת דוחות שנתיים והחזר מס וליישומן תיאום מס ולמעסיקים שיבחרו בכך. באמצעות ריכוז זה, יוכלו תורמים לדרוש את הזיכוי במס שלו הם זכאים בקלות ובפשטות, באמצעות בקשה לתיאום מס או החזר מס או זיכוי בתלוש השכר, ללא צורך לשמור ולהציג את הקבלות בגין תרומותיהם.

2. כיצד יתקבל המידע מהעמותות?

על פי הודעת מנהל הרשות, החל מיום 1.1.2025 יתבקשו מוסדות הציבור שהינם בעלי אישור לפי סעיף 46 לפקודת מס הכנסה (להלן "עמותות"), להנפיק את הקבלות לתורמים באמצעות תוכנה המאפשרת התממשקות למערכת התרומות הדיגיטלית של רשות המיסים. חשוב להדגיש כי כבר עכשיו ניתן

להתחבר למערכת הדיגיטלית ואנחנו ממליצים לכל העמותות להתחבר, זאת לאור ההכרה כי השימוש במערכת יקל על התורמים לעמותה במימוש ההטבה ויאפשר לרשות המיסים לנקוט במהלכים יזמים לעידוד הציבור לממש את ההטבה.

3. כיצד ידווחו עמותות המשתמשות בפנקסים ידניים?

עד ה-1.1.2025 רשות המיסים תשיק יישום מקוון המאפשר לעמותות להתחבר למערכת הדיגיטלית ולהפיק מספר רישום ייחודי שאותו ניתן יהיה לרשום על גבי הקבלה הידנית. אפשרות זאת אינה מומלצת מכיוון שהיא אינה אוטומטית ומחייבת הקלדה של כל הקבלות הידניות ליישום המקוון ותקשה משמעותית על ביצוע המהלך למיצוי הזכויות לתורמים.

4. מה הדין בנוגע לתרומות המתקבלות דרך פלטפורמה דיגיטלית?

תרומות לעמותות המבוצעות דרך פלטפורמות דיגיטליות שביצעו תהליך התממשקות למערכת התרומות הדיגיטלית מועברות על ידי הפלטפורמות לרשות המיסים ועל כן לא נדרשת כל פעולה נוספת בגין תרומות אלו.

5. מה היתרון לתורם שהמידע בגין תרומתו הועבר לרשות המיסים דרך המערכת הדיגיטלית?

בשלב זה, תורמים יכולים לראות ריכוז של כל התרומות שתרמו לעמותות שעושות שימוש במערכת באזור האישי באתר רשות המיסים. במהלך שנת 2024, רשות המיסים תחל לעדכן את המידע בדבר התרומות בכל מערכי השירות (תיאום מס, החזר מס, דו"ח שנתי ללקוח החייב בהגשת דו"ח). כתוצאה מכך, בעת מימוש ההטבה במערכי השירות השונים יוצגו התרומות בפני התורם אוטומטית. בנוסף, ניתן יהיה לקבל דו"ח מרוכז של כל התרומות המזכות בהטבת המס.

בהמשך, רשות המיסים תאפשר למעסיקים ועובדים שיבחרו בכך להתממשק למערכת הדיגיטלית ולקבל את הזיכוי ישירות בתלוש השכר.

6. כיצד ישויכו התרומות לתורמים?

בעת מילוי פרטי התורם נדרש לציין, בנוסף לשם התורם, את מספר הזיהוי של התורם וזאת על מנת שנוכל להציג את פרטי התרומה באזור האישי של התורם ולהעבירה לשימושו בכל מערכי השרות (תיאום מס, החזר מס, דו"ח שנתי ללקוח החייב בהגשת דו"ח) וכן בתלוש השכר למעסיקים ועובדים שיבחרו בכך.

7. האם משמעות הדיווח הדיגיטלי היא שלא ניתן יותר לתרום בעילום שם (אנונימית)?

ניתן להמשיך לתרום בעילום שם. התרומה תדווח למערכת הדיגיטלית כתרומה ללא שם שאינה משויכת לתורם ולכן לא ניתן יהיה להזדכות במס בגינה.

8. האם ניתן יהיה להמשיך ולהזדכות על תרומות קטנות בעילום שם הנתרמות במבצעי התרמה מדלת לדלת?

כן. במקרה זה יש לשמור את הקבלה המקורית שנמסרה על ידי המתרים וזאת בתנאי שסכום התרומה מודפס מראש על הקבלה עד לסכום הכולל המותר בזיכוי על פי הוראת הביצוע 3/2001.

9. כיצד ידע תורם כי הופקה לו קבלה במערכת הדיגיטלית?

ניתן להיכנס לאזור האישי ללחצן "מיצוי זכויות" ולבחור בנושא "תרומות" שם יוצג פירוט התרומות.

10. כיצד עמותה מתחברת למערכת הדיגיטלית?

לאחר תהליך של רישום של העמותה לשירותים הדיגיטליים של רשות המיסים, העמותה תוכל להמשיך ולהפיק את הקבלה בגין תרומה מתוך התוכנה שברשותה ומספר הרישום יתקבל אוטומטית וירשם על הקבלה. מומלץ לעמותות המחזיקות באישור לפי סעיף 46 לפנות ליצרן התוכנה או הפלטפורמה הדיגיטלית המשמשת אותם להפקת קבלות, ולוודא כי הם ביצעו את תהליך ההתממשקות מול המערכת הדיגיטלית וכי הגרסה שבה משתמשת העמותה היא הגרסה העדכנית.

11. מי יכול לפעול מול המערכת הדיגיטלית בשם העמותה?

מי שהוגדר כ"מורשה על" וכל מי שהוסמכו מכוח הרשאות שהוא נתן (מורשים ומשתמשים).

12. מי מוגדר כ"מורשה על" ומה סמכויותיו?

מי שהנהלת העמותה בחרה בו להיות "מורשה על" בעמותה (ניתן לבחור מספר "מורשי על"), ועו"ד אישר את החלטת העמותה על גבי טופס אחיד. על "מורשה על" להירשם לאזור האישי באתר רשות המיסים ולאחר מכן לרשום את העמותה לאזור האישי ולצרף את אישור עורך הדין על הגדרתו כ"מורשה על". לאחר רישום העמותה, יכול "מורשה על" לפעול במערכת הדיגיטלית בשם העמותה וגם להסמיך אחרים לבצע פעולות בשמה. כל מי שמבקשים להסמיכו חייב להירשם לאזור האישי.

13. אם "מורשה על" חייב להיות חבר בהנהלת העמותה?

לא. הנהלת העמותה רשאית להגדיר כל אדם בגיר בעל תעודת זהות ישראלית, כ"מורשה על" מטעמה.

14. החל מאיזה סכום יש לדווח על תרומה?

יש לדווח על כל סכום לרבות על תרומות בעילום שם.

15. מה עושים במקרה של ביטול תרומה?

כל ביטול של תרומה מחייב הפקת מסמך נוסף מסוג ביטול תרומה שמדווח גם הוא למערכת. כפי שהונחו יצרני התוכנה, יש להימנע מביצוע ביטול חלקי. במקרה של טעות או שינוי בפרטי התרומה, יש לבטל את הקבלה בגין תרומה המקורית במלואה באמצעות מסמך מסוג ביטול תרומה, ולהפיק מסמך קבלה חדש עם הפרטים הנכונים.

16. האם עמותה יכולה לדווח רק על חלק מהתרומות שקיבלה למערכת הדיגיטלית?

יש לדווח על מלוא התרומות שהתקבלו.

17. האם עמותה צריכה לדווח גם את פרטי הקבלות שהפיקה שאינן בשל תרומות במערכת?

לא. יש להעביר מידע רק של הקבלות בגין תרומות ולא קבלות אחרות.

18. רגע הדיווח על תרומה, כמה זמן יעבור עד לקבלת מספר רישום ועדכון התרומה באזור האישי של התורם?

מרגע שפרטי הקבלה דווחו קבלת מספר הרישום אמור להתקבל באופן מיידי בתוכנה. פרטי התרומה יוצגו באזור האישי של התורם אונליין.

19. האם כל קבלה בגין תרומה תקבל מספר רישום?

כל קבלה שדווחה על ידי העמותה תקבל מספר רישום ובלבד שלעמותה יש אישור בתוקף על סעיף 46.

20. מהי הגרסה המעודכנת של ההנחיות ליצרני תוכנה?

[קישור לגרסה המעודכנת](#)

21. האם יש רשימת תוכנות שביצעו את ההתאמה למערכת התרומות הדיגיטלית?

בשלב זה, אין באפשרותנו לפרסם רשימה כזו מסיבות משפטיות. אנו ממליצים לעמותות המפיקות קבלות באמצעות תוכנה לפנות ליצרן התוכנה ממנו מופקות הקבלות ולבדוק האם ביצע את ההתממשקות. לעמותות המפיקות כיום קבלות באופן ידני, מומלץ להתקשר עם יצרן תוכנה שביצע התממשקות על מנת לייעל את תהליך הפקת הקבלות.

22. האם יש כתובת מייל שאליה ניתן להפנות שאלות בנוגע למערכת התרומות הדיגיטלית?

להלן כתובת להפניית [שאלות לרשות המיסים](#) בנושא. בנושאי טכנולוגיים ניתן לפנות [לתמיכה הטכנית בשירותים מבוססי API](#) של הרשות.

3.3 מענקים לתמיכה בכלכלה מעגלית [באדיבות הפירמה קוסט פורר גבאי את קסירר, רו"ח]

בימים אלו פרסם משרד הכלכלה תכנית מענקים חדשה שמטרתה הקמה/ הרחבה של מפעלי מחזור או מתקני מיון (גם במפעלים תעשייתיים) והגדלת השימוש התעשייתי בחומרים ממוחזרים, בכל אזורי הארץ.

תנאי סף:

- עיסוק - מפעל תעשייתי/מחזור/מיון/השבת פסולת לאנרגיה המעוניין להגדיל שימוש בחומרים ממוחזרים.
- מחזור מכירות בשנת 2023 (או בממוצע בין השנים 2021-2023, הנמוך מהשניים) לא עלה על 200 מ"ח (נתוני סולו).
- לפחות 40% מהפסולת המטופלת במסגרת הבקשה מקורה בישראל.

השקעות מזכות:

השקעות הוניות, מבנה ורכות תוך הטמעה של לפחות טכנולוגיית ייצור מתקדם אחת או טכנולוגיית עקיבות ושקיפות אחת.

- **השקעות הוניות** - השקעות בציוד ומכונות, מחשבים ותקשורת, מערכות במבנה.
- **השקעות במבנה** - בנייה ישירה, פיתוח סביבתי, שיפוץ.
- **השקעות רכות** - תקן ורגולציה, פרסום ושיווק, ייעוץ והכשרות (ייעוץ טכנולוגי / סביבתי/ עסקי להכנת מפת הדרכים לתוכנית, הכשרת עובדים והבאת מומחים מחו"ל).
- מועד קובע להשקעות מזכות - הזמנות שבוצעו ממועד פרסום ההקצאה - 21.3.2024.

שיעור המענק:

עד 50% * מענק בגין השקעות מזכות לתוכנית השקעות של עד 80 מ"ח (תלוי סוג השקעה, גודל פעילות) ולמשך 5 שנים.
* 90% להשקעות רכות ספציפיות, תחת מגבלות בנהלים.

התחייבות:

- **בהרחבת מפעל** - התחייבות לגידול של 1,000 טון/20% פסולת מושבת, הגבוה מהשניים.
- **בהקמת מפעל** / אתר נוסף למיון/מחזור/השבת פסולת לאנרגיה - התחייבות לטיפול בכמות של 5,000 טון פסולת בשנה לפחות.

לא זכאים:

- בקשה שניתן להגיש במסגרת קול קורא של "קרן הניקיון".
- טיפול בשפכים.

- לגבי פסולת אורגנית - רק להרחבת מפעל תעשייתי למחזור והשבת אנרגיה, אלא לגבי פסולת חקלאית זכאי מיון בלבד.
 - פסולת פח כתום ו/או ירוק - לא זכאים מפעלי מיון.
- המקצה מנוהל בדרך של "הקצאה תחרותית".
- אגרת תשלום לרשות להשקעות: 1,500 ש"ח.
- בקשה שתאושר נדרשת להפקיד ערבות ביצוע בסך של 5% מגובה המענק הצפוי.
- **המועד האחרון להגשת בקשות: 31.7.2024 בשעה 15:00.**

3.4 נוהל לקבלת כספי מיסים בשל רווח ממימוש אמצעי תשלום מבוזר [קריפטו]

בתאריך 3.04.2024 פרסמה רשות המיסים את הוראת ביצוע מס הכנסה מספר 06/2024 לצורך יישום הנוהל שבנדון.

הוראת הביצוע מפרטת את דרך ואופן גביית מס רווחי הון על רווחים שהופקו ממימוש מטבעות וירטואליים, כלהלן:

1. מבוא

אמצעי תשלום מבוזר (להלן: **"מטבע וירטואלי"**) מהווה נכס כהגדרתו בסעיף 88 לפקודת מס הכנסה (נוסח חדש), התשכ"א-1961 (להלן: **"הפקודה"**). לכן, רווח ממימוש מטבע וירטואלי חייב במס רווחי הון ובמקרים מסוימים במס הכנסה בשל היותו הכנסה מעסק. כיום, מערכת הבנקאות המסחרית בישראל לא מאפשרת במקרים מסוימים לקלוט כספים שמקורם במטבעות וירטואליים בשל הקושי לעקוב אחר מקור הכספים והחשש מהלבנת הון.

על מנת לאפשר לנישומים אשר נבע להם רווח ממימוש מטבעות וירטואליים לשלם את המס המגיע ממימוש אותם המטבעות (להלן: **"כספי המיסים"**), רשות המיסים פרסמה נוהל הוראת שעה לקבלת כספי מיסים בשל רווח מימוש אמצעי תשלום מבוזר בשיתוף בנק ישראל והרשות להלבנת הון (להלן: **"הנוהל"**) אשר בא להסדיר את תהליך העבודה והבדיקות שיאפשרו את קבלת וגביית כספי המיסים לחשבון הבנק של רשות המיסים המתנהל בבנק ישראל בכפוף להקטנת הסיכון להלבנת הון למינימום האפשרי.

הנוהל יחול רק במקרים שבהם הוכח לרשות המיסים שהמערכת הבנקאית המסחרית בישראל (בנק אחד לפחות) סירבה לקבל את כספי המיסים שנובעים מרווח ממימוש מטבעות וירטואליים לרבות בדרך של סירוב לפתיחת חשבון.

כפי שיפורט להלן, הבקשה תטופל על ידי פקיד השומה, החטיבה המקצועית, חטיבת המודיעין והחקירות, וחטיבת אכיפה וגבייה. הוראת ביצוע זו (להלן: **"הוראת הביצוע"**), באה לפרט את סדר הפעולות ואת שלבי הטיפול בבקשה על ידי הגורמים השונים ברשות המיסים.

יודגש, כי הנוהל אושר כהוראת שעה בתחולה לשישה חודשים החל מיום 1.1.2024.

2. הגשת בקשה לפקיד השומה

הנישום יגיש בקשה לתשלום המס בהתאם להוראות הנוהל, על גבי טופס יעודי מספר 909 להלן: (**"הטופס"**) שכותרתו "דיווח על פעילות במטבעות וירטואליים".

הטופס יוגש בגין כל שנת מס בנפרד ויכלול את פרטי הזיהוי של הנישום כדלקמן: שם מלא, כתובת, תאריך לידה, מספר תעודת זהות / מספר תיק, עיסוק עיקרי, תושבות ואזרחות. ככל שיש לנישום אזרחות זרה, הנישום יצהיר על היותו אזרח מדינה נוספת שאיננה ישראל ויצרף אישור או צילום דרכון זר.

במסגרת הדיווח בטופס, הנישום יפרט את פעילותו במטבעות וירטואליים, לרבות סכום העלות והתמורה ממימוש מטבעות וירטואליים, הכנסתו החייבת והמס המגיע בהתאם לנייר עבודה שיצרף לטופס. כמן כן, יספק הנישום הסבר ואסמכתאות מאמתות בדבר מקור הכספים ששימשו לרכישת מטבעות וירטואליים, שמות הבורסות, זירות המסחר והנש"פים בהם התבצעה הפעילות, כתובות פומביות של הארנקים, נתיב תנועות המטבעות לאורך תקופת ההחזקה בהם, פרטי החשבונות/הגופים בחו"ל מהם מבקש להעביר את כספי המס ואישור מבנק מסחרי בישראל על סירובו להעברת כספי המס לחשבון הבנק בישראל או סירובו לפתיחת חשבון בנק בישראל.

ככל שימצא לנכון, פקיד השומה יהא רשאי לדרוש אסמכתאות נוספות על מנת לבסס את השומה ונכונות ההצהרות של הנישום....."

מצ"ב כנספח הטופס הנדרש

3. בקשה להעברת כספי המס לחשבון הבנק של רשות המיסים בבנק ישראל מבנקים/ גופים בחו"ל

גודל מעביר ¹	מסדה	מספר חשבון	שם בעל החשבון	מסבצ	סכום במס"ח	סכום בשקלים

יש לרפר אישור ניהול חשבון מכל אחד מהגורמים המעבירים

4. חברות בעלות הנישום/או בן/בת הזוג בארץ ובחול

שם החברה	מספר חברה	מקום הוואנדות	שיעור החזקה	תאריך הוואנדות

הצהרת הנישום

- אני מגיש בקשה זו בכפוף לכל הקבות ב"נוהל הוראת שעה לקבלת כספי מיסים בשל רווח ממימוש אמצעי תשלום מבוזר" שתחולתו מיום 1.1.2024.
- בקשה זו הינה מוגשת לאחר שקיבלתי סירוב מהמערכת הבנקאית בישראל להעביר את כספי המס מחשבון זר או לפתוח חשבון מב"ב מכתב הסירוב של הבנק.
- אני מתחייב לשלם את סכום המס גם במידה שלא יאושר לי לבצע מחשבון בנק זר לחשבון הבנק של רשות המיסים.
- ידוע לי כי לא יינתנו כל זיכויים ו/או ניכויים על ההכנסה הגובעת מהמטבעות הוירטואליים, וכן לא יבוצע קיזוז של הפסדים מהכנסה זו אשר לא נדרשו במסגרת הדוח השנתי.
- ידוע לי כי לא יוחזר כל מס ששולם בגין ההכנסה ממטבעות וירטואליים.
- המס ששולם על הכנסה ממטבעות וירטואליים לא ייוקף לזכות החשבון בתיק מס הכנסה בגין הכנסות אחרות שלי או של בן/בת הזוג.
- ידוע לי כי בחתימה על טופס זה אני מוותר לרשות המיסים להעביר כל מידע לידיעות הגורמים הבאים: הרשות לאיסור הלגנת הון, משטרת ישראל ובנק ישראל.
- ידוע לי כי אין בהליך לפי נוהל הוראת השעה לקבלת כספי מיסים בשל רווח ממימוש אמצעי תשלום מבוזר כדי לגרוע מאחריותו הפלילית של אדם לפי כל דין.
- מקור הכספים ששימשו לרכישת המטבעות הוירטואליים מהם נבעה ההכנסה הינו חוקי.
- אני ו/או בן/בת הזוג הבעלים היחידים של המטבעות הוירטואליים נשאו הבקשה.
- תשלום המס ישולם מההכנסה שנבעה ממימוש מטבעות וירטואליים בלבד.
- ידוע לי שחשבון הבנק של רשות המיסים יזכה בשקלים בלבד עמלות ההמרה של המטבע הדור וכל עמלה נוספת בגין ההעברה הכספית יחולו עליי.
- ידוע לי כי סכום המס יישא הפרשי הצמדה, ריבית וקנסות קבועות בחוק עד לתשלום חוב המס במלואו. חישוב המס הסופי יחושב לאחר קבלת ההעברה הכספית המבוקשת.
- ידוע לי כי אם בקשתי תאושר, עללי לבצע את ההעברה הכספית תוך 14 ימים קלנדריים מיום קבלת האישור מרשות המיסים.

_____ חתימה

_____ שם הנישום

_____ ותאריך

אישור

אני, _____, ע"ד/מייצג מאשר/ת בזה כי ביום _____ הופיע/ה בפניי מר/גב' _____ המוכר/ת לי באופן אישי / שהודעה/תה בפניי באמצעות תעודת זהות מספר _____, ולאחר שהזהרתי/ה כי עליו/ה לזכור את האמת וכי י/תצהיר צפוי/ה לעומת הקבועים בחוק באם לא י/תנעשה כן, אישר/ה את ההצהרה דלעיל וחתם/מה עליה בפניי.

_____ חתימה חתומות

_____ שם (פרטי ומשפחה)

(2) חשבון הנישום בבנק זר, חשבון של יחיד הקריפטו, בית השקעות או נתון שירותים פיננסיים אחר.

3.5 הגדלת נקודות זיכוי להורים לילדים עד גיל 3, רטרואקטיבית מתאריך 1.1.2024

ביום 20.03.2024 פורסם בספר החוקים מספר 3184 "חוק סיוע להורים לילדים עד גיל שלוש (תיקוני חקיקה), התשפ"ד-2024".

בהתאם לחוק תוקנו, בין היתר, סעיפים 40(ב) ו-66(ג) לפקודת מס הכנסה ונקבע כי החל משנת המס 2024 יובאו בחישוב המס נקודות זיכוי נוספות להורה בעבור כל ילד החל משנת לידתו ועד לשנה שבה מלאו לו שלוש שנים כדלקמן:

- (1) עבור כל ילד שנולד בשנת המס נוספה נקודת זיכוי אחת לכל הורה.
- (2) עבור כל ילד שמלאו לו שנה או שנתיים בשנת המס נוספו שתי נקודות זיכוי לכל הורה.
- (3) עבור כל ילד שמלאו לו שלוש שנים בשנת המס נוספה נקודת זיכוי אחת לכל הורה.

חוק זה יחול רטרואקטיבית החל מיום 1.1.2024.

להלן טבלה המפרטת את נקודות הזיכוי המגיעות לכל אחד מההורים, כפי שפורטה במכתבה של רו"ח פזית קלימן - סמנכ"לית בכירה שומה וביקורת ברשות המיסים מתאריך 26.3.2024 למר חן שרייבר, רו"ח - נשיא הלשכה, כלהלן:

משנת 2024	עד שנת 2023	גיל הילד בשנת המס
2.5	1.5	(*) שנת לידה
4.5	2.5	1
4.5	2.5	2
3.5	2.5	3

(*) האישה רשאית להעביר נקודת זיכוי אחת מתוך 2.5 נקודות הזיכוי להן היא זכאית בשנת הלידה, לשנה שלאחר שנת הלידה.

3.6 זיכוי בגין תרומה בשווה כסף - נכס הון

ביום 21.03.2024 פרסמה החטיבה המקצועית ברשות המיסים הודעה בנושא שבנדון, ולפיה:

"בהתאם להוראות סעיף 46 לפקודת מס הכנסה (נוסח חדש), התשכ"א-1961 (להלן: **"הפקודה"**), זכאי נישום לקבל זיכוי ממס בגין תרומתו לקרן לאומית או למוסד ציבורי כמשמעותו בסעיף 9(2) לפקודה, אם שר האוצר קבע אותו לעניין זה באישור ועדת הכספים. שיעור הזיכוי הינו בשיעור של 35% מסכום התרומה אם התורם הוא יחיד ובשיעור הקבוע בסעיף 126(א) אם התורם הוא חבר בני אדם, והכל בכפוף להוראות סעיף 4 לפקודה.

בהוראת ביצוע מס' 3 / 2001 - שומה, מקצועית, משפטית, בנושא "נוהל בדיקה וכללים לקביעת התרת זיכוי ממס בגין תרומה למוסד ציבורי עפ"י סעיף 46 לפקודת מס הכנסה" (להלן: **"הוראת הביצוע"**) נקבע בסעיף 2.2א כדלהלן: "כאשר התרומה נעשתה בשווה כסף (כגון: חפצי אומנות, ציוד ומחשבים, נדל"ן) והתורם לא קיבל כל תמורה, זכות או טובת הנאה כנגד התרומה, ינתן זיכוי בגין שווי התרומה. שווי התרומה יקבע ע"י הערכת שמאי שתצורף לקבלה".

במענה לפניות בנוגע לבקשת זיכוי ממס לפי הוראות סעיף 46 לפקודה, במקביל לפטור ממס רווח הון לפי סעיף 97(א)(4) לפקודה או פטור משבח לפי סעיף 61(א) לחוק מיסוי מקרקעין (שבח ורכישה), התשכ"ג-1963 (להלן: "חוק מיסוי מקרקעין"), הוחלט כדלהלן:

בכפוף לעמידה בהוראות סעיף 46 ו-97(א)(4) לפקודה והוראות סעיף 61(א) לחוק מיסוי מקרקעין ובכפוף לעמידה בכללים שבהוראת הביצוע, ניתן יהיה לקבל זיכוי על תרומה בשווה כסף, לפי סעיף 46 לפקודה וזאת גם במקרים בהם נדרש על ידי הנישום פטור ממס רווח הון לפי סעיף 97(א)(4) לפקודה או פטור משבח לפי סעיף 61(א) לחוק מיסוי מקרקעין על העברת הנכס הון למוסד הציבורי.

3.7 רפורמה במיסוי עסקים זעירים [באדיבות הפירמה פאן קנה ושות', רו"ח]

רקע

על פי נתוני רשות המיסים בישראל קיימים היום כ- 400,000 עסקים קטנים ונרשמים כל שנה עוד כ- 60,000.

הכללים שחלים על עסקים גדולים, ברובם חלים גם על עסקים קטנים - לדוגמא: הגשת דוח שנתי, הגשת הצהרות הון, דוח ותשלום מקדמות, שמירת הוצאות וניהול חשבונות.

הכללים הללו יוצרים עומס ומכבידים על עסקים קטנים אלו, ובטווח הארוך עלולים לגרום לירידה בצייתנות בגלל חוסר הבנה או חוסר יכולת כלכלית להעזר ברו"ח. הכללים אף יכולים לגרום לווייתור על הפעילות העסקית כלל. המחוקק הגדיר עסקים אלו כ"עסק זעיר" אשר מחזור עסקאותיו הינו עד לגובה מחזור של עוסק פטור למע"מ (120,000 ש"ח בשנת 2024).

עסקים אלו זקוקים למערכת מיסוי ברורה ופשוטה, שלא כמו הכללים הקיימים היום.

כללי עסק זעיר

המחוקק ביקש להקל על ציבור העסקים הזעירים, וקבע כדלקמן:

- יותרו הוצאות בשיעור קבוע (נורמטיבי) של 30% מהמחזור, במקום להסתמך על ההוצאות בפועל. פעולה זו מפשטת מאוד את חישוב ההכנסה החייבת במס.
- לשר האוצר תהיה הסמכות לבטל את חובת תשלום המקדמות, כך שהמס ישולם רק בסוף השנה.
- לשר האוצר תהיה הסמכות לפטור הגשת דוח שנתי לעסק זעיר.

לא יותרו לעסק הזעיר הוצאות בשיעור קבוע של 30% במידה ובעל העסק הזעיר:

- מעסיק עובדים.
- לא מנהל פנקסים קבילים.
- הייתה לו הכנסה מעסק או משלח יד שלא מיגיעה אישית.
- חלק מהכנסתו מעסק או משלח יד התקבלה ממעסיקו באותה שנה.
- חלק מהכנסתו מעסק או משלח יד יוחסה לו מתאגיד שקוף.
- יותר מרבע מהכנסתו מעסק או משלח יד התקבלו מקרובו או מעסיקו בשלוש השנים האחרונות, הוא בעל שליטה בחברת מעטים, ועוד.

קיימים שני מסלולים העומדים בפני עסק זעיר:

- מסלול משולב - יותר שיעור הוצאות הקבוע בסך 30% והעסק ייחשב עוסק פטור לעניין מע"מ.
- מסלול רגיל - יידרשו הוצאות לפי הכללים הרגילים (באופן מדויק) והעסק ייחשב עוסק מורשה.

תחולת החוק הינה מיום 1.1.2024 והוא חל לגבי הכנסות שיופקו החל מיום זה. כלומר החל מהדוח לשנת 2024 שיוגש בשנת 2025 הכללים יחולו.

סיכום

הרפורמה שתיארנו לעיל, הינה בהחלט בשורה חשובה לעסקים הקטנים בישראל. בעקבותיה יוצמץ הנטל הבירוקרטי על העסקים הקטנים, כך שבמקרים רבים הרפורמה תפטור את בעלי העסקים מחבויות שונות כמו הגשת דו"ח שנתי ותשלום מקדמות.

בכך, יחסכו בעלי עסקים קטנים זמן רב שמוקדש כיום למיציא זכויותיהם ולדיווח, ובמקרים רבים גם יחסכו את ההוצאה על ייצוג מקצועי מול רשות המיסים.

.4

סוגיות בביטוח לאומי ובדיני עבודה

4. סוגיות בביטוח לאומי ובדיני עבודה

עמוד	תוכן העניינים
91	4.1 השלכות מלחמת חרבות ברזל
95	4.2 מענק עידוד חזרה לעבודה
96	4.3 ניכוי הוצאות שכיר לעניין דמי ביטוח לאומי [באדיבות הפירמה: סומך חייקין ושות', רו"ח]
97	4.4 זקיפת שווי הטבה בגין אירועי גיבוש לעובדים, בעקבות פסקי הדין בעניין שקל ובעניין קרית שמונה [באדיבות הפירמה: דלויט ישראל ושות', רו"ח]
100	4.5 המוסד לביטוח לאומי: אי רישום ואי תשלום דמי ביטוח - אחריות המעביד
101	4.6 חוק להגברת האכיפה של דיני העבודה, התשע"ב-2011
104	4.7 תשלום דמי חגים
105	4.7.1 עבודה בחגים, בערבי חג ובחול המועד
106	4.7.2 גמול עבודה בחג
107	4.8 ימי שמחה ואבל - כללי
107	4.8.1 ימי שמחה
107	4.8.2 ימי אבל
107	4.9 ימי בחירה
108	4.10 דמי מחלה
109	4.10.1 חוק דמי מחלה (תיקון מס' 6), התשפ"ב-2022
109	4.10.2 פיטורי עובד בזמן מחלה
109	4.10.3 צבירת ימי מחלה
110	4.11 קיצור שבוע עבודה במגזר הציבורי בהתאם להסכם מסגרת בין ההסתדרות למשרד האוצר מתאריך 17.7.2023 שבוע העבודה במגזר הציבורי יקוצר כלהלן: מיוני 2023 - 41 שעות שבועיות מינואר 2025 - 40 שעות שבועיות
110	4.12 חוק עבודת נשים

4.1 השלכות מלחמת חרבות ברזל

4.1.1 חוק הגנה על עובדים בשעת חירום (תיקון מס' 5 והוראת שעה -

חרבות ברזל), התשפ"ד 2023-

ביום 28.11.2023 פורסם ברשומות חוק הגנה על עובדים בשעת חירום (תיקון מס' 5 והוראת שעה - חרבות ברזל), התשפ"ד 2023 - (להלן: "תיקון לחוק הגנה על עובדים"), אשר מקנה הגנה מפני פיטורים לעובדים נוספים. להלן עיקרי התיקון לחוק הגנה על עובדים:

חוק הגנה על עובדים בשעת חירום, התשס"ו-2006 (5735) קובע, כי מעביד לא יפטר עובד בשל אחת מאלה:

1. היעדרות מהעבודה או אי-ביצוע העבודה, עקב הוראה שניתנה בשעת התקפה, או עקב הוראה שניתנה בעת מצב מיוחד בעורף, אשר בשלה נמנע מהעובד מלהתייצב בעבודתו או מלבצעה, ולעניין אדם עם מוגבלות - לרבות בשל מוגבלותו.

2. היעדרות מהעבודה לצורך השגחה על ילדו (ילד עד גיל 14), אם יצאה הוראה מפורשת מאת כוחות הביטחון לסגור את מוסדות חינוך, או אם יצאה הנחיה כאמור, שלפיה מחויב העובד לשהות במוסד החינוך, שבו לומד הילד או שבו הוא שוהה.

בהתאם לתיקון לחוק הגנה על עובדים, בתקופת הוראת השעה - מיום 7.10.2023 ועד ליום 1.7.2024 או עד תום תקופת ההארכה, מעסיק לא יפטר עובד בשל היעדרותו מהעבודה או אי ביצוע העבודה מחמת התקיימות אחד מאלה:

1. העובד התפנה ממקום מגוריו, שנמצא ביישוב המנוי בתוספת.

2. העובד הוא הורה או בן זוג של חטוף או נעדר כתוצאה מפעולות האיבה או פעולות המלחמה, או שהוא בן משפחה אחר של חטוף או נעדר כאמור שהגיש הצהרה חתומה בכתב ידו כי נמנע ממנו להתייצב לעבודתו או לבצעה מחמת היות בן משפחתו חטוף או נעדר.

3. העובד הוא חטוף או נעדר.

4. העובד נעדר ממקום עבודתו לצורך השגחה על ילדו הנמצא עימו, עקב שירותו של בן הזוג של העובד או הורה האחר של ילדו כחייל.

4.1.2 תשלומים לקופת גמל לקצבה בעבור חטוף או נעדר - הוראת שעה
במסגרת התיקון לחוק הגנה על עובדים, תוקן גם [חוק הביטוח הלאומי](#) ונקבע כי, מעסיק של עובד חטוף או נעדר, שנהג לשלם תשלומים לקופת גמל לקצבה, ימשיך וישלם את התשלומים שעליו לשלם וכן את חלקו של העובד, והכל בשיעורים ולפי שכר העבודה שהיה משולם לו אילו הוסיף לעבוד באותה תקופה. המעסיק ידווח למוסד לביטוח לאומי על התשלומים שביצע, באופן שעליו יורה המוסד ויפורסם באתר המוסד. התיקון [לחוק הביטוח הלאומי](#) יהיה תקף לשנתיים מיום 7.10.2023.

4.1.3 צו הרחבה להסכם קיבוצי בעניין משרתי המילואים ובני זוגם וצבירת חופשה שנתית לעובדים מסוימים (חרבות ברזל)
ביום 6.3.2024 פורסם ברשומות צו הרחבה [להסכם קיבוצי](#) בעניין משרתי [המילואים](#) ובני זוגם וצבירת חופשה שנתית לעובדים מסוימים (חרבות ברזל) (להלן: "צו ההרחבה"), לפיו הורחבו הוראות [ההסכם הקיבוצי](#) מיום 4.2.2024 בין נשיאות הארגונים העסקיים לבין הסתדרות העובדים הכללית החדשה, שעניינו הסכמות בנוגע לתוספת ימי היעדרות בתשלום על אלו הקיימים בדין לבני ולבנות זוג של המשרתים [במילואים](#), הרחבת התקופה המוגנת מפני פיטורים למשרתי [המילואים](#) בתקופת [ההסכם](#) וצבירת ימי חופשה שנתית לעובדים מסוימים. להלן עיקרי צו ההרחבה:

תקופת צו ההרחבה - מיום 7.10.2023 ועד ליום 31.12.2024.

[הרחבת התקופה המוגנת מפני פיטורים למשרת מילואים](#)

מעסיק של עובד שנעדר בשל שירות [מילואים](#) במשך 60 ימים או יותר במהלך תקופת צו ההרחבה, לא יפטרו במשך 60 ימים שלאחר תום שירות [המילואים](#) ע"פ סעיף 41א (ב) [בחוק החיילים המשוחררים \(החזרה לעבודה\)](#), התש"ט 1949- אלא אם אישרה ועדת פיקוח מטעמים מיוחדים ושירשמו בהחלטתה שבשלהם יש להתיר את הפיטורים, ורק אם הוכיח המעסיק כי הפיטורים המבוקשים אינם בשל שירות [המילואים](#). הוועדה תיתן החלטתה תוך 14 ימים וככל הניתן לאחר שתובא לפניו תגובת העובד.

[ימי היעדרות בתשלום לבן הזוג של משרת המילואים](#)

בתקופת צו ההרחבה בן הזוג של משרת [המילואים](#) זכאי לימי היעדרות בתשלום מעבר לדין, כמפורט להלן:

תוספת ימי היעדרות בתשלום לבן הזוג	ימי מילואים מצטברים במהלך תקופת ההסכם
0	עד 30
2	31-60
4	61-90
6	91-120
8	121 ומעלה

לעניין צו הרחבה זה - "בן זוג של משרת **במילואים**":

1. בן זוג של משרת **במילואים** שלהם ילד אחד לפחות מתחת לגיל 14.
 2. בן זוג של משרת **במילואים** שלהם ילד עד גיל 18 שחולה במחלה ממארת או מטופל בדיאליזה.
 3. בן זוג של משרת **במילואים** שבהשגחתם או בטיפולם הבלעדי, קרוב שהוא אדם עם מוגבלות.
 4. בן זוג של משרת **במילואים** שלו או לבן זוגו הורה חולה.
- ניתן יהיה לנצל את ימי היעדרות בתשלום במהלך תקופת צו ההרחבה באחת או יותר מהנסיבות הבאות:
1. מחלת ילד עד גיל 14 - בכפוף להצגת אישור רפואי.
 2. טיפול או השגחה בלעדי בקרוב שהוא אדם עם מוגבלות - בכפוף להצגת אישור רפואי.
 3. מחלת ילד עד גיל 18 שחולה במחלה ממארת או מטופל בדיאליזה - בכפוף להצגת אישור רפואי.
 4. טיפול בהורה חולה - בכפוף להצגת אישור רפואי.
 5. הארכת תקופת הלידה וההורות של בן הזוג.
 6. השגחה וטיפול בילד.
 7. היעדרות הנדרשת עקב היציאה לשירות **המילואים** הפעיל של בן הזוג, לצורך סידורים הכרחיים לניהול ותחזוקת משק הבית, שניתן לבצעם רק בשעות העבודה.

8. היעדרויות אחרות - בתיאום עם המעסיק.

ימי היעדרות כמפורט לעיל שנוצלו טרם כניסת הצו לתוקף ושולם בגינם שכר מלא, יוחזרו למכסת ימי המחלה ו/או החופשה של העובד לא יאוחר ממשכורת החודש העוקב לכניסת הצו לתוקף. ימי היעדרות ניתנים למימוש רק בעת שירות [מילואים](#) פעיל של בן הזוג.

ימי היעדרות ניתנים למימוש גם באופן חלקי כשעות היעדרות ולא בהכרח כניצול של יום עבודה מלא. הזכות לימי היעדרות אינה נצברת מעבר לתום תקופת צו ההרחבה ואינה ניתנת לפדיון.

ימי היעדרות הנם בנוסף לכל זכות אחרת מכל מקור שהוא ובכלל זה אינם באים בחשבון ימי מחלה או החופשה של בן הזוג הזכאי לזכות. ערך ימי היעדרות הינו כשכר חופשה.

בן זוג של משרת [מילואים](#) שלו מספר ימי חופשה בשכר במהלך שנה קלנדרית העולה על 35 ימים, מכסת ימי היעדרות בתשלום תהיה מחצית מימי היעדרות המצוינים בטבלה שלעיל.

שעת היעדרות לבן/בת זוג של משרת מילואים

בתקופת צו ההרחבה, זכות בן /בת הזוג של משרת [במילואים](#) הקבועה בסעיף [\(ג\)6 לחוק עבודת נשים](#), תשי"ד-1954, ע"פ התנאים הקבועים שם, תחול גם במקרה שבן/בת הזוג עובדים במשרה מלאה המפוצלת אצל מעסיקים שונים, באופן יחסי אצל כל מעסיק, בכפוף להצגת אסמכתא בדבר היקפי משרה בפועל בקרב כלל המעסיקים.

צבירת חופשה שנתית

על אף האמור בכל דין, עובד רשאי לצבור את יתרת ימי החופשה השנתית העומדת לרשותו גם בלא הסכמת המעסיק ולצרפה לחופשה שתינתן בשתי שנות העבודה הבאות, אם במהלך תקופת צו ההרחבה התקיים אחד או יותר מאלה:

1. המעסיק לא נתן חופשה לעובדו.
2. העובד נעדר בשל שירות [מילואים](#) לפי חוק.
3. העובד נעדר מעבודתו או לא ביצע אותה בשל הנסיבות המופיעות בסעיף [2 לחוק הגנה על עובדים בשעת חירום](#).
4. העובד נקרא לשירות עבודה או שהועסק במקום עבודה שניתן לו אישור למפעל חיוני או מפעל לשירותים קיומיים.

צו ההרחבה יעמוד בתוקפו עד ליום 31.12.2024.

4.2 מענק עידוד חזרה לעבודה

המוסד לביטוח לאומי פרסם הנחיות בדבר מתן מענק עידוד **לעובדים החוזרים לעבודה**. על פי ההודעה המענק ישולם **למפונים** ולמי שעובד אצל מעסיק באזור **מפונה** - בהתאם לעמידה בתנאי הזכאות, כמפורט להלן:

למענק זכאי אחד מאלה

- עובד שכיר, תושב ישראל שמקום מגוריו הקבוע (לפי כתובת המגורים ברשות האוכלוסין וההגירה) ביישוב מפונה, והוא עובד בכל מקום בארץ.
- עובד שכיר, תושב ישראל שמקום מגוריו הקבוע (לפי כתובת המגורים ברשות האוכלוסין וההגירה) בכל מקום בארץ, והוא עובד אצל מעסיק באזור מפונה.

לתשומת הלב: תושב אשקלון יהיה זכאי למענק רק אם הוא עבד באזור מפונה או שהוא עצמו מפונה (פונה לבית מלון או זכאי למענק אכלוס).

תנאי הזכאות

- העובד חזר או ממשיך לעבוד אצל אותו מעסיק שעבד אצלו, לפחות באחד מהחודשים יולי-ספטמבר 2023.
- העבודה צריכה להיות במשרה מלאה, כנהוג במקום העבודה.
- העובד הגיע פיזית למקום העבודה לפחות 11 ימים בחודש. במניין 11 הימים לא ייכללו ימי עבודה מהבית, וכן ימי מחלה או חופשה שקיבל עבורם תשלום.
- העבודה אינה אצל מעסיק ציבורי.

תקופת הזכאות

נכון להיום ניתן לקבל מענק עבור חודשים נובמבר, דצמבר 2023. הזכאות למענק עבור חודשים ינואר עד מרץ 2024 תיבחן בכל חודש, בהתאם לרשימת היישובים המפונים.

סכום המענק

3,000 ש"ח בחודש.

אופן הגשת הבקשה למענק

הגשת בקשה באמצעות המעסיק.
המעסיק צריך להגיש בקשה למענק עבור העובד בכל חודש באופן מקוון באתר. לתשומת הלב: לפני הגשת הבקשה יש לשדר למוסד לביטוח לאומי את נתוני השכר החודשי של העובד (טופס 100). בלי שידור הטופס המוסד לביטוח לאומי לא יטפל בבקשה.
עבור כל חודש יש להגיש בקשה בתחילת החודש הבא. לדוגמה: עבור חודש נובמבר ניתן להגיש בקשה מתחילת חודש דצמבר.

אם המעסיק לא הגיש בקשה - העובד יוכל להגיש בקשה באופן עצמאי באתר, לאחר שיעברו 60 ימים מהחודש המזכה במענק, ולא יאוחר מ-1.7.25.

לדוגמה: עבור חודש נובמבר אפשר להגיש בקשה מחודש פברואר.

עדכון העובד

העובד יקבל הודעת sms מהביטוח הלאומי על הגשת הבקשה.

עד מתי אפשר להגיש בקשה למענק עידוד?

המעסיק יכול להגיש בקשות למענק עידוד עבור העובד לאחר כל חודש זכאות, ולא יאוחר מ-1.1.2025.

עובד שמעסיקו לא הגיש בקשה עבורו - יוכל להגיש בקשה לאחר שיעברו 60 ימים מהחודש המזכה במענק, ולא יאוחר מ-1.7.2025.

מתי ישולם המענק?

בקשה שתאושר מ-1 עד 18 בחודש - תשולם ב-21 באותו החודש.
בקשה שתאושר מ-19 עד 28 בחודש - תשולם ב-2 לחודש הבא.
בקשה שתאושר מ-29 עד 31 בחודש - תשולם ב-21 לחודש הבא.

חשוב לדעת! ניתן לקבל מידע על אישור הבקשה ומועד התשלום באתר האישי או בצ'אט עם נציג אנושי באתר.

תשלום המענק

העובד יקבל את המענק לחשבון הבנק שלו שמעודכן במוסד לביטוח הלאומי. ניתן לעדכן פרטי חשבון בנק [בקישור זה](#).

האם אפשר לקבל "מענק עידוד חזרה לעבודה" וגם "מענק תמרוץ עבודה בחקלאות ובניין"?

לא ניתן לקבל מענק עידוד ומענק תמרוץ עבור אותו חודש. מי שזכאי למענק עידוד ומענק תמרוץ באותו חודש - יקבל את המענק הגבוה מבניהם. מי שזכאי למענק עידוד אצל יותר ממעסיק אחד באותו חודש - יקבל רק מענק אחד. מי שזכאי למענק תמרוץ אצל יותר ממעסיק אחד באותו חודש - יקבל רק מענק אחד.

4.3 ניכוי הוצאות שכיר לעניין דמי ביטוח לאומי [באדיבות הפירמה: סומך חייקין ושות', רו"ח]

המוסד לביטוח לאומי פרסם חוזר הבהרה בנושא ניכוי הוצאות שכיר מהברוטו לצרכי תשלום דמי ביטוח

במסגרת החוזר מבהיר המוסד לביטוח לאומי את עמדתו, לפיה מעסיק אינו רשאי לקזז הוצאות מהכנסת העבודה של עובדיו החייבת בדמי ביטוח, גם אם הוצאות אלו מותרות לעובדים בניכוי לצרכי מס הכנסה.

סעיף 344(א) לחוק הביטוח הלאומי קובע כי חישוב ההכנסה של עובד לעניין דמי ביטוח לאומי יהא בהתאם להכנסה מהמקורות המפורטים בסעיף 2(2) לפקודת מס הכנסה.

הכנסת עבודה שבסעיף 2(2) לפקודה הינה ההכנסה ברוטו לפני ניכוי הוצאות קיזוזים או פטורים.

בסעיף 17 לפקודה (והתקנות מס הכנסה מכוח סעיף זה) מפורטות הוצאות הניתנות לניכוי מההכנסה בכפוף לתנאי הסעיף.

מכאן, לטענת המוסד לביטוח לאומי, ככל המדובר בהוצאה לפי סעיף 17 (סעיף אליו לא מפנה סעיף 344 לחוק) הרי שאין היא רלוונטית לעניין חישוב ההכנסה לעניין חוק הביטוח הלאומי. כלומר - לצרכי תשלום דמי הביטוח לשכירים אין זכאות לנכות הוצאות.

מדובר בהוצאה ששולמה ע"י המעסיק אולם המעסיק אינו נושא בה אלא מחייב את העובד, ובסופו של דבר, ההוצאה הינה של העובד.

דוגמאות להוצאות שאינן תקינות לקיזוז הוצאות העובד:

1. השתתפות העובד בהוצאות המעסיק כגון: חניה, ביטוח מקצועי ועוד.

2. חלק העובד בשדרוג רכב - המעסיק מעמיד רכב צמוד לרשות העובד, והעובד בוחר ברכב יקר יותר ממה שהקצה לו המעסיק, כאשר תוספת ההוצאה מקוזזת משכר הברוטו של העובד.

3. תשלום העובד בגין חריגה בהוצאות - המעסיק מגביל את עלויות העובד (לדוגמה בהוצאות דלק או אגרות). העלויות מיוחסות למעסיק והחריגה מקוזזת משכר העובד.

במסגרת ההנחיה הובהר, כי עובד שכיר אינו רשאי לקזז הוצאות מהכנסת עבודה החייבת בדמי ביטוח, גם אם ההוצאה מותרת בניכוי לצרכי מס הכנסה ומכאן שיש לנכות הוצאות אלו משכר הנטו ולא משכר הברוטו.

[קישור לחוזר המוסד לביטוח לאומי <](#)

4.4 זקיפת שווי הטבה בגין אירועי גיבוש לעובדים, בעקבות פסקי

הדין בעניין שקל ובעניין קרית שמונה [באדיבות הפירמה: דלויט

ישראל ושות', רו"ח]

שני פסקי דין פורסמו: בעניין שקל של בית הדין האזורי לעבודה (ב"ל 10162-11-20 שקל ושות' עורכי דין נ' המוסד לביטוח לאומי) ובעניין קרית שמונה של ביהמ"ש העליון (ע"א 7722/21 איתוראן ספורט קרית שמונה (2001) בע"מ ואח' נ' פקיד שומה חיפה), אשר מחדדים את הכללים בתחום המיסוי של אירועי גיבוש לעובדים.

כזכור, **בהנחיה מיום 9 באפריל 2018** (בהתייחס ל**פס"ד דה נשון** של בית הדין האזורי לעבודה - ב"ל 12-07-30052), פרסמה רשות המיסים את עמדתה לגבי זקיפת שווי הטבה בגין ימי גיבוש לעובדים. על פי ההנחיה, במקרים בהם מתקיימים כל **התנאים שלהלן**, ניתן לראות באירוע ככזה שבו טובת המעביד גוברת על טובת העובד, ולכן, אין צורך לזקוף שווי לעובדים: **א.** צרכי העבודה מצדיקים עריכת אירוע גיבוש לעובדים, כגון: מקומות עבודה בעלי מספר רב של עובדים, נדרשת עבודת צוות וכיוצ"ב; **ב.** ההחלטה על קיום האירוע היא של המעסיק והעובדים הרלוונטיים מוזמנים לאירוע; **ג.** ימי הגיבוש נחשבים ימי עבודה ומשולם שכר מלא בגינם; **ד.** העובדים לא זכאים לצרף בת/בן זוג לאירוע הגיבוש או לחלק ממנו (לרבות כל קרוב, כהגדרתו בסעיף 76(ד) לפקודת מס הכנסה); **ה.** פעילות הגיבוש נערכת רק במהלך שבוע העבודה. במידה וחלק מהפעילות נערכת בסוף שבוע ו/או במהלך חופשות, יש לזקוף שווי מלא על כל הפעילות; **ו.** ל"ז הפעילות נקבע או מאושר על-ידי המעסיק; **ז.** הפעילות נערכת בישראל; **ח.** מטרת הפעילות הינה לצורך שיפור העבודה והממשקים בין העובדים. כמו כן, הפעילות חייבת לכלול הרצאה מקצועית או פעילות העשרה.

הבהרות ודגשים נוספים שנרשמו בהנחיה: על המעסיק לשמור מסמכים מאמתים לקיום הכללים לעיל. העלויות בהן עמד המעסיק הינן סבירות ביחס לפעילות ומטרתה. לעניין זה, עלויות העומדות בהוראות תכ"מ, הינן עלויות סבירות (נכון להיום - 400 ש"ח לפעילות של יום שלם ללא לינה או 700 ש"ח ליום לפעילות הכוללת לינה).

בהתאם לשני פסקי הדין החדשים, חודדו הכללים לקביעה מתי אירוע גיבוש יחשב כטובת המעסיק, אשר מהווים שינוי מהודעת מס הכנסה הנ"ל, כפי שיוסבר מטה.

בפסק דין בעניין קרית שמונה, אשר עסק, בין היתר, בפעילויות גיבוש לשחקני קבוצת הכדורגל עירוני קרית שמונה, נקבע כי כדי לאתר הטבות-מעביד אשר חייבות במס הכנסה יש להשתמש במבחן-עזר אשר מציג את השאלה הבאה: **"האם ההטבה חוסכת לעובד הוצאה שהעובד היה מוציא ממילא?"**

בעניין הוצאות בגין גיבוש העובדים נקבע, כי אכן, אירועי גיבוש נועדו לגרום לעובדים הנאה, אולם הם נערכים במסגרת העבודה ולצרכיה ובמטרה לתרום ללכידות החברתית ומתוך מחויבות העובד למקום עבודתו. מסיבה זו לא ניתן לקבוע בסבירות גבוהה שאירועי הגיבוש חוסכים לעובדים הוצאות שהעובדים היו מוציאים בלאו הכי.

אף על פי כן, נקבע כי יש לספק לרשות המיסים את התיעוד המתאים להוכחתה של פעילות הגיבוש הנטענת כפעילות בה נטלו כל עובדי החברה, או מרביתם, ובמקרה זה לא סופק התיעוד המתאים.

בפסק הדין בעניין שקל, אשר עסק בחבות ביטוח לאומי בגין אירועי גיבוש של עובדי המשרד בחו"ל (ללא בני זוג) נקבע כי על מנת שאירועי הגיבוש ייחשבו כטובת המעסיק, עליו להניח מסד ראייתי מספק שיצדיק את טענתו כי הוא "הנהנה העיקרי" באירוע זה.

בית הדין האזורי לעבודה מדגיש כי אין מחלוקת שלאירועי הגיבוש יש חשיבות בפיתוח ההון האנושי, בשימורו ובהעמקת יחסי העבודה בין העובדים השונים, אך יש צורך שהאירוע יהיה במובהק אירוע שמשרת את המעסיק במידה ניכרת יותר. כאשר מדובר בפעילות מסוג השתלמות מקצועית, היא תהיה משויכת מטבעה ל"שדה" המעסיק, וניתן יהיה לטעון בנקל כי טובת המעסיק גוברת. עם זאת, כאשר מדובר באירועים שאינם כוללים השתלמויות לימודיות או מקצועיות כלל, אלא פעילויות שבמרכזן רווחתו של העובד וכל כולן מוקדשות לפעילויות פנאי שונות ומהנות, קיימת "זיקת הנאה משותפת" הן למעסיק והן לעובד. דעתו של בית הדין היא כי "אופיו המעורב של אירוע הגיבוש ותרומתו המשולבת הן למעסיק והן לעובדים מצדיק את סיווגו כ"אירוע מעורב" ובתור שכזה לא ניתן להחיל עליו את הכללים שהמחוקק קבע ביחס לאירועים בהם הנהנה העיקרי הוא המעסיק".

אף על פי כן, בפסק הדין היו אמירות משמעותיות לגבי אינדיקציות ומבחנים שפורטו בהנחיית רשות המיסים משנת 2018:

מבחנים שאינם רלבנטיים

1. **כיום מן הראוי לזנוח את מבחן מקום הפעילות** ואת ההבחנה לפיה אם האירוע מתקיים בחו"ל, חזקה היא שהעובד הוא הנהנה העיקרי, ולהיפך.
2. **עלות האירוע** כשלעצמה, אינה יכולה ואינה צריכה להיות המדד שעל פיו יפסוק בית המשפט מיהו הנהנה העיקרי.

מבחנים להם ייחס בית הדין חשיבות

1. העובדה שלא נכללה פעילות לימודית או מקצועית כלשהי היתה אחד הגורמים לכך שבית הדין פסק שיש לזקוף שווי לעובדים.
2. ניתן להסיק מאמירות בית הדין, שכדי להלום את הטענה שטובת המעסיק באירוע הגיבוש גוברת, **רצוי לקיים את הפעילות בימים א-ה' ולשלם בגינם שכר כרגיל לעובדים.**

גם במקרה דנן, עמד בית הדין על חשיבות **תיעוד הפעילויות** וההוכחה כי המעסיק הוא הנהנה העיקרי מאותן פעילויות, למשל על ידי הבאת נתונים מספריים שניתן להסיק מהם מהי מידת ההשפעה של אירועים אלה על מצבת כוח האדם במשרד בכלל, ולפי חיתוך עיסוק.

לאור האמור לעיל, אנו ממליצים לבחון מחדש את אופן זקיפת השווי לעובדים בגין אירועי גיבוש עובדים, תכנון האירועים העתידיים בהתאם לכללים שנבחנו בפסקי הדין הנ"ל ולדאוג לתיעוד המתאים.

4.5 המוסד לביטוח לאומי: אי רישום ואי תשלום דמי ביטוח - אחריות המעביד

חוזר מעסיקים מס' 1503 של המוסד לביטוח לאומי מיום 5 במרץ 2023

הוראות סעיף 369 לחוק הביטוח הלאומי ("החוק") קובעות את אחריות המעסיק לשיפוי המוסד לביטוח לאומי ("המוסד") בסכום השווה לגמלאות בכסף ששילם המוסד, או שהוא עתיד לשלמן במצבים בהם - לא נרשם מעסיק או לא דיווח על העסקת עובד או לא שילם את דמי הביטוח במועד, ולפני הרישום או אחרי מועד התשלום, קרה מקרה המזכה את העובד בגמלה.

במסגרת חוק ההתייעלות הכלכלית (תיקוני חקיקה להשגת יעדי התקציב לשנות יעדי תקציב 2017-2018). התשע"ז - 2016, תוקן סעיף 369 לחוק באופן שמאפשר למוסד לאכוף בדרך יעילה ואפקטיבית באמצעות פקודת מיסים (גבייה), את גביית החוב שנוצר בגין הפעלת סעיף זה.

בהוראת סעיף 369 לחוק, נקבעה הגדרה של "יום העילה" שהוא היום הקובע שיפוי למוסד, ממעסיק שלא דיווח על העסקת עובד ו/או לא שילם את דמי הביטוח: "יום העילה" באשר ל-דמי פגיעה, קצבת נכות מעבודה או תלויים - יום הפגיעה; באשר ל-קצבת זקנה, דמי לידה, שמירת הריון ודמי אבטלה - יום תחילת הזכאות; באשר ל- קצבת שאירים - יום הפטירה, והכל על כל מקרה המזכה בגמלה שקרה ביום 1.7.2017 ואילך.

בחוזר פורטו 5 מקרים הקובעים את אחריותו של מעסיק לשיפוי המוסד, כאשר לא דיווח על העסקת העובד ביום העילה או שלא שולמו דמי הביטוח, למעט מצב שבו ערך המעסיק הסדר תשלומים לפני יום העילה.

הוראות תקנה 12 לתקנות הביטוח הלאומי (רישום), התשכ"ג - 1963 קובעות כי מעסיק חייב ברישום במוסד תוך שבועיים מיום היותו לראשונה מעסיק.

בחוק נקבעה תקופה מינימלית של 30 ימי הפרה שרק ממנה ואילך ניתן יהיה לראות באי רישום, או אי התשלום של דמי הביטוח כהפרה אשר מאפשרת למוסד לחייב את המעסיק בתשלום והסכום המירבי לחיוב המעסיק. אם בעקבות תביעה של העובד לגמלה נמצאה תקופת הפרה של המעסיק ביום העילה, ישלח המוסד למעסיק מכתב דרישה בדואר רשום בדבר הכוונה לחייבו בסכום הגמלה, במידה והמעסיק לא טען את טענותיו בכתב בחוק 45 ימים, יראו את ההודעה על כוונת החיוב כדרישת תשלום שנמסרה למעסיק במועד.

4.6 חוק להגברת האכיפה של דיני העבודה, התשע"ב-2011

ביום 19.12.2011 פורסם ברשומות החוק להגברת האכיפה של דיני העבודה, התשע"ב-2011 (להלן: "החוק"). חוק זה נכנס לתוקף ביום 19.6.2012. להלן עיקרי החוק:

מטרת החוק הנה להגביר ולייעל את אכיפתם של דיני העבודה באמצעות הטלת עיצומים כספיים על מעסיקים המפרים הוראות מסוימות בחוקי עבודה וכן בהטלת אחריות אזרחית ופלילית על מזמיני שירות בענפי השמירה והאבטחה, הניקיון וההסעדה.

(1) הטלת עיצום כספי על מעביד

מפקח עבודה בכיר, שמינה שר התמ"ת (להלן: "הממונה"), רשאי להודיע למעביד, על כוונה להטיל עליו עיצום כספי, בשל הפרת הוראות חיקוקי עבודה, המנויות בתוספת השניה. בין ההוראות המנויות בתוספת השניה מצויות, בין היתר, חובות אלה: ניהול פנקס חופשה, ניהול פנקס שעות עבודה, תליית תקנון למניעת הטרדה מינית, תשלום גמול שעות נוספות וגמול עבודה במנוחה השבועית, מסירת פירוט שכר עבודה, תשלום שכר מינימום ואיסור פיטורי עובדת לפי סעיף 9 לחוק עבודת נשים.

שיעור העיצום הכספי יהיה בהתאמה להוראת החוק אותה הפר המעביד, בשלושה מדרגים, כדלקמן:

1. בגין הפרת הוראה המנויה בחלק א' לתוספת השניה (למשל - ניהול פנקס חופשה, ניהול פנקס שעות עבודה ותליית תקנון למניעת הטרדה מינית) - 5,680 ש"ח, ולגבי יחיד, המעסיק עובדים שלא במסגרת עסק, משלח יד או פעילות ציבורית - 2,840 ש"ח.
2. בגין הפרת הוראה המנויה בחלק ב' לתוספת השניה (למשל - האיסור לנכות משכר עבודה שלא לפי חוק הגנת השכר והאיסור להעסיק עובדת בחופשת לידה) - 22,730 ש"ח, ולגבי יחיד, המעסיק עובדים שלא במסגרת עסק או משלח יד - 11,360 ש"ח.
3. בגין הפרת הוראה המנויה בחלק ג' לתוספת השניה (למשל - תשלום שכר מינימום ואיסור פיטורי עובדת לפי חוק עבודת נשים) - 39,770 ש"ח, ולגבי יחיד, המעסיק עובדים שלא במסגרת עסק או משלח יד - 19,880 ש"ח. תשלום העיצום לא יגרע מהאחריות הפלילית אך אדם, שהואשם בהליך פלילי, לא יחויב בשל אותה הפרה בתשלום עיצום כספי.

(2) התראה מנהלית למעביד

הממונה יכול למסור למעביד התראה מנהלית, במקום הודעה על עיצום כספי. ההתראה המנהלית מאפשרת למעביד לתקן את ההפרה מבלי שיוטל עליו עיצום כספי.

(3) הטלת עיצום כספי על מזמין שירות

במקרים בהם הוחלט להטיל עיצום כספי על קבלן, יוזהר מזמין השירות, כי יוטל עליו עיצום כספי אם ההפרה לא תתוקן או אם מזמין השירות לא יבטל את חוזה ההתקשרות עם הקבלן.

(4) אחריות אזרחית של מזמין שירות

טוטל אחריות אזרחית על מזמין שירות, בגין הפרה, שביצע קבלן של הוראת חוק בתוספת השלישית, או בגין הפרה של הוראות צווי ההרחבה בדבר תשלום דמי הבראה, נסיעות, פנסיה ותוספת יוקר. אחריות כאמור טוטל על מזמין השירות בהתקיים התנאים הקבועים בחוק.

בהליך אזרחי יחולו על מזמין השירות מספר הגנות, בין היתר, כאשר ההפרה תוקנה או כאשר מזמין השירות ביטל את החוזה עם הקבלן, בשל הפרת החובה.

(5) אחריות פלילית של מזמין שירות

על מזמין השירות חלה חובת פיקוח, בנוגע להוראות שונות, והפרת חובת הפיקוח תקים אחריות פלילית על מזמין השירות. האחריות הפלילית טוטל על מזמין השירות, אם לא הוכיח, כי התקיים אחד מאלה:

1. הוא עשה כל שניתן למנוע העבירה.
2. הוא הסתמך על בדיקות תקופתיות, שנערכו בידי בודק שכר מוסמך.
3. מעשה העבירה תוקן.
4. הוא ביטל את החוזה עם הקבלן בשל העבירה, ולא היה בביטול משום חוסר תום לב.

(6) בודק שכר מוסמך

שר התמ"ת רשאי לתת לאדם תעודת הכרה כבודק שכר מוסמך (להלן: "בודק"), לצורך עריכת בדיקות תקופתיות כאמור בחוק זה לעניין התאמת תנאי העבודה של עובדים למשפט העבודה. מזמין שירות, שהסתמך על בדיקות תקופתיות של בודק יהיה מוגן מפני הטלת אחריות אזרחית ופלילית.

ביום 31.7.2017 פורסמו ברשומות תקנות להגברת האכיפה של דיני העבודה (בודק שכר מוסמך), התשע"ז-2017 שעניינן זהות בודק השכר והכשרתו.

על פי תקנות בודק שכר, מקצוע או תואר אקדמי מתאים לעניין הכרה בבעל מקצוע או בבעל תואר אקדמי כבודק שכר הוא אחד מאלה:

1. חשב שכר שבידו תעודת גמר קורס חשבי שכר שהעניקו האגף להכשרה או לשכת רואי החשבון בישראל, אם ועדת קבלה שוכנעה כי עסק בחשבות שכר בהיקף עבודה נדרש.

2. רואה חשבון, אם ועדת קבלה שוכנעה כי עסק בראיית חשבון או בחשבות בהיקף עבודה נדרש, או שוכנעה שערב תחילתן של תקנות אלה ערך במסגרת עיסוקו בבדיקות במשך 12 חודשים לפחות.

3. עורך דין, אם ועדת קבלה שוכנעה כי עסק בדיני עבודה במשרה בהיקף הנדרש.

4. מבקר פנימי, כמשמעותו בחוק הביקורת הפנימית, התשנ"ב, 1992 אם ועדת קבלה שוכנעה כי עסק במסגרת עיסוקו בתחומי שכר עבודה ודיני עבודה בהיקף עבודה נדרש.

5. יועץ מס מייצג, אם ועדת קבלה שוכנעה כי עסק במסגרת עיסוקו בתחומי שכר עבודה ודיני עבודה בהיקף עבודה נדרש.

6. כלכלן או מי ששימש בעבר מפקח עבודה, אם ועדת קבלה שוכנעה כי עסק במסגרת עיסוקו בתחומי שכר עבודה ודיני עבודה בהיקף עבודה נדרש.

ועדת קבלה יכולה לבחון את התקיימות התנאים הללו על בסיס מסמכים בכתב או לבצע ריאיון למועמד.

7) הכשרת בודקי שכר

מנהל האגף להכשרה מקצועית ולפיתוח כוח אדם במשרד העבודה והרווחה (להלן: "המנהל") יורה על תכנית לימודים להכשרת בודק שכר מוסמך, בהיקף שלא יעלה על 150 שעות, שתכלול הכשרה עיונית ומעשית. הלימודים יהיו בתחומים הבאים: חוקי העבודה, הסכמים קיבוציים וצווי הרחבה, מערכות שכר, חשבונאות כללית וחשבות שכר מתקדמת, תפקידי בודק שכר מוסמך וכללי אתיקה.

בהתאם לתקנות בודק השכר, המנהל, בהתייעצות עם ועדת המקצוע, רשאי להכיר במוסד לימודים מוכר לביצוע תכנית הכשרה. כמו כן, המנהל יערוך בחינה עיונית ובחינה מעשית למי שסיים בהצלחה את תכנית ההכשרה במוסד לימודים מוכר.

מי שעמד בדרישות תכנית ההכשרה ובבחינות, יקבל תעודת מקצוע בודק שכר מוסמך.

מי שקיבל תעודת הכרה לפי סעיף 40 לחוק הגברת האכיפה יעבור מזמן לזמן השתלמות במוסד לימודים מוכר בנושאים הקשורים לתחומי עבודתו של בודק השכר המוסמך ונחוצים לשמירה על כשירותו המקצועית. בהתאם לתקנות בודק שכר, יראו ברואה חשבון כמי שעומד בדרישות תקנות בודק שכר עד תום 9 חודשים מיום פרסומן של תקנות בודק שכר, קרי. 30.4.2018.

4.7 תשלום דמי חגים

נושא הזכאות לתשלום עבור ימי חג, לכלל העובדים במשק, הוסדר בצו ההרחבה לקיצור שבוע העבודה ל-43 שעות שבועיות.

לעניין עובד חודשי - הצו לקיצור שבוע העבודה קובע, כי "עובד חודשי לא יהיה זכאי לתשלום נפרד עבור ימי החג".

לעניין עובד שנתני ויומי - הצו לקיצור שבוע העבודה קובע כי עובד בשכר (עובד שנתי או יומי) זכאי לתשלום עבור ימי החג, לאחר שלושה חודשי עבודה במקום העבודה, אם הוא לא נעדר מהעבודה סמוך ליום החג (יום לפני החג ויום אחרי), אלא בהסכמת המעביד. הזכות הינה לתשלום מלא בעבור 9 ימי חג על פי חגי דתם או בחגי ישראל, לפי בחירתם (לפי חגי ישראל 2 ימי ראש השנה, יום הכיפורים, 2 ימי חג הסוכות, 2 ימי חג הפסח, חג השבועות ויום העצמאות).

עוד נקבע בצו ההרחבה לקיצור שבוע העבודה כי עובד כאמור לא יהיה זכאי לימי חג החלים בשבת.

ואולם, צו ההרחבה לקיצור שבוע העבודה, מסייג את תחולתו וקובע כי לא יחול על עובדים, שלגביהם נקבעו הוראות עם תנאים עדיפים בהסכמים קיבוציים ומעסיקיהם.

הוראות עדיפות קיימות לדוגמה בצו ההרחבה בענף תעשיית הפלסטיקה מיום 1/7/1986 ובצו הרחבה בתעשיית הקרמיקה, הזכוכית ומוצריהם מיום 28/10/1974 אשר קובעים, בין היתר, כי בכפוף להתקיימות התנאים שבצו, ישולם לעובד בשכר עבור ימי החג גם אם חלו בשבת.

4.7.1 עבודה בחגים, בערבי חג ובחול המועד
בהתאם להסכמים קיבוציים בענפים שונים

שיעור הגמול בעד עבודה בחג	שעות עבודה בחול המועד	שעות עבודה בערב חג	הענף
150%	אין התייחסות	שווה ליום עבודה ביום שישי	מסחר ושירותים
200% (1)150%	אין התייחסות לפי הסיכום שבין הנהלת המפעל לנציגי העובדים	אין התייחסות (2) ערבי חג - 7 בתשלום מלא כמקובל ערב כיפור ופסח - 5 בתשלום מלא כמקובל	מתכת התאחדות התעשיינים התאחדות המלאכה והתעשייה
175%	אין התייחסות	ערבי חג - 7 שעות בתשלום של 8. ערב יום כיפור וערב יום ראשון של פסח - 6 שעות בתשלום של 8.	טקסטיל והלבשה
175%	אין התייחסות	6 שעות בתשלום של יום עבודה רגיל (ערב חג שחל ביום שישי 5 שעות בתשלום מלא)	חקלאות
150%	אין התייחסות	לפי חוק (אין התייחסות)	שמירה ואבטחה
200%	אין התייחסות	ערבי חג - 7 שעות בתשלום של 8 ערב יום כיפור, וערב יום ראשון של פסח - 6 שעות בתשלום של 8	פלסטיקה
150%	לפי הסיכום עם נציגות העובדים	5 שעות בתשלום של יום עבודה מלא	מוסכים
175% או (3)200%	חול המועד - פסח וסוכות - 5 שעות.	ערב ראש השנה, ערב יום כיפור, ערב סוכות חג ראשון ערב פסח חג ראשון ערב יום העצמאות ובערב שבועות - חצי יום ולא פחות מ-4 שעות. בפורים - 6 שעות. בחנוכה באחד מימי החג - חצי יום ולא פחות מ-4 שעות.	עובדי ההסתדרות

(1) בצו ההרחבה לענף המתכת החשמל האלקטרוניקה והתכנה (בשונה מן ההסכם הקיבוצי) נקבע כי בעד עבודה בימי מנוחה מוכרים, יקבלו העובדים תוספת בשיעור של 100% משכרם הכולל (סה"כ 200%).

(2) בצו ההרחבה לענף המתכת החשמל האלקטרוניקה והתכנה (בשונה מן ההסכם הקיבוצי) נקבע כי בערב חג יעבדו 7 שעות בתשלום של 8. ובערב יום כיפור וערב יום ראשון של פסח יעבדו 6 שעות בתשלום של 8.

(3) עבודה בחג עצמו או במוצאי חג עד 22.00 תזכה את עובדי ההסתדרות בתשלום של 175% מהשכר הרגיל, ובנוסף - תמורה של שעת חופשה בעד כל שעה שבה הועסקו בחג. בעד עבודה בשעות 6.00-22.00 בליל החג או ליל יום העצמאות, ובמוצאי חג ויום העצמאות יהיו עובדי ההסתדרות זכאים לתשלום של 200% מהשכר הרגיל, ובנוסף - תמורה של שעת חופשה בעד כל שעה שבה הועסקו בשעות כאמור.

4.7.2 גמול עבודה בחג

סעיף 18א לפקודת סדרי שלטון ומשפט קובע, כי דין עבודה בימי חג, כדין עבודה במנוחה השבועית. על-פי סעיף 17 לחוק שעות עבודה ומנוחה "העובד עובד בשעות המנוחה השבועית או בחלק מהן: ...ישלם לו המעביד בעד שעות אלה שכר עבודה לא פחות מ- 1.5 משכרו הרגיל. היה שכרו של העובד, כולו או חלקו, לפי כמות התוצרת, ישלם לו המעביד בעד כל יחידה שנעשתה בשעות המנוחה השבועית שכר עבודה לא פחות מ- 1.5 מהשכר המשתלם בעד כל יחידה שנעשתה בשעות העבודה הרגילות";

משילוב שתי ההוראות משתמע, כי יש לשלם לעובדים בעבור עבודתם בחג, לפחות 150% משכרם (תוספת של 50% על שכרם). מובן, שאם חל על העובד ועל המעביד הסכם קיבוצי, צו הרחבה או חוזה אישי, המעניקים גמול גבוה יותר מהמחויב על-פי חוק, יחויב המעביד בשיעור הגמול האמור.

עם זאת, מן הראוי לציין, כי בע"ע 300360/98 נחום צמח נ' ש.א.ש. קרל זינגר צפון (1986) בע"מ נקבע, שאם העובד עובד בחג, שלא מתוך בחירה אלא מתוך כורח, זכאי הוא לתשלום בעבור אותו יום כיום עבודה, בצירוף הגמול בעבור עבודה בחגים, דהיינו, יהיה זכאי לתוספת של 150% לשכרו.

בסוגיית המונח "כורח" בית הדין הארצי הדגיש כי העסקה מכוח "כורח", בהעדר ראייה לסתור, היא גם במצב שבו שיבוץ עובדים נעשה באמצעות סידור עבודה שנקבע על ידי המעסיק, וזאת גם אם לצורך שיבוץ סידור העבודה מתבקשים העובדים לשלוח מראש את בקשותיהם, העדפותיהם או משמרות ספציפיות שבהן אין באפשרותם

לעבוד. כל עוד לא הוכח על ידי המעסיק אחרת הרי שגם אם השיבוץ נעשה בשיתוף עם העובדים ובהתחשב בבקשותיהם והעדפותיהם, בסופו של דבר, המעסיק הוא זה שקובע את סידור העבודה ומסכים לו, ועל כן נראה בכך "כורח" לצורך הזכאות לדמי חגיגים.

כמו כן, פסק ביה"ד הארצי כי גם במקומות שבהם נהוג בדרך קבע לעבוד בימי חג, אין די בכך שבעת קבלת עובד לעבודה מובא הדבר לידיעתו כדי ללמד כי עסקינן בעובד אשר ידע על כך ועבד שלא מתוך כורח. לא ניתן לזהות באופן גורף, בין "ידיעה" על היקף העבודה במקום עבודה, לבין "בחירה" של עובד לעבוד בימי חג, וההכרעה תהיה תמיד בהתאם לנסיבות כל מקרה ומקרה [נע"ע 38313-03-18 איל"ן איגוד ישראלי לילדים נפגעים (ע"ר) נגד מיכאל מוחדינוב].

4.8 ימי שמחה ואבל - כללי

4.8.1 ימי שמחה

חוקי העבודה אינם מקנים לעובד זכות להיעדר בתשלום, לרגל ימי שמחה. זכות זו מעוגנת בהסכמים קיבוציים/צווי הרחבה סקטוריאליים, הסכם או נהוג במקום העבודה. עובד שלא חל עליו הסכם קיבוצי/צו הרחבה המקנה זכות זו אינו זכאי לתשלום עבור ימי שמחה אלא אם קיים הסכם או נהוג במקום העבודה.

4.8.2 ימי אבל

החל מ-1 ביולי 2000 בהתאם לצו ההרחבה לקיצור שבוע עבודה ל 43 שעות עבודה, חלה חובה על כלל המעבידים במשק לשלם לעובד שעבד במקום העבודה לפחות 3 חודשים והמקיים חובת אבלות (במות הורים, ילדים, בן זוג, אחים ואחיות) מטעמי דת או נהוג ("שבעה"), ואשר אינו עובד באותם ימים, לשלם את שכרו עבור ימי העבודה שנעדר בהם, ולא יותר משבעה ימים קלנדריים.

יש לציין, כי מעבידים הכפופים להסכם קיבוצי, צו הרחבה ענפי, חוזה אישי, או נהוג אשר קובעים הוראה המיטיבה עם העובד, מעבר לקבוע בצו ההרחבה האמור, יהיו מחויבים על-פי ההוראה המיטיבה.

4.9 ימי בחירה

הזכות ליום בחירה אינה מוכרת בחוק. זכות זו מעוגנת במסגרת הסכם קיבוצי, או צו הרחבה, או חוזה אישי, נהוג או הסכם במקום העבודה - ומעניקה לעובד זכות להיעדר מעבודתו יום נוסף, בתשלום, בנוסף על ימי החג המגיעים לכל עובד, מבלי שיום זה ינוכה מסך ימי החופשה העומדים לרשותו. ההסכמים הקיבוציים

שבהם נקבעה זכות זו, מפרטים בדרך-כלל אלו ימים ייחשבו כימי בחירה. עובד אשר לא חל עליו הסכם קיבוצי ו/או הרחבה כאמור, ולא נקבעה זכות זו בחוזהו האישי, אינו זכאי ליום בחירה, והיעדרות ביום כאמור תנוכה משכרו או מימי החופשה שלו.

עם זאת יצוין, כי על פי סעיף 6(ב) לחוק חופשה שנתית, התשי"א-1951, רשאי עובד לקחת יום אחד מתוך ימי החופשה השנתית לה הוא זכאי במועד שיבחר, ובלבד שהודיע על כך למעבידו 30 ימים מראש לפחות.

על פי תיקון לחוק חופשה שנתית מיום 31.05.2010, בנוסף לאמור בסעיף 6(ב) לחוק כמפורט לעיל, העובד יהיה רשאי לבחור יום חופשה נוסף **מתוך** ימי החופשה השנתית לה הוא זכאי באחד מהימים המנויים בתוספת. ברשימת הימים בתוספת נכללים, בין היתר, את ימים אלה: ערבי החג, פורים, ל"ג בעומר, ערב חג המולד, ערב חג הפסחא, ערב חג הפסקת הצום (ערב עיד אלפיטר), ערב חג הקורבן (ערב עיד אלאדחא), יום האישה הבינלאומי, יום הזיכרון לשואה ולגבורה, יום ירושלים, אחד במאי וראש השנה האזרחית.

4.10 דמי מחלה

זכאות דמי מחלה על-פי חוק דמי מחלה		
יום היעדרות	דמי מחלה	שעור התשלום
ראשון	אין תשלום	-
שני	תשלום מחצית דמי מחלה	50% משכר יום רגיל*
שלישי	תשלום מחצית דמי מחלה	50% משכר יום רגיל*
רביעי +	תשלום מלא דמי מחלה	100% משכר יום רגיל**
צבירה		
1. חודש עבודה מלא מזכה ב-1.5 ימים לדמי מחלה.		
2. חודש עבודה חלקי מזכה בחלק היחסי.		
3. ניתן לצבור 90 ימי זכאות לכל היותר.		

* עד ליום 01.04.2011 היה שעור התשלום 37.5% משכר העבודה הרגיל.

** עד ליום 01.04.2011 היה שעור התשלום 75% משכר העבודה הרגיל.

4.10.1 חוק דמי מחלה (תיקון מס' 6), התשפ"ב-2022

בהתאם לתיקון לחוק, החל מיום 1.6.2022, עובד שחלה במחלה ממארת או מחלה שנדרש בשלה טיפול קבוע בדיאליזה, ונעדר בשל כך מעבודתו לשם טיפול תקופתי או בדיקות תקופתיות, אף לאחר החלמתו, יהיה זכאי לקבל ממעסיקו תשלום דמי מחלה החל מהיום הראשון להיעדרו או מחלקו, בכפיפות לתקופת הזכאות המקסימלית (90 ימים), ובלבד שמסר למעסיקו אישור רפואי בכתב כי הטיפול או הבדיקה נדרשים בקשר לאותה מחלה.

4.10.2 פיטורי עובד בזמן מחלה

נקבע בחוק דמי מחלה, כי מעביד לא יפטר עובד, שנעדר מעבודתו עקב מחלה כל עוד העובד זכאי לנצל את התקופה הצבורה לו לדמי מחלה, וזאת עד לתקופת הזכאות המקסימאלית כמשמעותה בסעיף 4 לחוק דמי מחלה.

הכלל האמור, לא יחול כאשר מקום העבודה של העובד פסק מלפעול או אם המעביד פשט את הרגל ואם הוא תאגיד, ניתן בעניינו צו פירוק. כמו כן, הכלל לא יחול במצבים שבהם המעביד הודיע על כוונתו לפטר את העובד, בהודעה מוקדמת כמשמעותה בחוק הודעה מוקדמת לפיטורים ולהתפטרות, התשס"א-2001, בטרם נעדר העובד מעבודתו עקב מחלתו (החל מיום 15.7.09, על פי חוק ההתייעלות הכלכלית (תיקוני חקיקה ליישום התוכנית הכלכלית לשנים 2009 ו-2010), התשס"ט-2009).

4.10.3 צבירת ימי מחלה

על פי סעיף 4 לחוק דמי מחלה עובד צובר תקופת זכאות לדמי מחלה של יום וחצי לכל חודש עבודה מלא ולא יותר מ-90 יום, בניכוי התקופה בעדה קיבל דמי מחלה.

בחודש עבודה חלקי בו העובד עבד רק חלק מימי העבודה יצבור העובד ימי מחלה יחסיים.

בהתאם לתיקון חוק דמי מחלה, אשר נכנס לתוקף ביום 01.04.2011, אופן צבירת ימי מחלה בחודש עבודה חלקי יהיה כדלקמן:

יש לחלק את מספר ימי העבודה בפועל של העובד בחודש ב-25 כאשר העובד מועסק שישה ימי עבודה בשבוע וב-21 ו-2/3 כאשר העובד מועסק חמישה ימי עבודה בשבוע, ולהכפיל ב-1.5.

4.11 (1) אורך שבוע העבודה יקוצר כך ששבוע העבודה לעובדים המועסקים במשרה מלאה יעמוד על 40 שעות עבודה בשבוע ו-173.333 שעות עבודה בחודש החל מיום 1 באפריל, 2024 ללא הפחתה בשכר בשל קיצור שבוע העבודה.
(2) החל מיום 01.04.2024 יקוצר שבוע עבודתם של העובדים המועסקים 42 שעות עבודה בשבוע על ידי הפחתת חצי שעת עבודה (30 דקות) בכל יום בימים א' עד ד.

4.12 חוק עבודת נשים

חוק עבודת נשים, התשי"ד-1954 עוסק בהגנה על האישה העובדת בשלושה תחומים:

א. עבודות אסורות ומוגבלות; ב. עבודת לילה; ג. הריון, לידה וטיפול פוריות

החוק מעניק לאשה זכויות בתקופת טיפול בהפריה חוץ גופית, בתקופת ההיריון, ובתקופה שלאחר ההיריון. במסגרת החוק נקבעה זכות האישה לחופשת לידה וזכות האישה להיעדר מן העבודה במהלך ולאחר ההיריון בהתאם לתנאים שנקבעו בחוק. כמו כן הוגבלו פיטורי אישה במהלך ההיריון ובתנאים מסוימים אף לאחריו.

גם גבר יכול לצאת לחופשת לידה, בכפוף ובהתאם לתנאים הקבועים בחוק עבודת נשים (תיקון 14) הוראת שעה התשנ"ז-1997 (תקף עד שנת 2001) ובחוק הביטוח הלאומי.

חופשת לידה

חופשת הלידה לה העובדת זכאית תלויה בותק של העובדת טרם יציאתה לחופשת לידה:

עובדת שעבדה 12 חודשים או יותר אצל אותו מעביד או באותו מקום עבודה - עפ"י סעיף 6 (ב(1)) לחוק, אורך חופשת הלידה של עובדת, שעבדה 12 חודשים או יותר אצל אותו מעביד או באותו מקום עבודה, הינו 26 שבועות. העובדת יכולה להקדים את חופשת הלידה ב-7 שבועות או פחות מזה, כרצונה, לפני יום הלידה המשוער, והשאר אחרי יום הלידה.

לפי סעיף 6(ב2)) לחוק, עובדת רשאית לקצר את חופשת הלידה, ובלבד שחופשת הלידה לא תפחת מ-15 שבועות, או מתקופה זו בתוספת הארכות של חופשת הלידה, אם מימשה את זכותה להאריכה (בשל אישפוז העובדת בתוך חופשת הלידה ו/או אישפוז הילוד ו/או לידה של יותר מילד אחד).

עובדת, שהודיעה על רצונה לקצר את חופשת הלידה, לא יוכל המעביד לדחות את החזרתה לעבודה למשך 3 שבועות מיום שהודיעה כאמור.

עובדת שעבדה פחות מ-12 חודשים אצל אותו מעביד או באותו מקום עבודה - חופשת הלידה של עובדת, שעבדה פחות מ-12 חודשים אצל אותו

מעביד או באותו מקום עבודה, היא 15 שבועות. העובדת יכולה להקדים את חופשת הלידה ב-7 שבועות או פחות מזה, כרצונה, לפני יום הלידה המשוער, והשאר אחרי יום הלידה.

חופשה ללא תשלום - בהתאם לסעיף (ד7) לחוק, עובדת תהיה רשאית להיעדר מהעבודה, מתום חופשת הלידה, מספר חודשים כ-1/4 ממספר החודשים שבהם עבדה אצל אותו מעביד או באותו מקום עבודה, אך לא יותר מ-12 חודשים מיום הלידה (כאשר חלק של חודש לא יבוא במניין). במידה והעובדת בוותק של 12 חודשים ומעלה, ממספר החודשים שהעובדת תהיה רשאית להיעדר, יופחתו מספר השבועות בהם חופשת הלידה שנוצלה ע"י העובדת לפי סעיף (ב6(1)) לחוק עלתה על 14 שבועות, או על תקופה של 14 שבועות בתוספת הארכות.

עובדת שנעדרה מכוח פיסקה זו והתייצבה לעבודה לפני תום תקופת חופשתה, או הביעה רצונה לחזור לעבודה כאמור, לא יוכל המעביד לדחות את החזרתה לעבודה יותר מ-4 שבועות מיום שהתייצבה או הביעה רצונה לחזור.

חופשת לידה חלקית לעובד - החוק קובע את זכאותו של העובד לחופשת לידה חלקית בתקופת חופשת הלידה שנותרה לאשתו, מתום ששת השבועות הראשונים שלאחר יום הלידה. לשם כך נדרש שאשתו תהיה זכאית לחופשת לידה, שהיא הסכימה בכתב לוותר על החלק האמור מחופשת הלידה וכן שהיא תעבוד בתקופה זו.

כמו כן, עובד יהיה זכאי לצאת לחופשת לידה אם ילדו נמצא בהחזקתו ובטיפולו הבלעדי, מחמת נכות או מחלה של בת הזוג. זכאות העובד לחופשת לידה תחל ביום שבו החלו להתקיים לעניינו תנאים אלה, ותקופת חופשת הלידה תהא למשך יתרת חופשת הלידה שלא נוצלה על ידי בת הזוג כל עוד מתקיימים תנאים אלו. כפוף לכך, העובד יכול להיות זכאי לחופשת לידה מלאה של 26 שבועות, וכן להארכות הקבועות בחוק בשל אשפוז הילד ולידה של יותר מילד אחד.

חופשת הלידה החלקית של עובד לא תעלה על 15 שבועות בתוספת ההארכות (בשל אשפוז היולדת או הנולד כמפורט בחוק או בשל לידה של יותר מילד אחד), אם מתקיימים שני תנאים מצטברים כלהלן:

1) העובד עבד אצל המעביד או באותו מקום עבודה פחות מ-12 חודשים עד יציאתו לחופשת הלידה;

2) אשתו עבדה במשך 12 חודשים לפחות אצל אותו מעביד או באותו מקום עבודה לפני יציאתה לחופשת לידה.

ביום 2.4.17 פורסם ברשומות חוק שינויים בהסדר תקופת הלידה וההורות (תיקוני חקיקה), התשע"ז-2017 שבמסגרתו תוקנו שני חוקים עיקריים: חוק עבודת נשים, התשי"ד-1954 (תיקון מס' 57) וחוק הביטוח הלאומי (נוסח משולב), התשנ"ה-1995 (תיקון מס' 193) התיקון לחוק עבודת נשים, כי עובד שאשתו ילדה, יוכל לנצל 7 ימים מתוך תקופת הלידה וההורות של אשתו, בתנאי שהיא הסכימה לוותר בכתב על דמי הלידה בעד השבוע האחרון.

בהתאם לתיקון לחוק הביטוח הלאומי, עובד יהיה זכאי לצאת לחופשת לידה בת שבוע אחד ומעלה במקום פרק זמן מינימלי של שלושה שבועות. ובלבד שפרק זמן זה הוא השבוע האחרון לתקופת הלידה וההורות של בת זוגו.

תקנת עבודת נשים (חופשת לידה חלקית לעובד שאשתו ילדה), התשנ"ט, 1999 קובעות כי על עובד המעוניין לצאת לחופשת לידה למסור למעבידו הצהרה חתומה בידו ובידי אשתו, 30 ימי עבודה לפחות לפני היום שבו הוא מעוניין להתחיל את חופשת הלידה. אם לא היה באפשרותו למסור הודעה כאמור במועד מסיבות שלא יכול היה לצפותן מראש, עליו למסור את ההודעה במועד המוקדם ביותר האפשרי.

תיקון 60 לחוק - הארכת חופשת לידה לגבר שבת זוגו ילדה יותר מילד אחד חוק עבודת נשים (תיקון מס' 60) התשע"ח-2018

ביום 31.5.2018 פורסם ברשומות חוק עבודת נשים (תיקון מס' 60), התשע"ח, 2018 שעניינו הארכת חופשת הלידה של אבות עד שלושה שבועות.

בהתאם לתיקון לחוק, עובד שבת זוגו ילדה בלידה אחת יותר מילד אחד יהיה רשאי לממש בתוך תקופת הלידה וההורות של בת זוגו, החל מיום הלידה ואילך, תקופה אחת רצופה של לפחות 7 ימים ולכל היותר שבועיים מתוך שלושת השבועות האמורים בעד כל ילד נוסף שנולד באותה לידה, לצורך טיפול בילדו במקום בת זוגו ובהסכמתה.

בהתאם לדברי ההסבר להצעת החוק, התיקון לחוק מאפשר החלפה בין האב לאם, גם לעניין זכאותם לדמי לידה מהביטוח הלאומי עבור שלושת השבועות האמורים.

תחילתו של התיקון לחוק הוא ב-1 בחודש שלאחר תום חודשיים מיום פרסומו, קרי ביום ה-1.8.2018 והוא יחול על עובדת שילדה ביום תחילתו של חוק זה ואילך ועל בן זוגה של עובדת כאמור.

חוק עבודת נשים (תיקון מס' 61), התשע"ט-2019

ביום 6.1.2019 פורסם ברשומות חוק עבודת נשים (תיקון מס' 61), התשע"ט-2019, שעניינו בין היתר היעדרות עובדת בשל בדיקות הריון.

היעדרות עובדת בהריון לא תעלה על 40 שעות במשך חודשי הריונה לעובדת במשרה מלאה כנהוג במקום העבודה או על החלק היחסי מ-40 שעות כאמור, בהתאם לשיעור חלקיות המשרה. שיעור חלקיות המשרה יחושב כיחס שבין שעות העבודה של העובדת בחודש ובין מספר שעות עבודה בחודש במשרה מלאה כנהוג במקום העבודה או 182 שעות, לפי הנמוך.

אורך חופשת הלידה

חופשת הלידה לעובדת בוותק של 12 חודשים ומעלה	חופשת הלידה לעובדת שעבדה פחות מ-12 חודשים ומשך הזכאות לדמי לידה	
26 שבועות	15 שבועות	1. לידת ילד יחיד
26 שבועות + 3 שבועות נוספים בעד כל ילד נוסף החל מהילד השני באותה לידה	15 שבועות + שלושה שבועות נוספים בעד כל ילד נוסף החל מהילד השני באותה לידה	2. לידה של יותר מילד אחד
נוסף לחופשת הלידה כאמור לעיל - תקופת האשפוז עד למקסימום של 4 שבועות		3. אשפוז היולדת לתקופה העולה על שבועיים במהלך חופשת הלידה
נוסף לחופשת הלידה כאמור בסעיפים 1+2 לעיל - תקופת האשפוז עד למקסימום של 20 שבועות		4. אשפוז הנולד לתקופה העולה על שבועיים במהלך חופשת הלידה

עבודת נשים - היעדרויות מותרות

דין היעדרות	משך היעדרות	היעדרות
מחלה	בחמישה ימי עבודה - עד 16 יום לכל סדרה טיפולית בשישה ימי עבודה - עד 20 יום לכל סדרה טיפולית כמו כן, עובדת זכאית להביא בחשבון לפי בחירתה, גם חלקי ימים שבהם נעדרה. היעדרות של חלקי ימים לא תעלה על 40 שעות בשנה לעובדת המועסקת במשרה מלאה כנהוג במקום עבודה או על החלק היחסי מ-40 שעות בהתאם לחלקיות המשרה.	טיפול פוריות (1) עד 4 סדרות טיפוליות בשנה
ללא ניכוי בשכר	היעדרות עובדת בהריון לא תעלה על 40 שעות במשך חודשי הריונה לעובדת במשרה מלאה כנהוג במקום העבודה או על החלק היחסי מ-40 שעות כאמור, בהתאם לשיעור חלקיות המשרה.	פיקוח רפואי / בדיקות רפואיות בתקופת ההריון
חופשה ללא תשלום	אין הגבלה	היעדרות עובדת בהריון כאשר מקום העבודה מסכן את העובדת או את עובריה (2)
מחלה, במידה והעובדת לא זכאית לגמלת שמירת הריון מביטוח לאומי (3)	אין הגבלה	שמירת הריון
מחלה	שבוע עד שישה שבועות (4)	הפלה
מחלה	עד ששה חודשים מתום חופשת הלידה	היעדרות לאחר חופשת לידה באישור רופא

דין היעדרות	משך היעדרות	היעדרות
ללא ניכוי בשכר	עד ארבעה חודשים מתום חופשת הלידה	הפחתת שעת עבודה ביום לאחר חופשת לידה(5)
חופשה ללא תשלום	עד שישה חודשים מתום חופשת הלידה	זכאות עובדת מניקה להיעדר אם עבודתה נאסרה בשל ההנקה(6)
חופשה ללא תשלום(8)	רבע מתקופת עבודתה - עד שנה	חופשה לאחר חופשת הלידה(7)
חופשה ללא תשלום	עד שישה חודשים בתקופת 12 החודשים שלאחר תחילת שהייתה במקלט	שהייה במעון לנשים מוכות(9)

1. עובדת העוברת טיפולי פוריות לרבות הפריה חוץ גפית רשאית להיעדר מעבודתה אם אישר בכתב רופא המטפל בה כי הטיפול מחייב זאת, ובלבד שהודיעה על כך למעבידה מראש.

2. החל מיום 6.9.2007, עובדת בהריון רשאית להיעדר מעבודתה, אם על-פי אישור רופא בכתב, סוג העבודה, מקום ביצוע העבודה או אופן ביצוע העבודה, מסכנים את העובדת בשל היותה בהריון או את העובר. דינה של היעדרות זו כדין חופשה ללא תשלום, אשר לא תפגע בזכויות התלויות בוותק. הוראה זו לא תחול על עובדת שנמצאה לה עבודה חלופית מתאימה.

3. היעדרות בגין שמירת הריון לא תפגע בזכויות התלויות בוותק העובדת.

מבוטחת הזכאית לדמי לידה מהביטוח הלאומי, זכאית במקרה של שמירת הריון, לקצבה מן הביטוח הלאומי בהתאם לתנאים שנקבעו בחוק הביטוח הלאומי. מבוטחת שהייתה בשמירת הריון לפחות 30 יום רצופים, תהא זכאית לגמלה בעד התקופה האמורה, ובעד כל תקופה נוספת של 14 ימים רצופים לפחות, בהם הייתה בשמירת הריון. שיעור הקצבה הוא שכרה הרגיל של העובדת עד למקסימום של 100% מהשכר הממוצע במשק.

יצוין, כי בית הדין הארצי שינה לאחרונה את ההלכה הקיימת וקבע, כי היעדרות מהעבודה לשם קבלת גמלת שמירת הריון הנה על בסיס יומי ולא על בסיס צמצום היקף שעות העבודה ברמה היומית. גמלת שמירת הריון נועדה למצב של היזקקות להשגחה תמידית, ולא מדובר במצב של עבודה

חלקית. משכך עובדת בהריון, אשר נעדרת באופן חלקי, לא תהיה זכאית לגמלת שמירת הריון (עבל 746/08 ביטוח לאומי נ' פזית סאיג-אבוקסיס. ניתן ביום 15.12.09).

החל מיום 6.9.2007, עובדת הנעדרת מהעבודה אם מצבה לרגל ההריון מחייב זאת ובכפוף לאישור רפואי, תהיה זכאית לדמי מחלה מהמעביד בגין תקופת היעדרות זו, בתנאי כי אין היא זכאית לגמלת שמירת הריון מהמוסד לביטוח לאומי או לתשלום עבור היעדרות מכוח דין אחר, הסכם קיבוצי או חוזה עבודה.

4. היעדרות לאחר הפלה העולה על שבוע, מצריכה אישור רופא כי מצב בריאותה של העובדת בעקבות ההפלה מחייב היעדרות ממושכת יותר. מיום 01.04.2016 לידה לאחר השבוע ה-22 נחשבת לידה ולא להפלה ותזכה בדמי לידה.

5. שעת ההורות תהא למי שעובד/ת במשרה מלאה כנהוג במקום העבודה או שהעובד/ת מועסק/ת במשרה שהיקפה 174 שעות בחודש לפחות, לפי הנמוך.

6. עובדת תהיה רשאית להיעדר מעבודתה מתום חופשת הלידה ועד שישה חודשים מיום הלידה, בתקופה שבה היא מניקה, אם הודיעה למעבידה שהיא מניקה, עבודתה נאסרה בשל ההנקה בהתאם לאישור רופא בכתב ולא נמצאה לה עבודה חלופית. דין היעדרות זו כדין חופשה ללא תשלום והיעדרות זו לא תבוא במניין לגבי זכויות התלויות בוותק. זכות זו הינה בנוסף לזכות העובדת לשעת היעדרות במהלך ארבעה חודשים מתום חופשת הלידה.

7. החל מיום 22.03.2010 הזכאות להארכת חופשת הלידה אינה מותנית בוותק (עד למועד זה הזכאות הייתה מוקנית לעובדת שעבדה עד תחילת חופשת הלידה אצל אותו מעביד או באותו מקום עבודה לפחות שנים עשר חודשים רצופים. כמו כן, עד ליום 27.3.2008 תקופת העבודה הנדרשת לצורך זכאות לחופשה ללא תשלום, הייתה עשרים וארבעה חודשים). החל מיום 6.9.2007, תחילתה של החופשה ללא תשלום תהא מתום חופשת הלידה; אב עובד זכאי לחופשה ללא תשלום בתנאים שנקבעו, ובלבד שבת זוגו לא ניצלה זכותה זו במלואה או בחלקה.

8. זמן היעדרות בחופשה ללא תשלום לאחר חופשת הלידה לא יבוא במניין לגבי זכויות התלויות בוותק.

9. הזכות להיעדר עקב שהיה במקלט לנשים מוכות חלה על עובדת השוהה במקלט באישור לשכת הסעד או משרד העבודה והרווחה, ושעבדה אצל אותו מעסיק או באותו מקום עבודה תקופה של שישה חודשים רצופים לפחות. תוקף הזכאות מותנה בהודעה של העובדת על מימושה למעביד בדרך ובמועד שקבע שר העבודה והרווחה.

זכאות להיעדרות עובדת מעבודה עקב שירות בן זוגה במילואים חוק עבודת נשים (תיקון מס' 58) התשע"ז-2017

ביום 3.7.2017 פורסם ברשומות חוק עבודת נשים (תיקון מס' 58), התשע"ז-2017. בהתאם לתיקון לחוק, עובדת תהא רשאית להיעדר ממקום עבודתה שעה אחת ביום, בתקופה שבה בן זוגה שוהה בשירות מילואים, כהגדרתו בחוק שירות המילואים, התשס"ח, 2008 החל ביום הראשון לשירות, בהתקיים כל התנאים המפורטים:

1. תקופת המילואים של בן הזוג לא תפחת מ-5 ימים רצופים.
2. לעובדת ילד שטרם מלאו לו 13 שנים.
3. העובדת מועסקת במשרה מלאה לפי הנהוג במקום עבודתה.
4. העובדת הודיעה למעסיקה על מימוש הזכות והציגה לפניו אישור המעיד על שירות המילואים של בן זוגה.

עוד קובע התיקון לחוק, כי לא ניתן לקבל במקביל גם את זכות ההיעדרות לפי התיקון לחוק וגם זכויות נוספות המקצרות את יום העבודה של העובדת, כגון מימוש הזכות לשעת הורות לפי הוראות סעיף (ג) 3 (3) לחוק או לפי הנהוג במקום עבודתה בעניין שעת הורות. במידה והעובדת זכאית להיעדר מעבודתה פחות משעה ביום, בהתאם לתיקון היא תהיה זכאית להיעדר מעבודתה ביתרת הזמן שבין ההסדר הנהוג במקום עבודתה, ובין שעה אחת.

הוראות אלה יחולו גם על עובד שבת זוגו שוהה בשירות מילואים.

בהתאם לתיקון לחוק, ראש רשות ביטחון רשאי בהחלטה מנומקת בכתב לקבוע כי הוראות אלה לא יחולו על חלק מעובדי אותה הרשות, בשל צורך מבצעי חיוני. "רשות ביטחון" - שרות הביטחון הכללי, המוסד למודיעין ולתפקידים מיוחדים, משטרת ישראל, שירות בתי הסוהר או הרשות הארצית לכבאות והצלה. ההיעדרות המותרת לפי התיקון לחוק היא בנוסף על ההפסקות על פי חוק שעות עבודה ומנוחה, התשי"א-1951 ואין מנכים אותה משכר עבודה

צבירת זכויות בזמן חופשת לידה

מחלה	הבראה	חופשה	פיצויי פיטורים	הפרשות לפנסיה ולקרן השתלמות
כן (1)	כן (2)	לא (3)	כן - ביחס לחופשת הלידה בגינה קמה זכאות לדמי לידה בלבד (4)	כן - ביחס לחופשת הלידה בגינה קמה זכאות לדמי לידה בלבד (בתנאים הקבועים בחוק (ובתקנות)(6))

* בהתאם לתיקון מספר 46 לחוק עבודת נשים, תשי"ד, 1954 החל מיום 22.3.2010 משך חופשת הלידה הוארך מארבעה עשר שבועות לעשרים ושישה שבועות. עם זאת, משך חופשת הלידה לעובדת, שהוותק שלה בעבודה פחות משנים עשר חודשים נותר ארבעה עשר שבועות. בנוסף, תקופת חופשת הלידה המזכה בדמי לידה ותנאי הזכאות לדמי לידה לא שונו.

1. **מחלה** - עפ"י תקנות דמי מחלה, גם בתקופה של חופשת לידה צוברת העובדת זכאות לימי מחלה. מלשון התקנות עולה, כי העובדת תצבור ימי מחלה במשך התקופה בה היא שוהה בחופשת לידה, כאמור בסעיף (ב6) לחוק עבודת נשים. עם זאת יודגש, כי סוגיה זו טרם נידונה בבית הדין לעבודה, וייתכן שבית הדין יפסוק אחרת לכשנושא זה יובא בפניו.

2. **הבראה** - בצו ההרחבה בדבר תשלום דמי הבראה נקבע, כי חופשת לידה נחשבת כוותק לצורך זכאות לדמי הבראה. לאור האמור, נראה, כי העובדת תהיה זכאית לתשלום דמי הבראה עבור התקופה שבה הייתה בחופשת לידה על פי החוק (כאמור בסעיף (ב6) לחוק עבודת נשים). עם זאת יודגש, כי סוגיה זו טרם נידונה בבית הדין לעבודה, וייתכן שבית הדין יפסוק אחרת לכשנושא זה יובא בפניו.

3. חופשה - סעיף 3 לחוק חופשה שנתית קובע, כי באם היה קשר משפטי בין העובד והמעביד כל שנת העבודה, והעובד עבד באותה שנה לפחות 200 ימים במועל, יהיה העובד זכאי למלוא מכסת ימי החופשה על-פי חוק, בהתאם לוותק העובד. בשנה בה נעדרה עובדת עקב חופשת לידה, אם עבדה 200 ימי עבודה במועל - תהיה זכאית למכסה המלאה.

אם עבדה כחות מ-200 ימים, תחושב צבירת החופשה באופן יחסי לפי הנוסחה הבאה:

ימי עבודה בפועל × זכאות מלאה
200

כאשר יחסי העבודה אינם מתקיימים משך שנת עבודה מלאה, החישוב יעשה על בסיס של 240 ימי עבודה.

4. **פיצויי פיטורים** - עפ"י תקנות פיצויי פיטורים, חופשת לידה שבעדה זכאית העובדת לדמי לידה תחשב כוותק מלא לצורך חישוב פיצויי פיטורים. בגין התקופה בגינה אין זכאות לדמי לידה, יבואו במניין עד 14 יום כוותק לפיצויי פיטורים.

5. בהתאם לתקנות עבודת נשים (מועדים וכללים לתשלומים לקופת גמל), התשס"ח-2008 חובת ההפקדה לקופת גמל חלה ביחס לתקופה בה העובד או העובדת זכאים לדמי לידה.

חוק עבודת נשים קובע, כי במידה ומתקיימים 3 תנאים מצטברים המעביד מחויב בהפרשות לגמל (ובכלל זה לקרן השתלמות) גם בתקופת חופשת הלידה:

א. העובדת או העובד עבדו אצל המעביד שישה חודשים לפחות בתכוף לפני תחילת ההיריון של העובדת או של בת זוג של העובד, לפי העניין והתקיימו יחסי עובד ומעביד ביניהם בכל תקופת ההיריון.

ב. העובדת או העובד והמעביד או המעביד בלבד נהגו לשלם תשלומים לקופת גמל (כהגדרתה בחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל), התשס"ה-2005). יצוין, כי עד ליום 01/09/08, החובה הייתה רק לגבי קופות גמל בהם היה קיים חסכון לפנסיה ולקרן השתלמות.

ג. העובדת או העובד שילמו בעד התקופה האמורה את התשלומים החלים עליה.

עבודת נשים - הגבלת פיטורים⁽¹⁾

חריגים	אופי ההגבלה	התקופה
<p>מותר לפטר בהיתר מאת שר התעשייה, המסחר והתעסוקה (להלן: "שר התמ"ת") (2) איסור זה לא חל על עובדת, אשר הוותק שלה אצל אותו מעביד או באותו מקום עבודה אינו עולה על ששה חודשים (3).</p>	<p>איסור פיטורים ואיסור מתן הודעת פיטורים למועד החל בתקופה זו.</p>	<p>מהלך ההיריון</p>
<p>מותר לפגוע בהיקף המשרה בהיתר מאת שר התמ"ת (5). איסור זה לא חל על עובדת, אשר וותקה אצל אותו מעביד או באותו מקום עבודה אינו עולה על ששה חודשים (6).</p>	<p>איסור על פגיעה בהיקף המשרה ובהכנסתה של העובדת (4).</p>	
<p>איסור כאמור אינו חל לגבי עובדת, אשר הועסקה בפועל אצל הקבלן פחות מששה חודשים.</p>	<p>איסור על קבלן כח אדם להפסיק באופן זמני העסקתה של עובדת בהריון. הפסקה כאמור תחשב כפיטורים (6).</p>	
<p>----</p>	<p>איסור פיטורים ואיסור מתן הודעת פיטורים בתקופת היעדרות העובדת בשל ההפלה (7).</p>	<p>הפלה</p>
<p>שר התמ"ת רשאי ליתן היתר לפיטורים בתקופות אלו כאשר שוכנע, כי הפיטורים אינם בקשר ללידה, לחופשת הלידה או להיעדרות כאמור ועסקו של המעביד חדל לפעול או שהמעביד הוכרז כפושט רגל (9).</p>	<p>איסור פיטורים ואיסור מתן הודעת פיטורים למועד החל בתקופה זו.</p>	<p>חופשת הלידה + 60 יום מתום חופשת הלידה (8)</p>

חריגים	אופי ההגבלה	התקופה
----	איסור לפטר עובדת, אשר נעדרת מעבודתה בשל מצבה עקב הלידה, ואיסור מתן הודעת פיטורים למועד החל בתקופה זו.	6 חודשים מתום חופשת הלידה + 60 יום מתום היעדרות זו(10)
מותר לפטר בהיתר מאת שר התמ"ת.	איסור פיטורים ואיסור מתן הודעת פיטורים למועד החל בתקופה זו.	חופשה ללא תשלום לאחר חופשה הלידה(11) + 60 יום מתום היעדרות זו
מותר לפטר בהיתר מאת שר התמ"ת.	איסור פיטורים ואיסור מתן הודעת פיטורים למועד החל בתקופה זו.	חופשה ללא תשלום לצורך הנקה + 60 יום מתום היעדרות זו(12)
מותר לפטר בהיתר מאת שר התמ"ת.	איסור פיטורים ואיסור מתן הודעת פיטורים למועד החל בתקופה זו.	שהיה במקלט לנשים מוכות + 90 יום מתום היעדרות זו(13)
מותר לפטר בהיתר מאת שר התמ"ת(15).	איסור פיטורים בימי היעדרות + 150 ימים מתום היעדרות.	טיפול הפריה חוץ גופית או טיפולי פוריות זו של עובד או עובדת שנעדרו מעבודתם(14)

חריגים	אופי ההגבלה	התקופה
מותר לפטר בהיתר מאת שר התמ"ת(16).	<p>1. העובד או העובדת עבדו אצל אותו מעביד או באותו מקום עבודה שישה חודשים לפחות.</p> <p>2. איסור פיטורים חל בתקופת הטיפולים או 150 ימים לאחר מועד תחילת הטיפולים, לפי המאוחר.</p> <p>3. העובד או העובדת הודיעו למעבידם על הטיפולים לא יאוחר משלושה ימי עבודה ממועד ההודעה המוקדמת לפיטורים או ממועד הפיטורים, ומסרו למעביד אישור רופא תוך 14 ימים מאותו המועד, לפי העניין.</p>	טיפולי הפריה חוץ גפית או טיפולי פוריות של עובד או עובדת שלא נעדרו מעבודתם(16)

1. **חוק עבודת נשים התשי"ד-1954 (להלן: "חוק עבודת נשים"), סעיפים 9 ו-9א.**
2. שר העבודה והרווחה לא יתיר פיטורים כאמור אם הפיטורים הם לדעתו, בקשר להיריון.
3. האיסור חל הן לגבי עובדת קבועה/ארעית/זמנית ובלבד שעבדה אצל אותו מעביד או באותו מקום עבודה לפחות ששה חודשים.
- פיטורי עובדת בהריון, אשר הוותק שלה אינו עולה על ששה חודשים, אינם אסורים על פי **חוק עבודת נשים**. אולם, אם הפיטורים הם בשל ההיריון, יראו בכך אפליה אסורה על פי **חוק שוויון הזדמנויות בעבודה, התשמ"ח-1988**.
4. תחולה של הגבלה זו היא מ-1 במרץ 1998. ביום 7.8.2007 פורסם ברשומות **חוק עבודת נשים** (תיקון מס' 39), התשס"ז-2007. עד לתיקון זה, חל איסור על מעביד לפגוע בהיקף המשרה של עובדת בהריון באופן העלול להקטין את הכנסתה.

5. שר העבודה והרווחה לא יתיר פגיעה בהיקף משרה או בשכר כאמור, אם הפגיעה היא לדעתו בקשר להריון.
6. האיסור חל הן לגבי עובדת קבועה/ארעית/זמנית, ובלבד שעבדה אצל אותו מעביד או באותו מקום עבודה לפחות ששה חודשים.
7. סעיף (לא) לחוק קובע, כי עובדת שהפילה רשאית להיעדר מעבודתה שבוע לאחר ההפלה, ובאישור רופא עד שישה שבועות. על פי ברשומות **חוק עבודת נשים** (תיקון מס' 39), התשס"ז-2007 מיום 7.8.2007, חל איסור לפטר עובדת בתקופת היעדרותה כאמור בסעיף (לא) לחוק.
8. הארכת התקופה בה חל איסור לפטר ל-45 יום הינה מ-1 במרץ 1998. החל מיום 15.2.2007 הוארכה התקופה שבה נאסר לפטר מ-45 יום ל-60 יום.
9. בהתאם **לחוק עבודת נשים** (תיקון מס' 39), התשס"ז-2007 מיום 7.8.2007.
10. היעדרות זו תותר אם אישר רופא כי מצבה עקב הלידה מחייב זאת. דין היעדרות כדין מחלה.

.5

חישוב המס מיגיעה אישית וטבלאות מידע

5. חישוב המס מיגיעה אישית וטבלאות מידע

עמוד	תוכן עניינים
127	5.1 תקרות ההכנסה ושיעורי המס מיגיעה אישית
128	5.2 דמי ביטוח לאומי - ממעבידים
128	5.2.1 עובדים שכירים
133	5.2.2 עובדים "תושבי חוץ" - שיעורי דמי הביטוח (באחוזים)
133	5.3 גביית דמי ביטוח לאומי - מ"לא שכירים"
135	5.4 מדד מחירים לצרכן (לפי בסיס ספטמבר 1951)
141	5.5 מדד תשומה בבנייה למגורים (לפי בסיס אפריל 1975)
146	5.6 שערי חליפין יציגים - ממוצעים חודשיים
146	5.6.1 שער השקל ביחס לדולר
149	5.6.2 שער השקל ביחס לאירו
151	5.7 תוספת יוקר
151	5.7.1 מה-3/1990 עד היום
152	5.8 שיעורי ריבית
152	5.8.1 שיעורי הריבית לפי חוק פסיקת ריבית והצמדה
154	5.8.2 הריבית הבסיסית החודשית מפברואר 1999 (פריים רייט)
158	5.8.3 ריבית החשב הכללי

5.1 תקרות ההכנסה ושיעורי המס מיגיעה אישית

מובאות להלן טבלאות לחישוב המס על הכנסתו של יחיד מיגיעה אישית לשנת 2024 שהשוואה לשנת 2023, בחישוב חודשי ובחישוב שנתי, מצטבר.

לשנת המס 2024				שיעור המס (%)
שנתי		חודשי		
מס מצטבר	הכנסה שנתי	מס מצטבר	הכנסה חודשית	
8,412	עד 84,120	701	עד 7,010	10
13,534	ת- 84,121 עד 120,720	1,128	ת- 7,011 עד 10,060	14
28,150	ת- 120,721 עד 193,800	2,346	ת- 10,061 עד 16,150	20
51,548	ת- 193,801 עד 269,280	4,296	ת- 16,151 עד 22,440	31
153,398	ת- 269,281 עד 560,280	12,783	ת- 22,441 עד 46,690	35
229,192	ת- 560,281 עד 721,560	19,099	ת- 46,691 עד 60,130	47
	מעל 725,560 (*)		מעל 60,130 (*)	50
2,904		242	נקודת זכות	
6,534		545	2.25 נקודות זכות	
7,986		666	2.75 נקודות זכות	

(*) מס יסף 3%

לשנת המס 2023				שיעור המס (%)
שנתי		חודשי		
מס מצטבר	הכנסה שנתי	מס מצטבר	הכנסה חודשית	
8,148	עד 81,480	679	עד 6,790	10
13,087	ת- 81,481 עד 116,760	1,091	ת- 6,791 עד 9,730	14
27,223	ת- 116,761 עד 187,440	2,269	ת- 9,731 עד 15,620	20
49,877	ת- 187,441 עד 260,520	4,157	ת- 15,621 עד 21,710	31
148,451	ת- 260,521 עד 542,160	12,372	ת- 21,711 עד 45,180	35
221,827	ת- 542,161 עד 698,280	18,487	ת- 45,181 עד 58,190	47
	מעל 698,280 (*)		מעל 58,190 (*)	50
2,280		235	נקודת זכות	
6,345		529	2.25 נקודות זכות	
7,755		646	2.75 נקודות זכות	

(*) מס יסף 3%

(*) המידע הניתן בחוזר זה ניתן כשרות ואינו מהווה תחליף למקור. אף נעשו מאמצים להקפיד על דיוק המידע בחוזר זה אין לשכת רואי חשבון אחראית בצורה כלשהיא לתוכנו. כל שימוש בו מחייב בדיקה או קבלת יעוץ על בסיס מקצועי

5.2 דמי ביטוח לאומי - ממעבידים

החל מיום 1.1.2019 עד יום 31.12.2019	החל מיום 1.1.2020 עד יום 31.12.2021	החל מיום **1.1.2022	החל מיום 1.1.2023	החל מיום 1.4.2023	החל מיום 1.1.2024	החל מיום 1.4.2024	בסיס ההכנסה (ש"ח)
43,890	44,020	45,075	47,465	47,465	49,030	49,030	מקסימום ההכנסה לתשלום משכר העובד
5,300	5,300	5,300	5,300	5,571.75	5,571.75	5,880.02	מינימום ההכנסה לתשלום
212	212	212	212	222.87	222.87	*235.2	מינימום ההכנסה ליום*
6,164	6,331	6,331	7,122	7,122	7,522	7,522	בסיס ההכנסה לתשלום דמי ביטוח מופחתים (60% מהשכר הממוצע=12,536)

* לעובד המועסק שבוע עבודה בן 6 ימים (שכר המינימום החודשי מחולק ב-25). לעובד המועסק שבוע עבודה בן 5 ימים, 257.16 ש"ח.
** בחודש ינואר 2022 לא חלו שינויים בסכומים כיוון שהמדד ירד.

5.2.1 עובדים שכירים

להלן טבלת שיעורי הביטוח הלאומי ודמי ביטוח בריאות עבור עובדים שכירים, החל מיום 1.1.2019 (באחוזים)

עדכון דמי ביטוח לאומי למעסיקים בענף נפגעי עבודה החל מ-1.1.2019:
עפ"י חוק "ההתייעלות הכלכלית (תיקוני חקיקה להגשת יעדי התקציב לשנת התקציב 2019) (התשע"ח 2018 נקבע חיוב חדש, נוסף לדמי ביטוח לאומי וזאת בשיעור של 0.1% לגבי המעסיק משכר העבודה של עובד שכיר (החיוב לא יוחל על שכר עצמאים). החיוב ייגבה החל מינואר 2019 וזאת בהוראת שעה ל-5 שנים, בהתאם להוראות החוק.

מלא			מופחת			
מעסיק	עובד	סה"כ	מעסיק	עובד	סה"כ	
טור 1						
7.60	12.00	19.60	3.55	3.50	7.05	עובד תושב ישראל שמלאו לו 18 שנה וטרם הגיע לגיל פרישה
טור 2						
7.38	11.79	19.17	3.51	3.49	7.00	בעלי שליטה בחברת מעטים שמלאו להם 18 שנה וטרם הגיעו לגיל פרישה
טור 3						
						בטור זה יש לדווח על יתר העובדים שהם תושבי ישראל ואינם כלולים בטור 1 ועל בעלי שליטה שאינם כלולים בטור 2
טור 3 (המשך)						
2.12	5.00	7.12	0.48	3.10	3.58	אישה וגבר מעל גיל הזכאות שנעשו לראשונה תושבי ישראל מעל גיל 62
2.06	5.00	7.06	0.47	3.10	3.57	בעלי שליטה בחברת מעטים
2.95	7.28	10.23	0.82	3.24	4.06	אישה וגבר מתחת לגיל הפרישה שנעשו לראשונה תושבי ישראל מעל גיל 62
2.47	5.35	7.82	0.55	3.12	3.67	אישה בין גיל הפרישה לגיל פרישה לגבר שנעשתה לראשונה תושבת ישראל מעל גיל 62
2.31	5.14	7.45	0.52	3.11	3.63	גבר ואישה בין "גיל פרישה לגבר" ל גיל הזכאות לקצבת אזרח ותיק שנעשו לראשונה תושבים מעל גיל 62
2.12	5.00	7.12	0.48	3.10	3.58	מקבלי קצבת נכות מעבודה או נכות כללית ויש להם אישור שנתי מהביטוח הלאומי

מלא			מופחת			
מעסיק	עובד	סה"כ	מעסיק	עובד	סה"כ	
2.06	5.00	7.06	0.47	3.10	3.57	בעלי שליטה בחברת מעטים
7.12	10.07	17.19	3.28	3.38	6.66	אישה בין גיל פרישה ל " גיל פרישה לגבר" שאינה מקבלת קצבת אזרח ותיק
6.96	9.86	16.82	3.25	3.37	6.62	נשים וגברים בין גיל פרישה לגיל הזכאות (לקצבת אזרח ותיק), שאינם מקבלים קצבת אזרח ותיק
6.90	9.86	16.76	3.24	3.37	6.61	בעלי שליטה בחברת מעטים
2.12	-	2.12	0.48	-	0.48	מי שטרם מלאו לו 18 שנה
2.06	-	2.06	0.47	-	0.47	בעל שליטה בחברת מעטים
2.12	-	2.12	0.48	-	0.48	נשים וגברים המקבלים קצבת אזרח ותיק
2.06	-	2.06	0.47	-	0.47	בעלי שליטה בחברת מעטים
7.60	7.00	14.60	3.55	0.40	3.95	חיילים בשרות סדיר, תורם אברים, תושב זר ממדינת אמנה
7.38	6.79	14.17	3.51	0.39	3.90	בעלי שליטה בחברת מעטים

מלא			מופחת			
מעסיק	עובד	סה"כ	מעסיק	עובד	סה"כ	
טור 1						
7.50	12.00	19.50	3.45	3.50	6.95	עובד תושבת/ ישראל שמלאו לו 18 שנה וטרם הגיע לגיל פרישה
טור 2						
7.28	11.79	19.07	3.41	3.49	6.90	בעלי שליטה בחברה שמלאו להם 18 וטרם הגיעו לגיל פרישה
טור 3						
בטור זה יש לדווח על יתר העובדים שהם תושבים/ות ישראל ואינם כלולים בטור 1 ועל בעלי שליטה שאינם כלולים בטור 2						
2.02	5.00	7.02	0.38	3.10	3.48	אישה וגבר מעל גיל הזכאות לקצבת זקנה ושאינם מקבלים קצבת זקנה
1.96	5.00	6.96	0.37	3.10	3.47	בעלי שליטה
1.85	5.00	6.85	0.38	3.10	3.48	אישה וגבר שנעשו לראשונה "תושבי ישראל" מעל גיל 62
2.02	5.00	7.02	0.38	3.10	3.48	מבוטחים המקבלים קצבת נכות יציבה מעבודה בשיעור 100%, או קצבת נכות כללית יציבה בשיעור 100% או קצבת נכות כללית בלתי יציבה בשיעור 100% לתקופה רצופה של שנה אחת לפחות
1.96	5.00	6.96	0.37	3.10	3.47	בעלי שליטה
6.86	9.86	16.72	3.15	3.37	6.52	נשים וגברים בין גיל פרישה לגיל הזכאות לקצבת זקנה שאינם מקבלים קצבת זקנה
6.86	9.86	16.44	3.14	3.37	6.51	בעלי שליטה
2.02	-	2.02	0.38	-	0.38	מי שטרם מלאו לו 18 שנה

1.96	-	1.96	0.37	-	0.37	בעלי שליטה
1.85	-	1.85	0.38	-	0.38	נשים וגברים המקבלים קצבת זקנה מהמוסד
1.96	-	1.96	0.37	-	0.37	בעלי שליטה
7.50	7.00	14.50	3.45	0.40	3.85	חיילים בשרות סדיר
7.28	11.79	19.07	3.41	0.39	3.80	בעלי שליטה

5.2.2 עובדים "תושבי חוץ" - שיעורי דמי הביטוח (באחוזים)

מלא *			מופחת		
מעביד	עובד	סה"כ	מעביד	עובד	סה"כ
2.65	0.87	3.52	0.59	0.04	0.63

* מחלק השכר שמעל 60% מהשכר הממוצע ועד ההכנסה המרבית החייבת בדמי ביטוח - 47,465 ש"ח (שיעור מלא) 2.65%

5.3 גביית דמי ביטוח לאומי - מ"לא שכירים"

2018	2019	2020-2021	2022	2023	2024	תיאור
9,906	10,273	10,551	10,551	11,870	12,536	שכר ממוצע (ש"ח)
5,944	6,164	6,331	6,331	7,122	7,522	הסכום לשיעור מופחת לחודש (60% מהשכר הממוצע)
29,724	30,819	31,656	31,656	35,616	37,608	סכום הכנסה מינימלית שנתית לעובד עצמאי
2,477	2,568	2,638	2,638	2,968	3,134	סכום הכנסה מינימלית חודשית לעובד עצמאי
520,440	526,680	528,420	540,900	569,580	588,360	סכום הכנסה מקסימלית שנתית
43,370	43,890	44,020	45,075	47,465	49,030	סכום הכנסה מקסימלית חודשית
148	153	157	157	177	187	מקדמה חודשית מינימלית לעובד עצמאי
7,028	7,095	7,098	7,286	7,618	7,850	מקדמה חודשית מקסימלית לעובד עצמאי

להלן פירוט שיעורי דמי הביטוח ודמי ביטוח בריאות התקפים החל מ-2017:1.1:

עיסוק המבוטח								ענף
הל"ע		עצמאי מקבל ק.אזרח ותיק מותנה** או מעל לגיל		עצמאי בגיל מותנה** ללא ק.אזרח ותיק		עצמאי		
רגיל	מופחת* עד 60% ש"מ	רגיל	מופחת* עד 60% ש"מ	רגיל	מופחת* עד 60% ש"מ	רגיל	מופחת* עד 60% ש"מ	
0.16	0.11	-	-	0.94	0.24	0.94	0.24	אימהות
3.65	2.4	-	-	5.95	1.32	5.95	1.32	זקנה ושאירים
1.67	1.1	-	-	2.74	0.59	2.74	0.59	ילדים
1.31	0.87	-	-	-	-	2.12	0.47	נכות
-	-	0.78	0.17	0.78	0.17	0.78	0.17	נפגעי עבודה
0.07	0.04	-	-	-	-	0.09	0.03	נפגעי תאונות
0.14	0.09	-	-	0.21	0.05	0.21	0.05	סיעוד
7	4.61	0.78	0.17	10.62	2.37	12.83	2.87	סה"כ ב.לאומי
5	5	-	-	5	3.1	5	3.1	סה"כ ב.בריאות
12	9.61	0.78	0.17	15.62	5.47	17.83	5.97	סה"כ

* עד 60% מהשכר הממוצע במשק - $[12,536 * 60\% = 7,522]$ ש"ח (בשנת 2024).

** גיל מותנה: החל מיום 1 ביולי 2004 חל שינוי בגיל הזכאות לקצבת אזרח ותיק. לשינוי זה יש השלכה על שיעורי דמי הביטוח של המבוטחים שאינם שכירים, בהתאם לגיל הזכאות הקבוע לגביהם בחוק גיל פרישה, התשס"ד-2004.

5.4 מדד מחירים לצרכן (לפי בסיס ספטמבר 1951)

1960	1959	1958	1957	1956	1955	1954	1953	1952	1951	חודש/שנה
278.6	275.3	267.0	254.0	238.0	228.0	214.0	181.0	113.0	90.0	ינואר
279.2	277.5	269.0	259.0	239.0	228.0	216.0	182.0	120.0	92.0	פברואר
281.9	277.8	268.0	261.0	244.0	229.0	217.0	184.0	132.0	93.0	מרץ
278.6	276.4	272.0	265.0	246.0	230.0	217.0	187.0	144.0	94.0	אפריל
284.1	287.1	276.0	270.0	249.0	230.0	218.0	191.0	150.0	96.0	מאי
277.5	273.4	267.0	258.0	249.0	232.0	214.0	197.0	157.0	95.0	יוני
278.9	269.8	274.0	264.0	244.0	233.0	217.0	200.0	162.0	96.0	יולי
279.4	269.5	274.0	269.0	247.0	231.0	222.0	201.0	165.0	98.0	אוגוסט
286.6	275.6	280.0	268.0	260.0	239.0	227.0	205.0	169.0	100.0	ספטמבר
292.4	280.5	280.0	268.0	259.0	238.0	227.0	207.0	173.0	103.0	אוקטובר
291.3	281.1	273.0	267.0	248.0	236.0	228.0	208.0	175.0	105.0	נובמבר
289.3	279.7	274.0	263.0	250.0	239.0	228.0	212.0	178.0	107.0	דצמבר

1970	1969	1968	1967	1966	1965	1964	1963	1962	1961	חודש/שנה
465.6	451.7	445.0	439.8	413.5	384.5	367.8	347.7	316.6	295.9	ינואר
467.4	450.6	444.6	435.7	417.9	386.4	367.8	347.7	318.2	293.5	פברואר
472.0	456.9	448.0	437.6	425.0	394.2	367.3	347.7	325.4	294.0	מרץ
475.7	459.8	452.0	444.3	432.8	397.5	363.9	343.8	331.2	293.7	אפריל
481.7	457.2	451.3	445.4	434.6	405.7	376.3	355.1	327.9	314.7	מאי
480.7	461.7	446.5	440.5	433.1	403.8	365.9	352.1	323.5	303.9	יוני
478.9	462.1	448.0	437.2	434.2	400.9	370.8	352.4	326.2	297.3	יולי
481.2	453.2	443.9	433.1	429.4	396.4	367.3	346.6	330.1	294.8	אוגוסט
500.5	456.1	445.7	432.8	435.7	401.6	370.0	353.5	337.8	304.8	ספטמבר
510.6	461.7	448.7	436.1	439.4	405.7	374.1	356.2	341.4	308.9	אוקטובר
510.6	465.0	447.6	437.9	437.2	407.9	377.4	363.1	343.8	311.4	נובמבר
514.2	466.9	449.4	440.9	440.2	408.3	381.3	365.0	347.7	315.5	דצמבר

מדד מחירים לצרכן (לפי בסיס ספטמבר 1951) (המשך)

1979	1978	1977	1976	1975	1974	1973	1972	1971	חודש/שנה
4,885.4	3,214.2	2,199.4	1,618.8	1,318.3	857.3	667.4	591.3	523.4	ינואר
5,004.2	3,265.1	2,220.1	1,630.3	1,338.1	926.6	673.9	588.1	522.9	פברואר
5,285.2	3,385.8	2,263.5	1,689.0	1,370.6	951.4	690.4	600.0	529.8	מרץ
5,743.6	3,572.5	2,318.2	1,785.8	1,394.0	977.1	717.0	606.9	533.9	אפריל
6,017.1	3,638.6	2,372.9	1,823.8	1,413.8	1,003.2	727.1	613.3	536.7	מאי
6,230.3	3,710.2	2,429.5	1,827.5	1,408.7	1,006.4	729.4	604.6	537.6	יוני
6,573.5	3,798.9	2,465.3	1,920.6	1,415.1	1,020.2	741.7	608.7	534.9	יולי
7,124.3	3,889.4	2,561.5	1,944.0	1,415.6	1,025.2	746.3	611.5	537.6	אוגוסט
7,694.0	4,006.4	2,659.6	1,988.5	1,445.0	1,045.4	758.7	620.2	555.0	ספטמבר
8,295.7	4,236.5	2,755.8	2,055.0	1,536.2	1,071.6	772.5	634.9	567.0	אוקטובר
9,103.0	4,500.6	3,082.1	2,146.8	1,584.9	1,196.3	806.4	645.9	576.1	נובמבר
9,840.5	4,655.2	3,142.5	2,204.6	1,597.2	1,293.1	828.0	655.0	583.0	דצמבר

1986	1985	1984	1983	1982	1981	1980	חודש/שנה
4,801,765	1,782,697	357,216.6	116,001.3	50,032.0	24,598.7	10,561.1	ינואר
4,843,755	2,023,645	399,972.9	123,040.7	52,882.5	25,953.0	11,081.7	פברואר
4,918,165	2,267,742	442,634.8	129,985.7	55,559.7	27,197.2	11,647.5	מרץ
5,081,159	2,707,117	533,816.9	147,230.0	61,481.0	30,094.8	12,835.9	אפריל
5,162,656	2,891,371	610,132.7	155,356.1	65,307.8	31,102.7	14,050.6	מאי
5,247,696	3,322,871	691,614.0	160,946.7	69,244.9	31,953.1	14,699.5	יוני
5,247,696	4,236,267	777,032.2	171,009.8	75,622.9	33,890.1	15,342.7	יולי
5,304,390	4,401,624	905,033.7	183,261.9	81,575.7	35,213.0	16,608.3	אוגוסט
5,407,146	4,535,483	1,098,437.4	199,734.5	87,764.8	38,079.2	17,815.5	ספטמבר
5,534,707	4,746,509	1,365,778.9	241,813.7	95,134.9	41,512.3	19,775.3	אוקטובר
5,694,157	4,768,557	1,632,679.5	278,507.0	101,308.2	43,921.7	21,629.5	נובמבר
5,779,198	4,829,975	1,693,688.1	310,838.1	106,930.3	46,189.5	22,923.5	דצמבר

מדד מחירים לצרכן (לפי בסיס ספטמבר 1951) (המשך)

1992	1991	1990	1989	1988	1987	חודש/ שנה
13,088,324	11,232,939	9,528,501	8,176,271	6,817,752	5,903,215	ינואר
13,220,402	11,302,123	9,578,816	8,314,639	6,874,357	5,959,908	פברואר
13,415,375	11,440,490	9,698,316	8,352,375	6,987,567	6,037,862	מרץ
13,654,373	11,692,068	9,943,604	8,566,216	7,176,251	6,172,509	אפריל
13,604,058	11,912,197	10,100,840	8,641,689	7,264,303	6,211,486	מאי
13,622,926	12,144,908	10,176,313	8,748,610	7,283,171	6,271,723	יוני
13,717,267	12,509,695	10,339,838	8,798,926	7,289,460	6,285,896	יולי
13,824,188	12,767,562	10,503,364	8,905,846	7,346,065	6,363,850	אוגוסט
14,006,582	12,968,824	10,723,494	9,044,214	7,471,854	6,424,087	ספטמבר
14,075,766	13,025,429	10,905,888	9,207,739	7,647,958	6,523,300	אוקטובר
14,163,818	13,044,298	11,044,256	9,327,239	7,773,747	6,626,057	נובמבר
14,314,764	13,088,324	11,088,282	9,427,870	7,811,483	6,711,098	דצמבר

1998	1997	1996	1995	1994	1993	חודש/ שנה
23,388,262	21,880,816	19,870,887	18,256,853	16,033,750	14,497,158	ינואר
23,373,035	22,139,670	20,053,608	18,287,307	16,125,110	14,673,263	פברואר
23,327,355	22,352,844	20,251,555	18,272,080	16,292,605	14,861,946	מרץ
23,647,117	22,520,338	20,586,543	18,439,574	16,612,366	15,069,497	אפריל
23,738,477	22,626,926	20,936,758	18,622,295	16,810,313	15,113,523	מאי
23,829,837	22,870,553	21,089,025	18,683,202	17,038,714	15,151,260	יוני
23,799,384	23,098,954	21,149,932	18,728,882	17,221,435	15,170,128	יולי
23,921,198	23,190,315	21,226,066	18,957,283	17,404,156	15,314,785	אוגוסט
24,256,186	23,175,088	21,317,427	19,140,004	17,602,104	15,465,732	ספטמבר
24,987,069	23,449,169	21,484,921	19,337,951	17,845,731	15,685,862	אוקטובר
25,306,830	23,388,262	21,621,961	19,474,992	18,074,132	15,805,362	נובמבר
25,322,057	23,312,129	21,789,455	19,703,393	18,226,400	15,924,861	דצמבר

מדד מחירים לצרכן (לפי בסיס ספטמבר 1951) (המשך)

2004	2003	2002	2001	2000	1999	חודש/ שנה
27,137,083	27,766,269	26,305,750	25,511,710	25,541,946	25,204,918	ינואר
27,191,795	27,875,693	26,510,663	25,486,096	25,421,579	25,012,330	פברואר
27,164,439	27,930,405	26,638,734	25,537,324	25,349,358	24,964,183	מרץ
27,465,354	27,875,693	27,048,560	25,767,852	25,469,726	25,036,404	אפריל
27,574,778	27,738,913	27,304,702	25,870,309	25,686,387	25,156,771	מאי
27,574,778	27,574,778	27,663,300	25,947,151	25,758,607	25,228,991	יוני
27,520,066	27,383,286	27,842,600	26,049,608	25,830,828	25,301,211	יולי
27,574,778	27,437,998	27,740,143	26,126,450	25,686,387	25,421,579	אוגוסט
27,520,066	27,301,219	27,842,600	26,177,679	25,541,946	25,541,946	ספטמבר
27,520,066	27,301,219	28,021,899	26,203,293	25,686,387	25,710,460	אוקטובר
27,492,710	27,246,507	27,791,371	26,049,608	25,686,387	25,662,313	נובמבר
27,520,066	27,191,795	27,714,527	26,023,994	25,662,314	25,662,313	דצמבר

2010	2009	2008	2007	2006	2005	חודש/ שנה
31,186,587	30,052,529	29,105,342	28,111,501	28,094,540	27,355,930	ינואר
31,097,056	30,022,686	29,048,551	28,026,315	28,258,676	27,410,642	פברואר
31,126,900	30,171,904	29,133,738	28,083,106	28,340,744	27,355,980	מרץ
31,395,492	30,470,340	29,559,669	28,225,083	28,586,947	27,547,422	אפריל
31,515,867	30,589,715	29,758,438	28,225,083	28,586,947	27,629,490	מאי
31,604,398	30,858,307	29,786,833	28,423,851	28,614,303	27,656,846	יוני
31,753,616	31,186,587	30,127,579	28,736,201	28,641,659	27,957,761	יולי
31,902,834	31,335,805	30,383,138	28,934,969	28,641,659	28,012,473	אוגוסט
31,992,365	31,246,274	30,383,138	28,792,992	28,395,456	28,039,829	ספטמבר
32,081,896	31,305,962	30,411,533	28,821,388	28,203,964	28,258,676	אוקטובר
32,111,739	31,395,492	30,241,160	28,934,970	28,149,252	28,231,320	נובמבר
32,231,114	31,395,492	30,212,765	29,105,342	28,149,252	28,176,608	דצמבר

מדד מחירים לצרכן (לפי בסיס ספטמבר 1951) (המשך)

2016	2015	2014	2013	2012	2011	חודש/ שנה
33,501,154	33,705,015	33,876,898	33,410,549	32,930,648	32,297,367	ינואר
33,399,224	33,467,177	33,810,277	33,410,549	32,930,648	32,392,359	פברואר
33,331,270	33,569,108	33,910,209	33,477,171	33,057,305	32,455,687	מרץ
33,467,177	33,772,969	33,943,519	33,610,413	33,342,282	32,645,672	אפריל
33,569,108	33,840,922	33,976,829	33,643,724	33,342,282	32,803,902	מאי
33,671,038	33,942,853	34,076,761	33,910,209	33,247,289	32,930,648	יוני
33,806,946	34,010,807	34,110,072	34,010,140	33,278,953	32,835,656	יולי
33,705,015	33,942,852	34,076,762	34,076,762	33,627,258	32,993,977	אוגוסט
33,671,038	33,806,945	33,976,830	34,076,762	33,627,258	32,930,648	ספטמבר
33,738,992	33,840,922	34,076,762	34,176,693	33,563,930	32,962,313	אוקטובר
33,603,085	33,705,015	34,010,140	34,043,451	33,405,610	32,930,648	נובמבר
33,603,085	33,671,038	34,010,140	34,076,762	33,468,938	32,930,648	דצמבר

2022	2021	2020	2019	2018	2017	חודש/ שנה
34,994,079	33,938,810	34,074,872	33,973,055	33,569,482	33,535,878	ינואר
35,232,365	34,040,933	34,040,933	34,006,994	33,603,085	33,535,878	פברואר
35,436,611	34,245,178	34,176,689	34,176,689	33,703,894	33,636,688	מרץ
35,708,939	34,347,301	34,074,872	34,278,507	33,838,306	33,703,894	אפריל
35,913,184	34,483,465	33,973,055	34,516,080	34,006,322	33,838,306	מאי
36,049,348	34,517,506	33,939,115	34,312,446	34,039,925	33,603,085	יוני
36,457,839	34,653,670	34,006,994	34,210,628	34,039,925	33,569,482	יולי
36,355,716	34,755,792	34,006,994	34,278,507	34,073,528	33,670,291	אוגוסט
36,423,798	34,823,874	33,973,055	34,210,628	34,107,131	33,703,894	ספטמבר
36,628,044	34,857,915	34,074,872	34,346,385	34,207,940	33,804,703	אוקטובר
36,662,085	34,823,874	34,006,994	34,210,628	34,107,131	33,703,894	נובמבר
36,764,207	34,925,997	33,973,055	34,210,628	34,006,322	33,737,497	דצמבר

מדד מחירים לצרכן (לפי בסיס ספטמבר 1951) (המשך)

				2024	2023	חודש/ שנה
				37,851,815	36,878,483	ינואר
				37,996,013	37,058,730	פברואר
				38,212,309	37,202,927	מרץ
				38,536,753	37,491,322	אפריל
				38,608,852	37,563,420	מאי
					37,563,420	יוני
					37,671,569	יולי
					37,851,815	אוגוסט
					37,815,766	ספטמבר
					37,996,013	אוקטובר
					37,887,865	נובמבר
					37,851,815	דצמבר

5.5 מדד תשומה בבנייה למגורים (לפי בסיס אפריל 1975)

1980	1979	1978	1977	1976	1975	חודש/ שנה
790.80	346.80	215.40	149.20	114.60	96.65	ינואר
805.90	352.40	222.30	150.30	115.50	97.67	פברואר
827.10	370.50	227.70	151.10	116.60	98.95	מרץ
942.20	413.90	253.20	158.40	126.30	100.00	אפריל
1002.60	439.40	258.90	162.10	128.40	100.10	מאי
1085.80	484.90	270.90	169.10	133.30	103.30	יוני
1229.30	532.20	282.30	178.00	138.50	108.60	יולי
1304.20	572.80	290.90	183.50	140.90	109.30	אוגוסט
1305.30	596.50	298.60	182.10	140.80	106.20	ספטמבר
1452.00	635.70	305.00	185.70	141.40	109.90	אוקטובר
1557.30	680.70	320.40	203.90	144.90	112.40	נובמבר
1650.00	705.00	325.60	205.70	147.20	113.30	דצמבר

1986	1985	1984	1983	1982	1981	חודש/ שנה
304536.15	133407.77	25735.45	8911.30	3916.20	1889.80	ינואר
312849.87	148199.48	30130.60	9334.40	4154.70	2003.10	פברואר
315674.06	165885.98	32425.25	9572.40	4263.90	2053.10	מרץ
321234.19	186855.60	40721.32	10640.40	4715.10	2334.30	אפריל
326829.62	198628.95	45769.56	11178.70	5025.10	2412.00	מאי
340862.32	221981.49	53659.65	12094.70	5364.30	2550.00	יוני
345681.10	277070.89	64197.41	13660.20	6279.40	2906.00	יולי
349246.64	289744.45	74982.30	14767.50	6635.30	3006.30	אוגוסט
358337.01	282489.80	86490.88	15031.40	6758.40	3135.40	ספטמבר
359925.62	283425.32	101247.28	17651.20	7342.30	3231.80	אוקטובר
371081.18	292992.27	121034.28	19628.13	7731.30	3351.40	נובמבר
373481.74	301200.08	127706.43	22169.91	7961.20	3454.80	דצמבר

מדד תשומה בבנייה למגורים (לפי בסיס אפריל 1975) (המשך)

1992	1991	1990	1989	1988	1987	חודש/ שנה
866515.06	758366.16	649069.93	554547.75	473687.60	383560.58	ינואר
871714.15	758277.90	655512.61	568492.20	480324.45	392280.27	פברואר
877779.75	778153.15	662890.82	571845.93	490756.31	402288.50	מרץ
883845.36	787773.06	675864.45	578941.71	494127.69	405977.60	אפריל
886444.91	795680.79	682589.56	586319.91	499140.63	409472.54	מאי
910707.33	832748.31	705500.81	604006.41	514479.53	422322.61	יוני
945367.93	860849.02	727670.72	625805.64	531424.68	443557.00	יולי
959232.17	879947.62	735172.48	636661.13	536031.64	449470.16	אוגוסט
959232.17	857195.23	752276.49	652600.17	525723.34	446804.83	ספטמבר
929770.66	852817.73	740909.12	631948.26	528265.11	447528.52	אוקטובר
932370.20	857989.53	744615.87	637225.97	535237.34	459178.32	נובמבר
936702.78	861943.40	750440.77	641409.31	539491.28	461826.00	דצמבר

1992	1991	1990	1989	1988	1987	חודש/ שנה
866515.06	758366.16	649069.93	554547.75	473687.60	383560.58	ינואר
871714.15	758277.90	655512.61	568492.20	480324.45	392280.27	פברואר
877779.75	778153.15	662890.82	571845.93	490756.31	402288.50	מרץ
883845.36	787773.06	675864.45	578941.71	494127.69	405977.60	אפריל
886444.91	795680.79	682589.56	586319.91	499140.63	409472.54	מאי
910707.33	832748.31	705500.81	604006.41	514479.53	422322.61	יוני
945367.93	860849.02	727670.72	625805.64	531424.68	443557.00	יולי
959232.17	879947.62	735172.48	636661.13	536031.64	449470.16	אוגוסט
959232.17	857195.23	752276.49	652600.17	525723.34	446804.83	ספטמבר
929770.66	852817.73	740909.12	631948.26	528265.11	447528.52	אוקטובר
932370.20	857989.53	744615.87	637225.97	535237.34	459178.32	נובמבר
936702.78	861943.40	750440.77	641409.31	539491.28	461826.00	דצמבר

מדד תשומה בבנייה למגורים (לפי בסיס אפריל 1975) (המשך)

1998	1997	1996	1995	1994	1993	חודש/ שנה
1435815.45	1332700.16	1242582.59	1141200.33	1016422.16	942768.38	ינואר
1437548.48	1350896.98	1254713.81	1148998.97	1027686.86	956632.63	פברואר
1440148.03	1355229.55	1259046.38	1157664.12	1034761.98	960965.20	מרץ
1450546.21	1367360.76	1266845.02	1171528.36	1045853.68	965297.78	אפריל
1446213.63	1363894.70	1273777.14	1178460.48	1047616.71	967030.81	מאי
1468743.03	1398555.31	1303238.65	1208788.51	1073612.16	993026.26	יוני
1489539.39	1434082.42	1331833.65	1245182.14	1114338.37	1014689.13	יולי
1499071.05	1446213.63	1345697.89	1253847.29	1136867.76	1027686.86	אוגוסט
1490405.90	1453145.75	1326634.56	1246915.17	1106539.25	1021621.25	ספטמבר
1499017.05	1435815.45	1310170.77	1215720.63	1106539.73	1006023.98	אוקטובר
1519000.90	1433215.91	131885.92	1216587.14	1113471.85	1002557.92	נובמבר
1524199.99	1435815.45	1325768.04	1226985.32	1126469.58	1010356.56	דצמבר

2004	2003	2002	2001	2000	1999	חודש/שנה
1774622.84	1726098.00	1617783.62	1594387.81	1551928.47	1525066.50	ינואר
1797692.94	1733896.63	1629048.31	1589188.62	1554528.02	1519867.41	פברואר
1824312.28	1737362.69	1631647.86	1586589.07	1558860.59	1525933.02	מרץ
1831410.77	1733030.12	1643779.07	1584856.04	1559727.11	1527666.05	אפריל
1838509.26	1721765.42	1655910.28	1586589.07	1565792.71	1532865.14	מאי
1840283.89	1735629.66	1685371.79	1605652.40	1591788.16	1554528.02	יוני
1847382.38	1757292.54	1709634.21	1624715.74	1616050.59	1576190.89	יולי
1842058.51	1764224.66	1715699.82	1627315.28	1613451.04	1579656.95	אוגוסט
1843833.13	1774622.84	1698369.52	1622116.19	1609984.98	1561460.14	ספטמבר
1831410.77	1747760.87	1691437.40	1603052.86	1580523.47	1553661.50	אוקטובר
1834960.02	1757292.54	1700102.55	1603919.37	1586589.07	1552794.99	נובמבר
1838509.26	1752959.96	1712233.76	1606518.92	1590055.13	1557994.07	דצמבר

מדד תשומה בבנייה למגורים (לפי בסיס אפריל 1975) (המשך)

2010	2009	2008	2007	2006	2005	חודש/ שנה
2,202,306.95	2,184,560.70	2,134,871.30	2,081,632.60	1,969,831.36	1,852,706.25	ינואר
2,212,954.68	2,184,560.70	2,125,998.20	2,085,181.80	1,976,929.85	1,854,480.87	פברואר
2,227,151.67	2,184,560.70	2,131,322.00	2,090,505.70	1,987,577.59	1,859,804.74	מרץ
2,246,672.52	2,186,335.30	2,159,716.00	2,090,505.70	2,001,774.57	1,865,128.61	אפריל
2,251,996.39	2,186,335.30	2,193,433.80	2,086,956.50	2,014,196.03	1,868,677.86	מאי
2,246,672.52	2,188,110.00	2,216,503.90	2,101,153.40	2,033,717.78	1,877,550.97	יוני
2,244,897.89	2,195,208.50	2,251,996.40	2,124,223.50	2,051,464.00	1,930,789.66	יולי
2,255,545.63	2,193,433.84	2,255,545.60	2,129,547.40	2,065,660.99	1,082,253.72	אוגוסט
2,259,094.88	2,193,433.84	2,241,348.70	2,131,322.00	2,074,534.10	1,987,577.59	ספטמבר
2,260,869.51	2,188,109.96	2,204,081.60	2,127,772.80	2,067,435.60	1,976,929.85	אוקטובר
2,267,968.00	2,191,659.21	2,198,757.70	2,125,991.20	2,067,435.60	1,959,183.62	נובמבר
2,280,390.36	2,195,208.45	2,195,208.50	2,125,998.20	2,062,111.70	1,946,761.26	דצמבר

2016	2015	2014	2013	2012	2011	חודש/ שנה
2,528,608.52	2,500,434.72	2,486,347.75	2,455,826.02	2,373,652.11	2,294,587.34	ינואר
2,523,912.98	2,498,086.89	2,486,347.75	2,460,521.67	2,385,391.24	2,308,784.32	פברואר
2,523,912.98	2,502,782.54	2,483,999.93	2,460,521.67	2,392,434.72	2,308,784.32	מרץ
2,530,956.46	2,502,782.54	2,486,347.75	2,455,826.02	2,408,869.50	2,308,784.32	אפריל
2,535,652.10	2,502,782.54	2,488,695.58	2,462,869.49	2,411,217.32	2,326,530.55	מאי
2,537,999.93	2,502,782.54	2,486,347.75	2,467,565.15	2,418,260.80	2,342,502.16	יוני
2,547,391.23	2,505,130.36	2,483,999.93	2,467,565.15	2,425,304.28	2,347,826.03	יולי
2,547,391.23	2,509,826.01	2,486,347.75	2,469,912.97	2,434,695.59	2,354,869.50	אוגוסט
2,554,434.71	2,512,173.84	2,483,999.93	2,474,608.62	2,434,695.59	2,361,912.98	ספטמבר
2,554,434.71	2,514,521.67	2,491,043.41	2,476,956.45	2,434,695.59	2,364,260.81	אוקטובר
2,559,130.36	2,512,173.84	2,495,739.07	2,479,304.28	2,441,739.07	2,368,956.46	נובמבר
2,559,130.36	2,521,565.14	2,498,086.89	2,479,304.28	2,444,086.89	2,366,608.63	דצמבר

מדד תשומה בבנייה למגורים (לפי בסיס אפריל 1975) (המשך)

2022	2021	2020	2019	2018	2017	חודש/ שנה
2,876,086.87	2,718,782.53	2,692,956.44	2,676,521.66	2,622,521.66	2,559,130.36	ינואר
2,890,173.83	2,723,478.18	2,692,956.44	2,678,869.49	2,629,565.14	2,563,826.01	פברואר
2,918,347.74	2,737,565.13	2,697,652.10	2,678,869.49	2,631,912.97	2,563,826.01	מרץ
2,946,521.65	2,758,695.57	2,695,304.27	2,681,217.31	2,638,956.45	2,568,521.66	אפריל
2,960,608.61	2,777,478.18	2,692,956.44	2,683,565.14	2,641,304.27	2,568,521.66	מאי
2,977,043.39	2,793,912.96	2,692,956.44	2,683,565.14	2,643,652.10	2,573,217.32	יוני
2,991,130.35	2,800,956.44	2,692,956.44	2,683,565.14	2,650,695.58	2,577,912.97	יולי
2,993,478.17	2,817,391.22	2,695,304.27	2,685,912.97	2,655,391.23	2,589,652.10	אוגוסט
2,993,478.17	2,824,434.70	2,692,956.44	2,685,912.97	2,655,391.23	2,594,347.75	ספטמבר
2,993,478.17	2,831,478.18	2,690,608.62	2,683,565.14	2,657,739.05	2,599,043.40	אוקטובר
2,988,782.52	2,845,565.14	2,690,608.62	2,683,565.14	2,657,739.05	2,601,391.23	נובמבר
2,988,782.52	2,852,608.61	2,702,347.75	2,688,260.79	2,660,086.88	2,608,434.71	דצמבר

				2024	2023	חודש/ שנה
				3,056,869.47	3,023,999.91	ינואר
				3,049,825.99	3,019,304.26	פברואר
				3,056,869	3,026,347.74	מרץ
				3,054,522	3,035,739.04	אפריל
				3,068,609	3,033,391.22	מאי
					3,042,782.22	יוני
					3,035,739.04	יולי
					3,038,086.87	אוגוסט
					3,040,434.69	ספטמבר
					3,045,130.35	אוקטובר
					3,047,478.17	נובמבר
					3,047,478.17	דצמבר

5.6 שערי חליפין יציגים - ממוצעים חודשיים

5.6.1 שער השקל ביחס לדולר

ממוצעים חודשיים בשקלים חדשים לדולר משנת 1987

1995	1994	1993	1992	1991	1990	1989	1988	1987	חודש/ שנה
3.0117	2.9846	2.7811	2.2984	2.0286	1.1945	1.8157	1.5679	1.5738	ינואר
3.0096	2.9763	2.8036	2.3306	2.0077	1.9441	1.8027	1.5861	1.6134	פברואר
2.9761	2.9721	2.7893	2.4019	2.1638	2.0127	1.8081	1.5722	1.6168	מרץ
2.9589	2.9930	2.7433	2.4042	2.2614	2.0062	1.8147	1.5660	1.6001	אפריל
3.0042	3.0151	2.7348	2.4360	2.3627	2.0181	1.8733	1.5715	1.5877	מאי
2.9810	3.0473	2.7670	2.4535	2.3986	2.0605	1.9509	1.5964	1.6021	יוני
2.9553	3.0273	2.8215	2.4458	2.3800	2.0627	1.9800	1.6296	1.6119	יולי
3.0308	3.0351	2.8590	2.4406	2.3395	2.0301	1.9947	1.6419	1.6140	אוגוסט
3.0356	3.0231	2.8569	2.4486	2.3309	2.0505	2.0141	1.6410	1.5978	ספטמבר
3.0103	3.0180	2.8848	2.5012	2.4190	2.0246	1.9990	1.6202	1.5956	אוקטובר
3.0420	3.0155	2.9465	2.6479	2.3490	2.0084	1.9884	1.5914	1.6830	נובמבר
3.1197	3.0268	2.9727	2.6999	2.3087	2.0313	1.9586	1.6031	1.5542	דצמבר
3.0113	3.0112	2.8300	2.4591	2.2782	2.0162	1.9168	1.5989	1.5946	ממוצע שנתי

ממוצעים חודשיים בשקלים לדולר (המשך)

2005	2004	2003	2002	2001	2000	1999	1998	1997	1996	חודש/שנה
4.3787	4.4235	4.8363	4.5371	4.1193	4.1049	4.0798	3.5772	3.2761	3.1295	ינואר
4.3703	4.4638	4.8659	4.6620	4.1215	4.0536	4.0677	3.5943	3.3366	3.1131	פברואר
4.3290	4.5031	4.7810	4.6644	4.1646	4.0041	4.0309	3.5863	3.3666	3.0991	מרץ
4.3715	4.5523	4.6185	4.8062	4.1780	4.0403	4.0610	3.7051	3.3899	3.1649	אפריל
4.3737	4.5955	4.4779	4.8940	4.1400	4.1456	4.1176	3.6655	3.3988	3.2528	מאי
4.4849	4.5166	4.3780	4.9393	4.1625	4.1069	4.0892	3.6642	3.4530	3.2555	יוני
4.5605	4.4912	4.3710	4.7210	4.1982	4.0895	4.0966	3.6600	3.5440	3.1795	יולי
4.5093	4.5341	4.4522	4.6762	4.2333	4.0480	4.2026	3.7076	3.53013	3.1461	אוגוסט
4.5384	4.4975	4.4649	4.7750	4.3225	4.0386	4.2467	3.8449	3.5079	3.1669	ספטמבר
4.6255	4.4596	4.4480	4.7983	4.3148	4.1052	4.2640	4.1940	3.5218	3.2253	אוקטובר
4.6998	4.4052	4.4937	4.6867	4.2389	4.1097	4.2262	4.2263	3.5334	3.2444	נובמבר
4.6117	4.3418	4.3928	4.6937	4.2757	4.0812	4.1928	4.1764	3.5355	3.2765	דצמבר
4.4878	4.4820	4.5483	4.7378	4.2031	4.0781	4.1396	3.8002	3.4494	3.1878	ממוצע שנתי

2015	2014	2013	2012	2011	2010	2009	2008	2007	2006	חודש/שנה
3.9464	3.4934	3.7394	3.8090	3.5843	3.7126	3.9133	3.7509	4.2283	4.6188	ינואר
3.8929	3.5186	3.6927	3.7408	3.6567	3.7466	4.1031	3.6084	4.2180	4.7032	פברואר
3.9978	3.4799	3.6922	3.7632	3.5627	3.7439	4.1590	3.6084	4.2001	4.6891	מרץ
3.9384	3.4758	3.6200	3.7513	3.4338	3.7126	4.1959	3.5197	4.0692	4.5797	אפריל
3.8623	3.4654	3.6287	3.8273	3.4681	3.7855	4.0916	3.3788	4.0010	4.4740	מאי
3.8245	3.4536	3.6300	3.8928	3.4224	3.8523	3.9436	3.3623	4.1827	4.4723	יוני
3.7890	3.4215	3.6068	3.9911	3.4202	3.8544	3.8924	3.3711	4.2543	4.4328	יולי
3.8449	3.5000	3.5786	4.0153	3.5433	3.7908	3.8320	3.5587	4.2244	4.3793	אוגוסט
3.9129	3.6272	3.5617	3.9586	3.6806	3.7376	3.7659	3.5457	4.0872	4.3528	ספטמבר
3.8630	3.7360	3.5374	3.8511	3.6661	3.6112	3.7262	3.6872	4.0139	4.2720	אוקטובר
3.8893	3.8290	3.5366	3.8935	3.7255	3.6442	3.7790	3.8904	3.9134	4.3009	נובמבר
3.8814	3.9347	3.5050	3.7771	3.7739	3.6040	3.7896	3.8700	3.9052	4.2016	דצמבר
3.8869	3.5779	3.6107	3.8559	3.5781	3.7330	3.9326	3.5878	4.1081	4.4565	ממוצע שנתי

ממוצעים חודשיים בשקלים לדולר (המשך)

2024	2023	2022	2021	2020	2019	2018	2017	2016	חודש/ שנה
3.7133	3.4453	3.1343	3.2221	3.4602	3.6870	3.4232	3.8182	3.9509	ינואר
3.6459	3.5432	3.2139	3.2697	3.4337	3.6263	3.4944	3.7291	3.9080	פברואר
3.6278	3.6200	3.2433	3.3112	3.6179	3.6186	3.4688	3.6493	3.8676	מרץ
3.7433	3.6384	3.2422	3.2755	3.5678	3.5946	3.5386	3.6497	3.7784	אפריל
3.7075	3,6601	3.3820	3.2623	3.5175	3.5932	3.5910	3.5974	3.8135	מאי
	3,6446	3.4140	3.2517	3.4583	3.5973	3.6045	3.5319	3.8566	יוני
	3,6684	3.4655	3.2706	3.4332	3.5447	3.6453	3.5509	3.8574	יולי
	3.7459	3.2988	3.2237	3.4009	3.5112	3.6664	3.6011	3.7954	אוגוסט
	3.8202	3.4422	3.2075	3.4175	3.5241	3.5925	3.5374	3.7657	ספטמבר
	3.9783	3.5479	3.2155	3.3950	3.5192	3.6560	3.5124	3.8217	אוקטובר
	3.8058	3.4796	3.1205	3.3594	3.4826	3.7055	3.5172	3.8429	נובמבר
	3.671	3.4516	3.1320	3.2475	3.4754	3.7529	3.5034	3.8287	דצמבר
	3.6897	3.3595	3.2302	3.4345	3.5444	3.6259	3.5623	3.8406	ממוצע שנתי

5.6.2 שער השקל ביחס לאירו

ממוצעים חודשיים בשקלים חדשים לאירו משנת 2000

2008	2007	2006	2005	2004	2003	2002	2001	2000	חודש/ שנה
5.5194	5.4976	5.6001	5.7475	5.5827	5.1332	4.0085	3.8664	4.1650	ינואר
5.3207	5.5122	5.6177	5.6893	5.6457	5.2427	4.0564	3.7945	3.9906	פברואר
5.4501	5.5637	5.6371	5.7108	5.5210	5.1795	4.0859	3.7815	3.8627	מרץ
5.5482	5.5051	5.6250	5.6546	5.4546	4.9980	4.2601	3.7249	3.8415	אפריל
5.2579	5.4093	5.7142	5.5563	5.5071	5.1894	4.4846	3.6263	3.7518	מאי
5.2242	5.6119	5.6595	5.4566	5.4800	5.1047	4.7186	3.5527	3.8952	יוני
5.3181	5.8339	5.6239	5.4913	5.5122	4.9708	4.6812	3.6116	3.8448	יולי
5.3293	5.7523	5.6132	5.5441	5.5226	4.9553	4.5714	3.8135	3.6619	אוגוסט
5.0972	5.6675	5.5405	5.5643	5.4863	5.0052	4.6848	3.9199	3.5151	ספטמבר
4.8728	5.7117	5.3890	5.5726	5.5761	5.2040	4.7073	3.9030	3.5089	אוקטובר
4.9657	5.7424	5.5343	5.5397	5.7216	5.2573	4.6915	3.7645	3.5170	נובמבר
5.2071	5.6836	5.5524	5.4690	5.8232	5.3939	4.7860	3.8136	3.6602	דצמבר
5.2585	5.6243	5.5922	5.5830	5.5694	5.1362	4.4780	3.7644	3.7679	ממוצע שנתי

2017	2016	2015	2014	2013	2012	2011	2010	2009	חודש/ שנה
4.0571	4.2931	4.5866	4.7572	4.9698	4.9175	4.7921	5.3031	5.1869	ינואר
3.9684	4.3347	4.4211	4.8044	4.9371	4.9483	4.9928	5.1254	5.2436	פברואר
3.8990	4.2924	4.3292	4.8090	4.7900	4.9674	4.9861	5.0860	5.4436	מרץ
3.9199	4.2840	4.2503	4.8021	4.7128	4.9354	4.9651	4.9780	5.5349	אפריל
3.9740	4.3137	4.3143	4.7598	4.7191	4.9023	4.9801	4.7683	5.5572	מאי
3.9652	4.3317	4.2912	4.6953	4.7871	4.8784	4.9200	4.7059	5.5270	יוני
4.0865	4.2690	4.1675	4.6343	4.7190	4.9089	4.8817	4.9215	5.4843	יולי
4.2510	4.2548	4.2813	4.6595	4.7640	4.9766	5.0850	4.8930	5.4662	אוגוסט
4.2134	4.2222	4.3952	4.6886	4.7601	5.0748	5.0850	4.8875	5.4802	ספטמבר
4.1271	4.2080	4.3402	4.7317	4.8243	4.9985	5.0299	5.0175	5.5229	אוקטובר
4.1275	4.1509	4.1765	4.7769	4.7732	4.9970	5.0497	4.9805	5.6381	נובמבר
4.1465	4.0393	4.2190	4.8532	4.8024	4.9526	4.9695	4.7683	5.5376	דצמבר
4.0752	4.2495	4.3144	4.7477	4.7966	4.9551	4.9781	4.9529	5.4685	ממוצע שנתי

ממוצעים חודשיים בשקלים לאירו (המשך)

2026	2025	2024	2023	2022	2021	2020	2019	2018	חודש / שנה
		4.0493	3.7112	3.5467	3.9217	3.8413	4.2105	4.1757	ינואר
		3.9340	3.7965	3.6448	3.9551	3.7451	4.1164	4.3173	פברואר
		3.9458	3.8800	3.5725	3.9418	3.9885	4.0889	4.2817	מרץ
		4.0211	3.9924	3.5094	3.9197	3.8709	4.0417	4.3436	אפריל
		4.0040	3.9844	3.5764	3.9626	3.8316	4.0190	4.2484	מאי
			3.9499	3.6072	3.9183	3.8922	4.0618	4.2102	יוני
			4.0542	3.5284	3.8666	3.9302	3.9778	4.2583	יולי
			4.0864	3.3410	3.7950	4.0238	3.9059	4.2337	אוגוסט
			4.0834	3.4203	3.7717	4.0321	3.8811	4.1905	ספטמבר
			4.2025	3.4876	3.7303	3.9956	3.8924	4.1987	אוקטובר
			4.1104	3.5501	3.5618	3.9771	3.8493	4.2117	נובמבר
			4.0044	3.6543	3.5406	3.9507	3.8621	4.2731	דצמבר
			3.9895	3.5366	3.8238	3.9520	3.9922	4.2445	ממוצע שנתי

5.7 תוספות יוקר

5.7.1 מה-3/1990 עד היום *

תוספת מרבית	עד תקרה ש"ח	אחוז תוספת	תקופה
86.58	2,220	3.90	03/1990
142.50	2,500	5.70	09/1990
105.30	2,700	3.90	03/1991
145.00	2,900	5.00	08/1991
43.40	3,100	1.40	02/1992
48.00	3,200	1.50	08/1992
74.70	3,248	2.30	02/1993
46.50	3,323	1.40	08/1993
87.40	3,800	2.30	02/1994
159.10	4,300	3.70	08/1994
156.00	6,000	2.60	02/1995
32.50	6,500	0.50	08/1995
156.00	6,500	2.40	02/1996
214.40	6,700	3.20	08/1996
41.70	6,950	0.60	02/1997
168.00	7,000	2.40	08/1997
36.00	7,200	0.50	08/1998
18.09	7,236	0.25	01/1999
68.60	3,267	2.10	01/2003
87.20	7,700-3,335	2.00	01/2004
3.12	7,856-7,700	2.00	03/2004
תוספת יוקר של 2.1% לכל העובדים במגזר הציבורי			1.6.2006

* בהתאם להסכם מסגרת בין ההסתדרות למשרד האוצר מתאריך 17.7.2023 המגזר הציבורי יקבל תוספת שכר בשנים 2023 - 2027 על פי החלוקה הבאה:
תוספת שקלית: יולי 2023 תוספת של 400 ש"ח

ההסכם חל על עובדים אשר שכרם מחושב לפי הסכמים קיבוציים החלים על דירוגים המיוצגים על ידי ההסתדרות למעט:

1. משפטינים ששכרם צמוד לשכר נושר משרה שיפוטית
2. סגנור ציבורי ששכרו צמוד לשכר נושר משרה שיפוטית
3. פרקליטים ששכרם צמוד לשכר נושר משרה שיפוטית
4. המחקר האזרחי
5. רופאים וטרינרים
6. כבאים
7. עובדים בדירוג סטודנטים בהתאם להסכם קיבוצי מ 17.7.23
8. סייעות

5.8 שיעורי ריבית

5.8.1 שיעורי הריבית לפי חוק פסיקת ריבית והצמדה מ 1/2014

תאריך	ריבית צמודה לשנה	ריבית שקלית לשנה	ריבית במטבע חוץ לשנה	ריבית הפיגורים לשנה
01/01/2014	1	2.9	1.247	7.5
01/04/2014	1	2.7	1.233	7.5
01/07/2014	1	2.7	1.235	7.5
01/10/2014	1	2.2	1.235	7.5
01/01/2015	1	2.2	1.255	7.5
01/04/2015	1	2.1	1.274	7.5
01/07/2015	1	2.1	1.284	7.5
01/10/2015	1	2.1	1.326	7.5
01/01/2016	1.1	2.1	1.612	7.6
01/04/2016	1	2.1	1.625	7.5
01/07/2016	1	2.1	1.646	7.5
01/10/2016	1	2.1	1.846	7.5
01/01/2017	1	2.2	1.998	7.5
01/04/2017	1	2.1	2.148	7.5
01/07/2017	1	2.1	2.299	7.5
01/10/2017	1	2.1	2.335	7.5
01/01/2018	1	2.1	2.695	7.5
01/04/2018	1	2.1	3.302	7.5
01/07/2018	1	2.1	3.334	7.5
01/10/2018	1	2.2	3.386	7.5
01/01/2019	1	2.4	3.803	7.5
01/04/2019	1	2.3	3.601	7.5
01/07/2019	1	2.3	3.33	7.5
01/10/2019	1	2.2	3.099	7.5
01/01/2020	1	2.2	2.945	7.5
01/04/2020	1.3	2.2	2.45	7.8
01/07/2020	1	2.03	1.308	7.5
01/10/2020	1	2	1.22	7.5

שיעורי הריבית לפי חוק פסיקת ריבית והצמדה מ 1/2014 (המשך)

ריבית הפיגורים לשנה	ריבית במטבע חוץ לשנה	ריבית שקלית לשנה	ריבית צמודה לשנה	תאריך
7.5	1.254	2	1	01/01/2021
7.5	1.202	2	1	01/04/2021
7.5	1.145	2.02	1	01/07/2021
7.5	1.131	2.01	1	01/10/2021
7.5	1.214	2.01	1	01/01/2022
7.5	1.967	2.3	1	01/04/2022
7.5	3.277140	3.10	1	01/07/2022
7.6	4.74286	4.4	1.1	01/10/2022
8.28	5.7673	5.55	1.78	01/01/2023
8.55	6.1591	6.56	2.05	01/04/2023
8.73	6.5378	6.74	2.23	01/07/2023
8.95	6.65711	6.75	2.45	01/10/2023
8.61	6.59301	6.25	2.11	01/01/2024
8.7	6.55984	6.21	2.2	01/04/2024

5.8.2 הריבית הבסיסית החודשית מפברואר 1999 (פריים רייט)

ריבית תעריפית (באחוזים)			
שנתית	חודשית	היום	השנה
13.50	1.1250	29 באפריל	1999
13.00	1.0833	29 ביולי	
12.70	1.0580	25 בנובמבר	
12.20	1.0167	30 בדצמבר	
11.80	0.9833	27 בינואר	2000
11.40	0.9500	24 בפברואר	
11.10	0.9250	30 במרץ	
10.80	0.9000	27 באפריל	
10.60	0.8833	27 ביולי	
10.40	0.8666	31 באוגוסט	
10.10	0.8417	28 בספטמבר	
9.90	0.8250	26 באוקטובר	
9.70	0.8083	30 בנובמבר	
9.50	0.7917	28 בדצמבר	
9.20	0.7667	1 בפברואר	2001
9.00	0.7500	1 במרץ	
8.70	0.7250	29 במרץ	
8.50	0.7083	31 במאי	
8.30	0.6917	21 ביוני	
8.00	0.6667	28 ביוני	
7.80	0.6500	26 ביוני	
7.60	0.6333	1 בנובמבר	
7.30	0.6083	29 בנובמבר	
5.30	0.4417	25 בדצמבר	
5.90	0.4917	3 במרץ	2002
6.10	0.5083	26 באפריל	
7.10	0.5917	31 במאי	
8.60	0.7167	13 ביוני	
10.60	0.8833	28 ביוני	
10.40	0.8667	26 בדצמבר	

הריבית הבסיסית החודשית מפברואר 1999 (פריים רייט) (המשך)

ריבית תעריפית (באחוזים)			
שנתית	חודשית	היום	השנה
10.20	0.8500	27 במרץ	2003
9.90	0.8250	1 במאי	
9.50	0.7917	29 במאי	
9.00	0.7500	26 ביוני	
8.50	0.7083	31 ביולי	
8.00	0.6667	28 באוגוסט	
7.60	0.6333	25 בספטמבר	
7.10	0.5917	30 באוקטובר	
6.70	0.5583	27 בנובמבר	
6.30	0.5250	1 בינואר	2004
6.00	0.5000	29 בינואר	
5.80	0.4833	26 בפברואר	
5.60	0.4667	1 באפריל	
5.40	0.4500	25 בנובמבר	
5.20	0.4333	30 בדצמבר	
5.00	0.4167	27 בינואר	2005
5.25	0.4438	30 בספטמבר	
5.50	0.4583	30 באוקטובר	
6.00	0.5000	2 בדצמבר	
6.25	0.5208	27 בינואר	2006
6.50	0.5420	2 באפריל	
6.75	0.5630	28 באפריל	
7.00	0.5830	28 ביולי	
6.75	0.5625	26 באוקטובר	
6.50	0.5417	30 בנובמבר	
6.00	0.5000	28 בדצמבר	
5.75	0.4792	1 בפברואר	2007
5.50	0.4583	1 במרץ	
5.25	0.4375	26 באפריל	
5.00	0.4160	31 במאי	

הריבית הבסיסית החודשית מפברואר 1999 (פריים רייט) (המשך)

ריבית תעריפית (באחוזים)			
שנתית	חודשית	היום	השנה
5.25	0.4375	29 ביולי	
5.50	0.4580	31 באוגוסט	
5.75	0.4792	28 בדצמבר	
5.25	0.4375	28 ינואר	2008
4.75	0.3958	27 במרץ	
5.00	0.4167	30 במאי	
5.25	0.4375	27 ביוני	
5.50	0.4580	1 באוגוסט	
5.75	0.4792	29 באוגוסט	
5.25	0.4375	12 באוקטובר	
5.00	0.4167	30 באוקטובר	
4.50	0.3750	14 בנובמבר	
4.00	0.3330	28 בנובמבר	
3.25	0.2083	1 בינואר	2009
2.50	0.2708	29 בינואר	
2.25	0.1875	26 בפברואר	
2.00	0.1667	26 במרץ	
2.25	0.1875	28 באוגוסט	
2.50	0.2083	27 נובמבר	
2.75	0.2292	1 בינואר	2010
3.00	0.2500	1 באפריל	
3.25	0.2700	30 ביולי	
3.50	0.2900	3 באוקטובר	
3.75	0.3125	28 בינואר	
4.00	0.3333	25 בפברואר	2011
4.50	0.3750	1 באפריל	
4.75	0.39583	27 במאי	
4.50	0.3750	2 באוקטובר	
4.25	0.3542	1 בדצמבר	
4.00	0.3333	26 בינואר	2012

הריבית הבסיסית החודשית מפברואר 1999 (פריים רייט) (המשך)

ריבית תעריפית (באחוזים)			
שנתית	חודשית	היום	השנה
3.75	0.3125	28 ביוני	
3.50	0.2926	1 בנובמבר	
3.25	0.2708	27 בדצמבר	
3.00	0.2500	17 במאי	2013
2.75	0.2292	30 במאי	
2.50	0.2083	27 בספטמבר	
2.25	0.1875	27 בפברואר	2014
2.00	0.1667	31 ביולי	
1.75	0.1458	28 באוגוסט	
1.60	0.1333	26 בפברואר	2015
1.75	0.1458	29 בנובמבר	2018
1.60	0.1333	10 באפריל	2020
1.85	0.1542	14 באפריל	2022
2.25	0.1875	26 במאי	
2.75	0.2292	7 ביולי	
3.50	0.2916	25 באוגוסט	
4.25	0.3542	9 באוקטובר	
4.75	0.3958	24 בנובמבר	
5.25	0.4375	5 בינואר	2023
5.75	0.4792	23 בפברואר	
6.00	0.5	7 באפריל	
6.25	0.5208	25 במאי	
6.00	0.5	5 בינואר	2024

הריבית הבסיסית החודשית מפברואר 1999 (פריים רייט)

5.8.3 ריבית החשב הכללי*

החל מ-5 בינואר 2024 יהיו שיעורי הריבית של החשב הכללי כדלקמן:

1. "ריבית החשב הכללי"

1.1 שיעור "ריבית החשב הכללי" יעמוד על 6.00% לשנה, דהיינו 0.5% לחודש. ריבית מצטברת תחושב לפי חישוב רבעוני.

1.2 שיעור ריבית זה יחול על כל ההסדרים של המדינה עם גופים שונים, המבוססים על שיעור "ריבית החשב הכללי".

* הריבית מחושבת על בסיס רבעוני. ריבית התעריפית = "הפריים" ריית מובחרים לא כולל עמלת הקצאה, דמי ניהול חשבון, חיובים שונים וריבית חריגה. הריבית נבדקת ביום התאריך הרשום.

2. "ריבית פיגורים"

החל מיום 1.2.2017*

תוספת לריבית עד 90 יום ממועד תחילת הפיגור 0%

תוספת לריבית עד שנה ממועד תחילת הפיגור 1.50%

תוספת לריבית עד שנתיים ממועד תחילת הפיגור 3.00%

תוספת לריבית מעל שנתיים ממועד תחילת הפיגור 4.50%

עד ליום 31.1.2017

שיעור "ריבית פיגורים" 8.1% לשנה, דהיינו 0.675% לחודש.

* עבור גופים שאינם משרדי ממשלה ויחידות סמך השינוי בתוקף מה-1.7.2017.

3. להלן שיעורי הריבית השנתית כפי שהיו החל מיום 30 במאי 2008:

ריבית באחוזים	עד יום	מיום
6.00		5.1.2024
6.25	4.1.2024	25.5.2023
6.00	25.5.2023	7.4.2023
5.75	7.4.2023	23.2.2023
5.25	23.2.2023	5.1.2023
4.75	5.1.2023	24.11.2022
4.25	23.11.2022	9.10.2022
3.50	8.10.2022	25.8.2022
2.75	24.8.2022	7.7.2022
2.25	6.7.2022	26.5.2022
1.85	25.5.2022	14.4.2022
1.60	13.4.2022	10.4.2020
1.75	9.4.2020	29.11.2018

ריבית באחוזים	עד יום	מיום
1.60	28.11.2018	26.2.2015
1.75	25.2.2015	28.8.2014
2.00	27.8.2014	31.7.2014
2.25	30.7.2014	27.2.2014
2.50	26.2.2014	27.9.2013
2.75	26.9.2013	30.5.2013
3.00	29.5.2013	17.5.2013
3.25	16.5.2013	27.12.2012
3.50	26.12.2012	1.11.2012
3.75	31.10.2012	28.6.2012
4.00	27.6.2012	26.1.2012
4.25	25.1.2012	1.11.2011
4.50	30.11.2011	2.10.2011
4.75	1.10.2011	27.5.2011
4.50	26.5.2011	1.4.2011
4.00	31.3.2011	25.2.2011
3.75	24.2.2011	27.1.2011
3.50	27.1.2011	3.10.2010
3.25	2.10.2010	30.7.2010
3.00	29.7.2010	1.4.2010
2.75	31.3.2010	1.1.2010
2.25	27.11.2009	28.8.2009
2.00	27.8.2009	26.3.2009
2.25	25.3.2009	26.2.2009
2.50	25.2.2009	29.1.2009
3.25	28.1.2009	1.1.2009
4.00	31.12.2008	27.11.2008
4.50	26.11.2008	14.11.2008
5.00	13.11.2008	30.10.2008
5.25	29.10.2008	12.10.2008
5.75	11.10.2008	29.8.2008
5.50	28.8.2008	1.8.2008
5.25	31.7.2008	27.6.2008
5.00	26.6.2008	30.5.2008

